

กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง
อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

นางรัตนภรณ์ อุดชาชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

MA-P 131522

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	
ได้รับ.....	266545
วันลงทะเบียน.....	
เลขทะเบียน..... 2.	
เลขเรียกหนังสือ..... 352.14 7114ก	2566

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2566

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางรัตนภรณ์ อุดชาชน แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Name

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง)

[Signature]

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

[Signature]

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โภศลกิตติอัมพร)

[Signature]

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

[Signature]

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

[Signature]

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคร คัยนันท์)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

[Signature]

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... = 8 ม.ค. 2566 ปี.....

ชื่อเรื่อง : กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ
จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : นางรัตนาภรณ์ อุดชาชน

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาค
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และ (2) เพื่อศึกษากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหาร ปลัด/ผู้อำนวยการกอง ข้าราชการ พนักงานจ้าง และตัวแทนประชาชน จำนวน 40 คน และโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม มีการก่อสร้าง ปรับปรุงถนน จัดตั้งกลุ่มอาชีพและจำหน่ายสินค้าวัฒนธรรมชุมชน การดูแลผู้สูงอายุและมีแผนในการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ด้านอาชีพแก่ประชาชน การจัดหาถังขยะและมีรถขยะอย่างเพียงพอ สร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม ดำเนินการพัฒนาในด้านน้ำ เพื่อการอุปโภคและบริโภคให้มีปริมาณเพียงพอ การจัดเวทีประชาคม สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา และ (2) กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกได้ดังนี้ (2.1) การพัฒนาด้านถนนสาธารณะ ด้านน้ำ เพื่ออุปโภคและบริโภค ด้านไฟฟ้าสาธารณะ ด้านอาคารสถานที่ (2.2) การพัฒนาตลาดชุมชน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน พัฒนาสินค้าชุมชน (2.3) การพัฒนาด้านทุนทางสังคม ให้มีความเข้มแข็ง การให้บริการเชิงรุก การรักษาความสงบ ปลอดภัยให้แก่ประชาชน การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง (2.4) การพัฒนาด้านการบูรณาการด้านการศึกษา การดำเนินการจัดงาน ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และเยาวชน (2.5) การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคุ้มครอง ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย (2.6) การพัฒนาด้านพัฒนาแหล่งน้ำ

ข

เพื่ออุปโภคและบริโภค การขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ ห้วย คลอง การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินทั้งระบบปิด และระบบเปิด (2.7) การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร การจัดเวทีประชาคม การมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น

คำสำคัญ: กลไก, การดำเนินงาน, องค์การบริหารส่วนตำบล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : Operational Mechanism of Wang Saeng Subdistrict Administrative Organization, Kae Dam District, Mahasarakham Province

Author : Mrs.Rattanaporn Udchanchon

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University

Advisor : Associate Professor Dr.Yupaporn Yupas
Assistant professor Dr.Phakdee Phosing

Year : 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study the operating condition of Wang Saeng Subdistrict Administrative Organization, Kae Dam District, Maha Sarakham Province, and (2) to study the operational mechanism of Wang Saeng Subdistrict Administrative Organization, Kae Dam District, Maha Sarakham Province. The sample group was personnel in Wang Saeng Subdistrict Administrative Organization. and stakeholders such as executive representatives Permanent Secretary/Director of the Division, Civil Servants, Employees, and People's Representatives, totaling 40 persons and by random sampling. The tools used for data collection were semi-structured interview forms. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage. The qualitative data was analyzed using the descriptive analysis method.

The results of the research were as follows: (1) The operating condition of Wang Saeng Subdistrict Administrative Organization, Kae Dam District, Maha Sarakham Province There are construction, road improvements, occupational groups and community cultural product sales. care for the elderly and plans to establish a school for the elderly There is a procurement and publicity of professional knowledge materials to the public. Procurement of trash and adequate garbage trucks Properly build sewers, carry out developments in the field of water. for consumption and consumption in sufficient quantity Organizing a community forum creates participation in the preparation of the development plan, and 2) The operating mechanism of Wang Saeng Subdistrict Administrative Organization, Kae Dam District, Maha Sarakham Province. It can be divided as follows: (2.1) Public road development Water for consumption and consumption public electricity Building and premises, (2.2) Community market development Develop a community learning center and local scholars Develop community products, (2.3) Development of social capital to be strong. proactive service keeping calm safe for the people Caring for the elderly, underprivileged and bedridden patients,

(2.4) Development of education integration Carrying out traditional events and local culture Diversified learning support Promotion of child and youth development, (2.5) Development of natural resources and the environment, protection, restoration and maintenance of natural resources and the environment. Solid waste management, and (2.6) Development of water resources development for consumption and consumption Dredging of reservoirs, swamps, creeks, canals, establishing underground water banks, both closed and open systems. 2.7) Political and administrative development. organizing a community forum participation in local administration.

Keywords: Mechanism, Operation, Subdistrict Administrative Organization

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง ประธานสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัฒพร และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นายองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บ ข้อมูลและบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา-มารดา และขอขอบคุณ พ่อ แม่ สามี ที่คอยสนับสนุน อำนวยความสะดวก และให้กำลังใจข้าพเจ้าตลอดมา จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นางรัตนภรณ์ อุดชาชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	34
2.4 บริบททั่วไป	48
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	67
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4 ผลการวิจัย	70
4.1 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย	70
4.2 ผลการวิจัย	70
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
5.1 สรุป	94
5.2 อภิปรายผล	100
5.3 ข้อเสนอแนะ	108

หัวเรื่อง	หน้า
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	118
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	121
ประวัติผู้วิจัย	122

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	70

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	66
4.1	สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม	78
4.2	การพัฒนากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม	92
5.1	ข้อเสนอแนะกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม	108

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืดหยุ่นได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ระบุไว้ชัดเจนว่ารัฐต้องมีหน้าที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะ ฉะนั้นบทบาทพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็คือ การจัดทำและให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นต้องหันมาให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะมากขึ้น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องสำรวจและทบทวนขีดความสามารถของตนเองอยู่เสมอว่าสามารถให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หากพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนยังมีข้อจำกัดก็ต้องพิจารณาถึงแนวทางต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรตามภารกิจต่อไป ซึ่งโดยหลักการแล้ว การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สามารถดำเนินการได้ในหลายแนวทางโดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็นับเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการบริหารจัดการบริการสาธารณะของท้องถิ่นที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส อังกฤษ เป็นต้น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือ รูปแบบหนึ่งของการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งรัฐได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่คนในท้องถิ่นให้ความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นรูปแบบหนึ่งของหน่วยบริหารส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลขณะนั้น ที่กำหนดนโยบายด้านการเมืองการปกครอง จะให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยมีอิสระในการบริหารภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและร่วมกันแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย โดยได้ยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามหลักเกณฑ์ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการปกครอง และการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนท้องถิ่นที่มีสภาพบริบทที่แตกต่างกัน ลำพังเพียงรัฐบาลกลางในฐานะที่ต้องดูแลประชาชน โดยรวมทั่วประเทศ (โกวิท พวงงาม, 2550, น. 16)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกำกับการปฏิบัติราชการของส่วนต่าง ๆ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ข้อ 52 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามแนวพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนสมาคม องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขึ้นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555, น. 114)

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม มีภารกิจสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้กระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นและพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 มาตรา 66 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แต่ในการพัฒนาจัดการด้านการให้บริการแก่ประชาชนยังคงทำหน้าที่ให้บริการสาธารณะภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ความร่วมมือที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีหลากหลายและต่อเนื่อง เช่น ปัญหาด้านความรู้และจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร ปัญหาด้านวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารในแต่ละยุคสมัยปัญหาด้านเทคโนโลยีและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ทั้งในด้านมุมมอง ทักษะคน และการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนทำให้การดำเนินงานที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันในปัจจุบันยังขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งทั้งหมดนี้มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างมาก เพราะในแต่ละด้านนั้นจะช่วยพัฒนาแก้ไข ส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การดำเนินการยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้เท่าที่ควรประชาชนในพื้นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างตรงตามความต้องการอย่างแท้จริง (องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง, 2564, น. 14) ดังนั้น ผู้วิจัยมีความต้องการทราบข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลที่นำมาปรับปรุงในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและประโยชน์แก่ประชาชน ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำข้อเสนอสืบค้นเป็นแนวทางในการพิจารณาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารงานดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และเกิดประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างสูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

1.2.2 เพื่อศึกษากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 พื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหาร ปลัด/ผู้อำนวยการกอง ข้าราชการ พนักงานจ้าง และตัวแทนประชาชน จำนวน 40 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1.3.2.1 ตัวแทนผู้บริหาร/สมาชิก อบต. จำนวน 10 คน

1.3.2.2 ปลัด/ผอ.กอง จำนวน 5 คน

1.3.2.3 ข้าราชการ จำนวน 5 คน

1.3.2.4 ตัวแทนฝ่ายพนักงานจ้าง จำนวน 5 คน

1.3.2.5 ตัวแทนภาคประชาชน จำนวน 15 คน

รวม จำนวน 40 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัย ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กำหนดขอบเขตเนื้อหาเพื่อมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ (องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง, 2564, น. 5)

1.3.3.1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.3.3.2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

1.3.3.3 การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม

1.3.3.4 การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.3.3.5 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3.3.6 การพัฒนาด้านพัฒนาแหล่งน้ำ

1.3.3.7 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

1.3.4 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ อยู่ระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2564

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์กร หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลให้เป็นผู้ดำเนินงาน เช่น การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบมาดำเนินการควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน โดยมีรายงานการประชุมคณะทำงาน รายงานผลการดำเนินการ การประเมินระบบและสรุปผลการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้

การดำเนินงาน หมายถึง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟส่องสว่าง ภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอมีการขยายเขตไฟฟ้า สาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษ

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ดังนี้ มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอมีการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลายอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ มีการรณรงค์ให้ประชาชน ห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ครบทุกคน มีการจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุน การฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง มีการช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย และภัยธรรมชาติทุกครั้ง

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้ มีการจัดหาหนังสือพิมพ์ให้ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง จัดซื้อ วัสดุ สื่อการเรียน การสอน ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญทุกปี จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกปี

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดภาวะโลกร้อน เป็นประจำ มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีรถเก็บขยะบริการ ภายในชุมชนอย่างเพียงพอ จัดหาสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม

6. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ดังนี้ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ มีการจัดหาที่เก็บ น้ำดื่มอย่างเพียงพอ มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ

7. ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง และการบริหาร ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง รูปแบบราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งมีองค์กรหนึ่ง มีพื้นที่และมีอิสระในการปกครองตนเอง โดยประชาชนสามารถเลือกตัวแทนเข้ามากำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร่วมกันกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรหนึ่งมีพื้นที่อาณาเขตของตนเองมีประชาชนและมีรายได้ตามหลักเกณฑ์กำหนดโดยมีอำนาจและมีอิสระในการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง อาทิ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในชุมชนหรือการมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง โดยผ่านตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้ง

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบสภาพและปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อแก้ไขในส่วนที่เป็นจุดอ่อนในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง

1.5.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย สามารถนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอย่างมีคุณธรรมและเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เกิดความคุ้มค่า และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

1.5.3 ได้รูปแบบในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ไว้ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่
3. แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. บริบททั่วไป
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

2.1.1 ความหมายของการดำเนินงาน

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความหมายของการดำเนินงาน ไว้ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542, น. 30) ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่าเป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงาน เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย รวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสภาวะการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไปเป็นพฤติกรรมต้องอาศัยพฤติกรรมระดับต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบทั้งทางความรู้และทัศนคติ สามารถประเมินผลได้ง่าย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น. 406) ได้อธิบายว่า การดำเนินงาน หมายถึง การให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม (พ.ศ. 2564-2567) ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟส่องสว่างภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษ

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ดังนี้ มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

มีการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วย เอดส์ครบทุกคน มีการจัดเวรยามเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง มีการช่วยเหลือ ผู้ประสบ ภาวะภัยและภัยธรรมชาติทุกครั้ง

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้ มีการจัดหาหนังสือพิมพ์ให้ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง จัดซื้อวัสดุสื่อการเรียนการสอนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญทุกปี จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกปี

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดภาวะ โลกร้อนเป็นประจำ มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีรถ เก็บขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ จัดหาสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม

6. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ ดังนี้ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ มีการจัดหา ที่เก็บน้ำดื่มอย่างเพียงพอ มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ

7. ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองและการบริหาร ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบ อย่างสม่ำเสมอ

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2542, น. 16) อธิบายว่า การดำเนินงานมีความหมายเช่นเดียวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดที่แสดงออกโดยอาจจะสังเกตได้หรืออาจอยู่ ทั้งภายในและภายนอก

สรุปได้ว่า การดำเนินงาน คือ เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม (พ.ศ. 2564-2567) ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน ดังนี้ มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟส่องสว่าง ภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการขยายเขตไฟฟ้า สาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสมมีการ ส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษ

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต และสังคม ดังนี้ มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอมีการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลายอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำมีการรณรงค์ให้ประชาชน

ห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัดเบียร์ยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ครบทุกคน มีการจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง มีการช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัยและภัยธรรมชาติทุกครั้ง

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้ มีการจัดหาหนังสือพิมพ์ให้ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง จัดซื้อวัสดุ สื่อการเรียน การสอน ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญทุกปี จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกปี

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อนเป็นประจำ มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีรถเก็บขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ จัดหาสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม

6. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ ดังนี้ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ มีการจัดหาที่เก็บน้ำดื่มอย่างเพียงพอ มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ

7. ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองและการบริหาร ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน

นฤมล กิตตะยานนท์ (2527, อ้างถึงใน เฉลิมสมเกียรติ แก้วหอม, 2555) ได้เสนอว่าการปฏิบัติงานของแต่ละคนจะถูกกำหนดโดย 3 ส่วน ดังนี้

1. คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (Individual Attributes) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
1.1 Demographic Characteristics เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์

1.2 Competence Characteristics เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความชำนาญของบุคคลซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะได้อาจมาจากการศึกษาอบรมและสั่งสมประสบการณ์

1.3 Psychological Characteristics เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตวิทยา ซึ่งได้แก่ทัศนคติ ค่านิยม การรับในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลด้วย

2. ระดับความพยายามในการทำงาน (Work Effort) จะเกิดขึ้นจากการมีแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ความต้องการ แรงผลักดันอารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ความตั้งใจ เพราะว่าคนที่มีความจูงใจในการทำงานสูงจะมีความพยายามที่จะอุทิศกำลังกายและ กำลังใจให้แก่การทำงานมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจในการทำงานต่ำ

3. แรงสนับสนุนจากองค์กรหรือหน่วยงาน (Organization support) ซึ่งได้แก่ ค่าตอบแทน ความยุติธรรม การติดต่อสื่อสาร และวิธีการที่จะมอบหมายงานซึ่งมีผลต่อกำลังใจผู้ปฏิบัติงาน ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542, น. 32-33) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน มีดังนี้

1. ลักษณะประชากร เป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ, อายุ, เชื้อชาติ, สถานะทางเศรษฐกิจ, สังคม, สถานที่อยู่อาศัย และขนาดครอบครัว ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามลักษณะประชากรอย่างเดียว ยังไม่เป็นเครื่องชี้วัดที่ดีที่จะแสดงถึงผลการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งนี้ยังมีสิ่งที่เกี่ยวข้อง คือ ความรู้ ความสามารถ และลักษณะทางจิตวิทยา

2. ลักษณะด้านความสามารถ เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการพิจารณาที่จะเลือกคนเพื่อมาดำเนินงานความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการทำงานเป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่เอาชนะสภาพแวดล้อมได้ บุคคลที่รู้สึกว่ามีความรู้ความสามารถในงานของเขาสามารถคิดได้ว่าเขาจะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้นความรู้ความสามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และด้านสมอง ซึ่งบ่อยครั้งได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดถึงแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

3. ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้น และมีอิทธิพลค่อนข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่น ทศนคติ, การรับรู้, ความต้องการ และบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความจำเป็นแต่ละงาน ซึ่งเซอร์เมอร์ฮอร์น เห็นว่าคุณลักษณะประชากรจะต้องมีความเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละงานเพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ

4. ความพยายามในการทำงาน คุณลักษณะประชากรที่มีความเหมาะสมกับความจำเป็นของงานนั้น ยังไม่สามารถที่จะทำให้บุคคลมีผลการปฏิบัติงานในระดับที่สูง ทั้งนี้ยังมีตัวแปรหนึ่งที่สำคัญและต้องมี ก็คือ ความพยายามในการทำงานซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานนั้น คือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงานเป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีผลโดยตรงและคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงานคนที่มีแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

5. การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคลจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ บุคคลที่มีลักษณะบุคคลตรงกับความต้องการและได้รับการจูงใจในระดับสูง อาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงาน, งบประมาณ, เครื่องมือ, เครื่องใช้ และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น สมใจ ลักษณะ (2552) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงาน จำแนกออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ประสิทธิภาพส่วนบุคคล บุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน คือ บุคคลที่ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ ใช้กลวิธีหรือเทคนิคในการสร้างผลงานได้มาก เป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจในการทำงาน เป็นบุคคลที่จะเพิ่มพูนคุณภาพและปริมาณของผลงาน คิดค้น ดัดแปลงวิธีการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

2. ประสิทธิภาพขององค์กร หมายถึง การที่องค์กรสามารถดำเนินการต่าง ๆ ตามภารกิจหน้าที่ขององค์กรโดยใช้ทรัพยากรปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งกำลังคนอย่างคุ้มค่าที่สุด มีการสูญเสียน้อยที่สุด

มีลักษณะของการดำเนินงานไปสู่วัตถุประสงค์ได้ด้วยดี โดยประหยัดทั้งเวลา ทรัพยากร และบุคคล องค์กรระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อผลผลิตและการบริการได้ตามเป้าหมาย องค์กรมีความสามารถ ใช้นวัตกรรม กลยุทธ์ วิธีการเทคนิค และเทคโนโลยีอย่างฉลาด ทำให้เกิดวิธีการทำงานอย่างเหมาะสม มีความราบรื่นในการดำเนินงาน มีอุปสรรคและความขัดแย้งน้อยที่สุด บุคลากรมีขวัญและกำลังใจที่ดี มีความสุขความพอใจในการทำงาน

สมยศ นาวิการ (2549, อ้างถึงใน กชพร พุทธจักร, 2553) ได้เสนอปัจจัย 7 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กร ดังนี้

1. กลยุทธ์ (Strategy) เกี่ยวกับการกำหนดเป็นภารกิจ การพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนในองค์กร โอกาส และอุปสรรคภายนอกองค์กร เป็นแผนปฏิบัติการที่อธิบายถึงการจัดสรรทรัพยากรและกิจกรรมให้เหมาะสม ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2. โครงสร้าง (Structure) โครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสมจะช่วยให้การปฏิบัติงาน
3. ระบบ (System) ระบบขององค์กรจะทำให้บรรลุเป้าหมาย
4. แบบ (Style) แบบของการบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร
5. บุคลากร (Staff)
6. ความสามารถ (Skill)
7. ค่านิยมร่วมของคนในองค์กร (Shared Value)

Steers (1977, อ้างถึงใน ฤทัยทิพย์ โพธิ์อ่อน, 2550) กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญของการปฏิบัติงานที่ดีของแต่ละบุคคลในองค์กรจะต้อง ประกอบไปด้วย ความสามารถ ลักษณะเฉพาะตัว (Trait) และความสนใจของบุคคล ทั้ง 3 ปัจจัยนี้รวมกันเป็นเครื่องกำหนดสมรรถนะ (Capacity) ของบุคคลในการทำงานเพื่อองค์กร ดังนั้นถ้าขาดปัจจัยตัวใดตัวหนึ่งไปก็ยากที่จะคาดหวังได้ว่าผลปฏิบัติงานของบุคคลจะอยู่ในระดับสูงไปได้

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานมีหลายประการ เช่น คุณลักษณะประชากร, ความสามารถ, จิตวิทยา, ความพยายามในการทำงาน และการสนับสนุนจากองค์กร หากปัจจัยดังกล่าวมีความสมบูรณ์ จะทำให้ผลการดำเนินงานบรรลุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

2.2.1 ความหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

บรรจบ เนียมมณี (2553, น. 261) การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงานร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน โดยประกอบไปด้วย ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. ต้องมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน
3. ต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการกระทำร่วมกันเด่นชัด วัตถุประสงค์นั้น ๆ

ต้องตรงกันในหมู่บุคคลผู้ร่วมกระทำการ

คำว่า การบริหารส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการบริหารราชการโดยมีคำศัพท์ที่ใช้มี 2 คำ คือ การบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบายศัพท์อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า การบริหารกับคำว่า การจัดการใช้แทนกันได้มีความหมายเหมือนกัน ซึ่งจะใช้คำสองคำนี้ ปะปนกันตลอดไปตามความเหมาะสมจึงจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลปะเพื่อเอาคนและทรัพยากรมารวมกันแล้วให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการปัจจัยในการบริหารมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. คนหรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงานหน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อองค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ
2. เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาดงบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย
3. ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็ย่อมจะเป็นอุปสรรค (สมคิด บางโม, 2546, น. 60) คำว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) มีที่มาในเชิงพัฒนาขององค์ความรู้ที่แตกต่างกันแต่ปัจจุบันได้มีการกำหนดองค์ความรู้ทั้งสองด้านมาผสมผสานและประยุกต์เข้ากับองค์กรสมัยใหม่ สองคำนี้มีความหมายเช่นเดียวกันและสามารถใช้แทนกันได้ เพียงแต่ความนิยมคุ้นเคยหรือความนึกคิดเชิงภาษาที่แตกต่างกันไปบ้างเท่านั้น กล่าวคือ มีนัย (Sense) ที่แตกต่างกัน

มัลลิกา ต้นสอน (2544, น. 10) การบริหาร (Administration) หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือนโยบาย การสั่งการ การอำนวยความสะดวก การสนับสนุนและการตรวจสอบให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ

พิทยา บวรวัฒนา (2556, น. 2) การบริหาร หมายถึง เป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรมและอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.3.1.1 เกี่ยวกับประเภทขององค์กรและหน่วยงาน

คำว่า “การบริหาร” นิยมใช้ในหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานราชการ ดังจะเห็นได้จากตำแหน่งบริหารหรือนักบริหาร (Administration) มีการบัญญัติศัพท์สาขาวิชาที่ศึกษาด้านนี้ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” (Public Administration) ขณะที่คำว่า การจัดการ มักหมายถึง การบริหารงานในองค์กรภาคเอกชนหรือธุรกิจมากกว่าการบริหารรัฐกิจดังจะพบเสมอว่าตำแหน่งสำคัญในองค์กรเอกชนใช้คำว่า “ผู้จัดการ” (Manager)

2.3.1.2 เกี่ยวกับระดับหรือขอบข่ายความรับผิดชอบของการดำเนินการ

การบริหาร บางครั้งเป็นคำที่ใช้ให้ความหมายถึง การทำหน้าที่ในระดับนโยบาย คือ การตัดสินใจให้แนวทางและรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นในภาพรวม ส่วนการจัดการเน้นการดำเนินงานในระดับปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อลงนามหรือเป็นหน่วยงานระดับกลางหรือระดับล่าง

วิชัย รูปขำดี (2542, น. 25) กล่าวว่า ในทางวิชาการทั้งการบริหารและการจัดการ ไม่ได้มีความหมายแตกต่างกันคำว่าจัดการสามารถใช้ได้ในองค์กรภาครัฐและใช้กับการดำเนินงานระดับนโยบายเช่นกัน ทั้งนี้เพราะแนวความคิดการจัดการสมัยใหม่ (Modern Management Thought) เน้นการผสมผสานองค์ความรู้ทั้งศาสตร์การบริหาร (Administrative Science) ศาสตร์การจัดการ (Management Science) ตลอดจนพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science) เข้าด้วยกันอย่างแยกไม่ออก

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, น. 35) ได้ให้ความหมายการบริหารจัดการ คือ กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การบริหารจัดการองค์การ (Organizing)
3. การชี้นำ (Leading)
4. การควบคุม (Controlling)

รุจิรุ ภูสาระ และคณะ (2545, น. 48) การบริหารจัดการ หมายถึง เป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักบริหารหลายคน จึงมีความคิดตรงกันว่า “การบริหารจัดการ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่แน่นอนในการทำงาน” บางคนเห็นว่าการบริหารจัดการเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำที่จะนำผู้อื่นให้ทำงานตามวัตถุประสงค์ได้และได้กล่าวถึงลักษณะเด่นที่เป็นสากลของการบริหารจัดการไว้ 9 ประเด็น คือ

1. การบริหารจัดการต้องมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย
2. การบริหารจัดการต้องอาศัยปัจจัยเป็น องค์ประกอบสำคัญ
3. การบริหารจัดการต้องใช้ทรัพยากรการบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารจัดการต้องมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการทำงานสังคม
5. การบริหารจัดการ ต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลตั้งแต่

2 คนขึ้นไป

6. การบริหารจัดการต้องอาศัย ความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้การปฏิบัติตามภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์

7. การบริหารจัดการเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล
 8. การบริหารจัดการมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

9. การบริหารจัดการไม่มีตัวตน แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
 วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548, น. 105) กล่าวว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) การบริหารการพัฒนา (Development Administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (Service Administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ

1. ล้วนเป็นแนวทาง หรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ

2. มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Acting) และการประเมินผล (Wvaluating)

3. มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้นสำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอนและการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบายแผน แผนงาน โครงการ (Policy, Plan Program, Project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน

ถนัด เดชทรัพย์ (2550, น. 19) การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติแต่เป็นผู้ใช้ศิลปะที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานตามจนสำเร็จตามไปถึงจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

บุญทัน ดอกไธสง (2553, น. 1) การบริหาร คือ การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล องค์กรหรือประเทศหรือการจัดการเพื่อผลกำไรของทุกคนในองค์กร ซึ่งมีภารกิจของผู้นำทางการบริหารจัดการ ปีเตอร์ เอฟ ดรอสเกอร์

Drucker (1957) เห็นว่าการบริหารจัดการ คือ องค์กรทางสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดผลผลิตเพื่อทำให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม ดำเนินงานในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งของหน่วยงานเพราะต้องบริหารองค์กรให้เกิดผลตามเป้าหมายแต่จะบริหารอย่างไร เมื่อไร โดยใครนั้น เป็นยุทธศาสตร์ของแต่ละคน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทฤษฎีการบริหารที่สำคัญ ๆ ของนักทฤษฎีการบริหารเสนอ ไว้ดังนี้

ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว (2537, น. 42) ได้กล่าวถึง การบริหารโดยเน้นที่หน้าที่มีลักษณะเป็นวงจรที่สำคัญ ดังนี้

1. การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางในการทำงาน
2. การจัดองค์การ หมายถึง การจัดหน่วยงานหรือส่วนงานรวมทั้งการบรรจุคนเข้าทำงาน
3. การสั่งการ หมายถึง การกำหนดวิธีการทำงานรวมถึงการใช้อำนาจที่จะสั่งให้พนักงานปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
4. การควบคุม หมายถึง กลยุทธ์ในการที่จะอำนวยความสะดวกให้มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

จะเห็นได้ว่า แนวคิดของนักคิดทางการบริหารมีลักษณะคล้ายกันเป็นส่วนใหญ่ คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อความสำเร็จของงาน แต่วิธีการอาจแตกต่างกันบ้าง ทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้ เช่น ทฤษฎีของเทเลอร์ ที่เน้นที่กระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ เวเบอร์ เสนอแนวทางที่เป็นระบบราชการ และท่านอื่น ๆ ได้เสนอแนวทางที่ให้น้ำหนักถึงผู้ปฏิบัติงานไว้ด้วย รวมทั้งแนวคิดด้านการบริหารของนักวิชาการของไทยด้วย

Taylor (1911, pp. 107-109) ท่านผู้เป็นบิดาของการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ เขาเน้นการบริหารที่เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทำงานเพื่อผลงานไม่ใช่ใช้วิธีการแบบเดิม ๆ ที่ทำมา และหน้าที่ของผู้บริหารนั้นจะต้องแสวงหาวิธีการบริหารที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว (The One Best Way) สิ่งที่เทเลอร์ให้ความสนใจมากที่สุด คือ การศึกษาเรื่อง “เวลาและการเคลื่อนไหว” (Time and Motion) หมายความว่า การทำงานแต่ละชิ้นต้องควบคุมเวลาและวางท่าทางการทำงานให้คล่องตัว อย่างไรก็ตาม เทเลอร์เองไม่สนใจความรู้สึกของคนทำงานไม่มีการเสริมกำลังใจ ไม่มีการจูงใจ แต่ควบคุมเป้าหมายและเวลาเสมือนคนเป็นเครื่องจักร

Fayol (1949, pp. 39-40) ท่านผู้นี้ เป็นนักอุตสาหกรรมที่มีอิทธิพลเบียบวินัยมากได้ศึกษาหน้าที่ของการบริหารหรือขององค์การบริหารและได้เสนอไว้ว่าหน้าที่ในการบริหารนั้นเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การแบ่งงานกันทำตามความสามารถ
2. อำนาจหน้าที่ลัดหล่นกัน
3. มีวินัย
4. มีเอกภาพในการบังคับบัญชา
5. ยึดหลักประโยชน์ส่วนรวม
6. ค่าตอบแทนต้องเป็นธรรม
7. หลักการรวมอำนาจ
8. หลักสายการบังคับบัญชา

9. ยึด ระเบียบ กฎ คำสั่ง
10. ความเสมอภาค
11. เสถียรภาพในการทำงาน
12. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
13. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
14. การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายเดียวกัน

จากนั้น Fayol ยังเน้นเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) เป็นหลักการสำคัญ อีกด้วย

Gulick and Urwick (1963, pp. 170-171) ทั้งสองท่านเป็นเจ้าของสำนักบริหารที่เน้นเรื่องระบบและรูปแบบโดยเสนอทฤษฎีการบริหารที่โด่งดังมาก คือ “ POSCORB ” เป็นทฤษฎีที่ใช้กันมาก เพราะเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน 7 ขั้นตอน ดังนี้

P = Planning หมายถึง การวางแผนการทำงาน

O = Organizing หมายถึง การจัดองค์การหรือการจัดโครงการขององค์การ

S = Staffing หมายถึง การจัดคนเข้าทำงานโดยจัดคนที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน

D = Directing หมายถึง การอำนวยความสะดวกให้งานลุล่วงตามแผนงานที่กำหนดไว้

Co = Co-Ordinating หมายถึง การประสานงานเพื่อให้การบริหารงานราบรื่นสามารถ

แก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจได้รับทราบ

B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาวิธีการในการบริหารงบประมาณและการเงิน

Weber (1968, p. 140) ได้กำหนดแนวทางในการบริหารไว้อย่างชัดเจน 7 ประการ โดยเน้นที่การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและสายการบังคับบัญชาและสาระของการบริหารงาน ดังนี้

1. มีการกำหนดหน้าที่แน่นอนของแต่ละคน
2. มีการบังคับบัญชาเป็นขั้นตอนลดหลั่นกันลงไป
3. มีกฎเกณฑ์วางไว้เป็นแบบแผนปฏิบัติและยึดเป็นธรรมเนียม
4. การปฏิบัติงานยึดหลักความถูกต้องและยุติธรรม โดยไม่ยึดตัวบุคคล
5. ใช้ระบบคุณธรรมในการเลือกคนเข้าสู่องค์การ
6. ยึดหลักประสิทธิภาพของงานและส่งเสริมคนทำงานดี
7. องค์การราชการต้องต่อเนื่องและหยุดยั้งไม่ได้

2.2.3 เทคนิควิธีการสำหรับการบริหาร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเทคนิควิธีการสำหรับการบริหาร ไว้ดังนี้

2.2.3.1 การบริหารคุณภาพโดยรวม Total Quality Management-TQM (สังวร รัตนรักษ์, 2549, น. 1-5) ได้ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพโดยรวม คือ แนวทางการบริหารองค์กรที่ยึดถือคุณภาพเน้นศูนย์กลางและอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุก ๆ คนในองค์กรโดยมุ่งเป้าหมายไปที่ความสำเร็จระยะยาวขององค์กรจากการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าและเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกทุกคนในองค์กรและต่อสังคม องค์กรประกอบของการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) มีดังนี้

- 1) ความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพื่อสนับสนุนการดำเนินการในทุกระดับขององค์กรอย่างต่อเนื่อง
- 2) การให้ความสำคัญกับลูกค้าภายใน (ข้าราชการ/เพื่อนร่วมงาน/ส่วนราชการอื่น) และลูกค้าภายนอก (ผู้รับบริการ/ประชาชน) โดยต้องสร้างความพึงพอใจ/ความประทับใจให้ลูกค้า
- 3) การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนทุกระดับและทุกหน่วยงานในองค์กรเพื่อปรับปรุงงานของตนเองและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 4) การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- 5) มีการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำการบริหารคุณภาพ โดยรวมมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม ความเชื่อถือ การนำองค์กรที่ดี การทำงานเป็นทีม การฝึกอบรมเพื่อยกระดับความรู้และทักษะการให้ความสำคัญและแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของพนักงาน และการสื่อสารที่ชัดเจน

2.2.3.2 การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ Result-Based Management: RBM (ช่อมน กรไกร, 2548, น. 783-789) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ขององค์กรเป็นหลัก โดยองค์กรจะกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรและปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จมีการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนดโดยวัดผลได้จากกลุ่มตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กร ประกอบด้วย

- 1) ผลผลิต คือ งานบริการหรือกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ทำเสร็จสมบูรณ์เพื่อส่งมอบให้ประชาชนผู้ใช้บริการ
- 2) ผลลัพธ์ คือ ผลที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไขที่เกิดจากผลผลิต

2.2.3.3 การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management (ปราชญา กล้าผจญ, 2545, น. 140-141) การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นวิธีการบริหารที่ต้องมีการวางแผนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จโดยมุ่งเน้นปัจจัยในการวางแผนกลยุทธ์ 4 ประการ ดังนี้

- 1) วิสัยทัศน์ (Vision) คือ การกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตขององค์กร
- 2) พันธกิจ หรือแนวทางการปฏิบัติการ (Mission) คือ ภารกิจหน้าที่รับผิดชอบที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้
- 3) เป้าประสงค์ (Goals) คือ เป้าหมายที่มุ่งจะให้เกิดผลสำเร็จขององค์กร
- 4) จุดมุ่งหมาย (Objectives) คือ วัตถุประสงค์หรือผลสำเร็จสูงสุดขององค์กร

2.2.3.4 การบริหารราชการแบบบูรณาการ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2549, น. 1-5) คือ การบริหารที่ทุกหน่วยงานทำงานแบบมุ่งเน้นผลงาน (Result) ตามยุทธศาสตร์เป็นหลักโดยทุกหน่วยงาน ร่วมกันคิดร่วมกันทำงานใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์มุ่งสู่ผลสำเร็จและเป้าหมาย ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดความประหยัดเสริมสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงานเป็นหลัก รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการงานภาครัฐในภาพ เครือข่าย (Network) ทั้งนี้ยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การจัดการความยากจน
- 2) การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ
- 3) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้
- 4) การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) การต่างประเทศและดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ
- 6) การพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 7) การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม
- 8) การรักษาความมั่นคงของรัฐ

2.2.4 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ผู้บริหารในองค์กรต่าง ๆ แม้ว่าจะมีกิจกรรมที่แตกต่างกันในการดำเนินงาน ด้านการผลิตสินค้า ด้านการเงิน ด้านการตลาด การใช้ทรัพยากรบุคคล และการหาข้อมูล แต่ผู้บริหารทุกคนล้วนมีกิจกรรม ที่เหมือนกันนั่น ก็คือ การบริหารทรัพยากรต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการบริหาร (วรารัตน์ เขียวโพรี, 2542, น. 62) ได้มีผู้เสนอแนวความคิดเรื่องกระบวนการบริหารซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น Gulick and Urwick (1937, p. 44) เสนอว่า กระบวนการบริหารควรประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ขั้นตอน หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า “POSDCoRB Model” ได้แก่

2.2.4.1 การวางแผน (Planning: P) หมายถึง การวางแผนทางอันเป็นการคาดการณ์ ในอนาคตซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบายเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับ การดำเนินงาน การวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาการ และวิจารณ์ญาณ วินิจฉัย เหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้อง และสมบูรณ์

2.2.4.2 การจัดองค์การ (Organizing: O) หมายถึง การจัดส่วนราชการ หรือองค์การ ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงานเป็นกรม กอง แผนก โดยอาศัยหลักพิจารณาจาก ปริมาณงานและคุณภาพของงาน

2.2.4.3 การจัดตัวบุคคล (Staffing: S) หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ หรือการบริหารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ได้ บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงาน รวมถึงการที่จะสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วย

2.2.4.4 การสั่งการ (Directing: D) หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวกรวมทั้งการควบคุมและนิเทศงาน ตลอดจนศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์ การจูงใจ และการวินิจฉัยสั่งการ

2.2.4.5 การประสานงาน (Coordinating: Co) หมายถึง การร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงาน

2.2.4.6 การรายงานผล (Reporting: R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานรวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องแจ้งให้พนักงานทุกคนทราบ

2.2.4.7 การบริหารงบประมาณ (Budgeting: B) หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน การวางแผน หรือโครงการในการใช้จ่ายเงิน การบัญชี การควบคุมดูแล การใช้จ่ายเงิน หรือตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม Koontz and Donnell (1972, p. 43) ก็ได้กำหนดขั้นตอนการบริหารไว้ 5 ขั้นตอน เรียกว่า “POSDC” ได้แก่

1) การวางแผน (Planning: P) หมายถึง การคาดการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนาวิธีการในการวางแผน โดยจำแนกแผนออกเป็น โครงการ กำหนดงบประมาณและแนวทางปฏิบัติตลอดจนจะต้องปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องและทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ

2) การจัดองค์การ (Organizing: O) หมายถึง การจัดโครงสร้างขององค์การ การสร้างขอบเขตของงานและความสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการตำแหน่งนั้น ๆ

3) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing: S) หมายถึง การเลือกสรร คัดเลือก ปฐมนิเทศ การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคคล

4) การอำนวยความสะดวก (Directing: D) หมายถึง การตัดสินใจ การมอบหมายหน้าที่ การจูงใจ การประสานงาน การจัดให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ภารกิจขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5) การควบคุมการทำงาน (Controlling: C) หมายถึง การกำหนดระบบ การรายงานพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลงาน และการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง

Daft (1998, p. 9) กล่าวว่า ผู้บริหารในองค์การของรัฐหรือเอกชนที่มีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่จะมีกิจกรรมที่แตกต่างกันในการดำเนินการ ด้านการผลิตสินค้า การเงิน การตลาด การใช้ทรัพยากรบุคคล การหาข้อมูลแต่ผู้บริหารทุกคนมีกิจกรรมที่เหมือนกัน นั่นก็คือ การบริหารทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุ เครื่องจักร วิธีการ ตลาด และขวัญ กำลังใจผ่านกระบวนการบริหารซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการบริหารมีสาระสำคัญทั้งหมด 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การในอนาคต ตัดสินใจในการสร้างยุทธวิธี หาวิธีปฏิบัติงานที่ดีที่สุด การใช้ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงงบประมาณค่าใช้จ่าย ตารางการปฏิบัติงาน ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การเงิน และสภาพเศรษฐกิจทั่วไปทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบันขององค์การและทรัพยากรที่ต้องจัดหาเพิ่มเติมในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดทรัพยากรให้เป้าหมายขององค์การ ประสบความสำเร็จผู้บริหารจะต้องพิจารณาองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การกำหนดงานและจัดกลุ่มงานแยกเป็นฝ่าย แผนงาน และส่วนงาน โดยพิจารณาจากปริมาณงานและคุณภาพงาน ลักษณะงาน

2.2 การจัดสรรทรัพยากรตามกลุ่มงาน

2.3 การแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องและปรับปรุงให้ดีขึ้น

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับการจัดองค์การ โดยมีจุดมุ่งหมายให้องค์การธุรกิจมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพพร้อม ในการทำงานทุกตำแหน่งงานตามหลักการของ “Put the Right Man to The Right Job” นอกจากนี้ ยังรวมถึงการเสริมสร้างและรักษาสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานด้วย

4. การนำ (Leading) หมายถึง การที่ผู้บริหารทำให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารต้องใช้หน้าที่การสั่งการในการมอบหมายการทำงานมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม ค่านิยมขององค์การ การติดต่อสื่อสารทั่วทั้งองค์การ การกระตุ้นให้พนักงานมีจิตสำนึกปรารถนา ที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดีที่สุด

5. การควบคุม (Control) หมายถึง การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงาน ว่ามีการดำเนินตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่คัดเลือกคน โยกย้าย และประเมินผลที่ดีหรือไม่และหากพบข้อบกพร่องต้องดำเนินการแก้ไข ผู้บริหารทุกระดับจะควบคุม เป็นไปตามวงจรของการควบคุม คือ

5.1 การกำหนดมาตรฐาน

5.2 การวัดผลการปฏิบัติงาน

5.3 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน

5.4 หากผลการเปรียบเทียบต่ำกว่ามาตรฐานจะต้องแก้ไขการปฏิบัติงานโดยมี การตั้งมาตรฐานใหม่ การวางแผนใหม่ การบริหารองค์การใหม่ และสั่งการใหม่

Lussier (1999, p. 11) ได้สรุปกระบวนการบริหารไว้ว่าควรจะมีประเด็นหลักของ การบริหารทั้งหมด 4 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจหาวิธีที่ดีที่สุด ไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำให้เป้าหมายนั้น ๆ บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการในการจัดตั้งและจัดแบ่งงาน ตลอดจนจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อบรรลุตั้งเป้าหมายขององค์การ

3. การนำ (Leading) หมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงานโดยอาศัยการสื่อสารและการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการในการสร้างและสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และกำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการแสดงออกที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมาย

จากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัย จึงได้สรุปถึงกระบวนการบริหารว่ากระบวนการบริหาร ควรประกอบไปด้วย การวางแผนงาน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล และการควบคุมการทำงาน

2.2.5 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ New Public Management NPM

ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1980 จนถึงปัจจุบัน ผู้นำประเทศต่าง ๆ เริ่มไม่พอใจกับระบบราชการที่ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการท้าทายของกระแสโลกาภิวัตน์ได้ ประกอบกับการเผชิญกับภาวะวิกฤตการคลังเมื่อระบบราชการต้องเผชิญกับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งสร้างแรงกดดันให้ภาครัฐประเทศต่าง ๆ ต้องหันมาพิจารณาตัวเองว่าจะปรับตัวอย่างไรท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทั้งภายในและภายนอก การตอบสนองของภาครัฐที่มีต่อแรงกดดันเหล่านี้ทำให้การบริหารภาครัฐจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นโดยมีการนำกลไกตลาดมาใช้กับภาครัฐ โดยการทำให้รัฐเป็นระบบตลาดซึ่งเป็นการนำเทคนิคกลยุทธ์แบบเอกชนมาใช้ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของภาครัฐกับเอกชนเปลี่ยนแปลงไป รัฐกลายเป็นผู้ประกอบการที่ผลิตและบริการสาธารณะให้ประชาชนในฐานะลูกค้าประกอบกับรัฐเองก็เผชิญหน้ากับวิกฤตทางด้านคลังรัฐจึงต้องลดภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายลง ขณะเดียวกันภาครัฐก็เอกชนเองก็เสนอตัวเข้ามาให้บริการสาธารณะมากขึ้นด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้เองที่ส่งผลให้ภาครัฐเอกชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการภาครัฐมากขึ้น รวมถึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการปฏิรูประบบราชการขึ้นไม่ว่าจะด้วยวิธีการรื้อปรับระบบและการใช้วิธีทางธุรกิจกับภาครัฐ (Pierre, 1995 and Savoie, 1995)

การศึกษาแนวคิดในการบริหารรัฐกิจ (Public Administration หรือ PA) ในระยะเริ่มแรก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1887 ที่ Woodrow ได้นำเสนอผลงานเรื่อง การศึกษาการบริหาร เป็นต้นมา เป็นการแสวงหาแนวทางการบริหารงานภาครัฐที่มุ่งเน้นให้เกิดความมีประสิทธิภาพสูงสุดและมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด โดยสรุปแล้วบทความของ Woodrow ได้ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะ ดังนี้ (Woodrow, 1887, pp. 197, 222)

1. ต้องมีระบบบริหารที่เข้มแข็งโดยเปรียบเทียบว่าการเขียนรัฐธรรมนูญนั้นง่ายกว่านำรัฐธรรมนูญไปปฏิบัติ
2. ในการบริหารต้องใช้กฎหมายอย่างเป็นระบบ
3. หลักการบริหารที่ดีจะมีหลักเดียวกันไม่ว่าจะรัฐบาลใดก็ตาม
4. การเมืองกับการบริหารต้องแยกออกจากกัน

และจากแนวคิดของ Seckler Hudson ในปี ค.ศ. 1955 จากหนังสือเรื่อง “Basic Concept in The Study of Public Management” ได้เป็นต้นแบบและเป็นที่มาของ New Public Management ในยุคต่อมาโดย Seckler Hudson ได้อธิบายไว้ว่า การบริหารภาครัฐจะต้องให้น้ำหนักไปที่การจัดการปัญหาสาธารณะที่จะต้องใช้ทรัพยากรมนุษย์และวัสดุอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายขององค์การร่วมกันต่อมาในยุคร่วมสมัยช่วงทศวรรษที่ 1960 นับได้ว่าเป็นกระแสแรกของความพยายามในการปรับระบบราชการเดิมให้มีความเกี่ยวข้องกับสังคมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นับตั้งแต่การประชุมทางวิชาการมินนาวบรูกครั้งที่ 1 ในปี ค.ศ. 1968 ของกลุ่มนักวิชาการด้านการบริหารรัฐกิจแนวหน้าในสหรัฐอเมริกาและหลังจากนั้น 20 ปี ตามด้วยการประชุมครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1988 ซึ่งดูเหมือนจะส่งผลกระทบต่อในทางวิชาการน้อยกว่าการประชุมในครั้งแรก จนกระทั่งเกิดกระแสการปฏิรูประบบราชการ

ในหน่วยงานของรัฐในหลายประเทศซึ่งนับเป็นอีกก้าวหนึ่งของการพัฒนา (อัมพร อารังลักษณ์ และคณะ, 2553, น. 3-6)

การประชุมทางวิชาการในครั้งแรกของนักวิชาการและนักปฏิบัติในแวดวงการบริหารรัฐกิจจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 3-7 กันยายน ปี ค.ศ. 1968 ณ มหาวิทยาลัยซีราคิวส์ จากการนำของ Waldo ซึ่งดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ Schweitzer ด้านมนุษยธรรมแห่ง School of Citizenship and Public Affairs แห่งมหาวิทยาลัยซีราคิวส์ ได้เล็งเห็นถึงอิทธิพลและผลกระทบที่นักวิชาการมีต่อการบริหารบ้านเมืองในช่วงทศวรรษที่ 1960 ที่แทบจะกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยและแวดวงสถาบันศึกษาทั้งหลาย มีอาจหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและข้อถกเถียงที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้นได้ (Frederickson, 1989, pp. 96-97)

การประชุมนี้ นำโดยนักวิชาการด้านบริหารรัฐกิจรุ่นหลังผู้ซึ่งเข้ามาคลุกคลีในแวดวงวิชาการในช่วงนั้นมาเป็นผู้ดำเนินการจัดการประชุม ได้แก่ Frederickson, Lambright and Marini และข้อสรุปที่ได้จากการประชุมถกเถียงกันได้รับการรวบรวมขึ้นเป็นหนังสือเรื่อง Toward A New Public Administration: The Minnowbrook Perspective ในปี ค.ศ. 1971 โดยมีสาระของการประชุมที่ได้รับการครอบคลุม 5 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ปัญหาความเสมอภาคทางสังคม โดยการเรียกให้นักบริหารรัฐกิจเน้นการบริหารงานและการให้บริการที่คำนึงถึงความเสมอภาคของประชาชนพลเมืองที่รับบริการเป็นสำคัญเพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือให้ความสำคัญกับผู้ใดมากกว่ากัน

2. ย้ำเน้นค่านิยมการปกครองแบบประชาธิปไตยในการบริหาร ซึ่งแสดงให้เห็นจากหลาย ๆ งานเขียนที่เสนอในที่ประชุมครั้งนี้ต้องตอกย้ำเรื่องจริยธรรมในทางการบริหาร ความสามารถรับผิดชอบได้และภาวะผู้นำในการบริหาร

3. ข้อถกเถียงระหว่างความเป็นนามธรรมและสิ่งที่เกิดขึ้นทางพฤติกรรมจากทัศนะสายพฤติกรรมศาสตร์

4. ค่านิยมเรื่องความแตกต่างหลากหลายในสังคมและในกำลังแรงงานครอบคลุม 3 ประการ ได้แก่ 1) การเป็นนักบริหารทั่วไปหรือการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2) ปัญหาความแตกต่างหลากหลายทางเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และทางเพศ และ 3) ความแตกต่างทางเพศสภาพจากทัศนะสตรี

5. มีทัศนะที่ดีต่อกลไกระบบราชการและบทบาทของข้าราชการในฐานะเป็นผู้แทนนำการเปลี่ยนแปลงสามารถพากระบบราชการไปสู่เวทีการทำงานในระดับชาติและสานต่อไปในระดับโลกต่อไป แต่อย่างไรก็ตามความคาดหวังนี้จำเป็นต้องได้รับการทบทวนถึงความสามารถในการเติมเต็มความฝันนี้ (Guy, 1989, pp. 219-220)

การประชุมมินนาวบรูค ครั้งที่ 2 20 ปี หลังการประชุมใหญ่ในครั้งแรก นักวิชาการ นักปฏิบัติการและผู้เกี่ยวข้องด้านการบริหารรัฐกิจได้มาร่วมประชุมกันอีกครั้งหนึ่งในช่วงระหว่างวันที่ 3-7 กันยายน ปี ค.ศ. 1988 รวมเป็นเวลา 4 วันเต็ม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเปรียบเทียบการบริหารรัฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 1980 กับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงช่วงแรกของการบริหารรัฐกิจในช่วงทศวรรษ 1960 ด้วยการผสมผสานระหว่างนักบริหารรัฐกิจรุ่นเก่า (อายุมากกว่า 50 ปี) และรุ่นใหม่ ลักษณะรูปแบบการจัดการประชุมในครั้งนี้ จึงมีความแตกต่างจากในครั้งแรกอย่างสิ้นเชิง โดยพยายามหาข้อถกเถียง ความแตกต่างทางความคิดผลที่ได้จากการประชุมในครั้งนี้ ยังไม่หนีไปจากประเด็นร้อนทางการเมืองการปกครองที่ได้รับการหยิบยกมาในครั้งแรก ประเด็นที่ได้รับความสนใจมากที่สุด

ได้แก่ เรื่องจริยธรรม ความเสมอภาคทางสังคม มนุษยสัมพันธ์ การปรองดองระหว่างการบริหารรัฐกิจ และประชาธิปไตยและความเกี่ยวข้องของรัฐในสาขาการบริหารรัฐกิจกับปัญหาสังคม

อย่างไรก็ตาม แม้ในประเด็นหลัก ๆ ที่ได้จากการประชุมครั้งที่สองนี้จะไม่ค่อยแตกต่างจากในครั้งแรกเท่าไรนัก ดังที่กล่าวมาในข้างต้นใน 5 ประเด็นหลักที่ได้จากการประชุมในครั้งแรกในการประชุมครั้งที่สองนี้ได้มีการสานต่อทางความคิดจากการประชุมครั้งแรกและเพิ่มเติมในบางเรื่องเพื่อขยายต่อไปในอนาคต ได้แก่

1. การแสดงความไม่พอใจต่อระบบการบริหารงานบุคคลในภาครัฐที่ไม่สามารถสรรหาบุคลากรให้ทันเวลา สนับสนุนส่งเสริมและให้รางวัลคนเก่ง ส่งเสริมคนที่มีผลงานและเลิกจ้างบุคคลที่ไม่มีผลงาน

2. แสดงทัศนคติเป็นปฏิปักษ์ต่อแนวคิดการทำงานเชิงธุรกิจอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมาแนวคิดการบริหารงานแบบธุรกิจได้เข้ามาสู่ระบบการบริหารงานราชการมากขึ้นพร้อม ๆ กับการเติบโตของระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ซึ่งมีผลทำให้ขัดแย้งกับการบริหารงานที่เน้นค่านิยมแบบประชาธิปไตยเปิดทางให้หลาย ๆ ฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งเป็นภาระหน้าที่หนักอึ้งท้าทายสำหรับนักบริหารรัฐกิจในการบริหารกิจการสาธารณะโดยดึงจากสิ่งที่มีคุณค่าทางธุรกิจและหน่วยงานไม่หวังผลกำไรอื่นประกอบการทำงานของส่วนราชการต่าง ๆ ควบคู่กันไป (Guy, 1989, p. 220)

และในการประชุมมินนาบรูก ครั้งที่ 3 ในปี 2008 นำโดยการนำของ O'Leary รวมไปถึงเป็นการรวมตัวของนักวิชาการรุ่นใหม่และนักวิชาการรุ่นหลังที่มีความรู้ความสามารถมารวมตัวกัน โดยแบ่งการประชุมออกเป็น 2 กลุ่ม ในกลุ่มแรกของการประชุมเป็นการรวมตัวของนักวิชาการรุ่นใหม่ ที่จบ Ph.D. ไม่เกิน 8 ปี และในกลุ่มที่สองเป็นการประชุมของนักวิชาการที่มากไปด้วยประสบการณ์อย่างน้อย 30 ปี และอาจเข้าร่วมในการประชุมครั้งที่ 1-2 มาด้วย วัตถุประสงค์ของการประชุมมินนาบรูก ครั้งที่ 3 คือ

1. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในปัจจุบันและที่เกิดขึ้นใหม่จากการบริการสาธารณะ ความท้าทายและการแก้ปัญหาในความหลากหลายของวัฒนธรรมในการประชุมจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาภาคีรัฐระหว่างประเทศร่วมกัน การกำกับ ดูแล และการฝึกอบรมของของภาครัฐ ปัญหาของการบริหารงานในอนาคตของประชาชนในการจัดการของรัฐและบริการสาธารณะ

2. การพัฒนาเครือข่ายของนักวิชาการที่จะสนับสนุนการทำงานร่วมกันในอนาคต และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงในการบริการสาธารณะ

ผลจากการประชุมในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการรับรู้และตอบสนองปัญหาที่ซับซ้อนของประชาชนของการทำงานของรัฐบาลที่นำไปสู่อำนาจและความรับผิดชอบ นำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนและความสมดุลของประชาธิปไตยและระบบราชการและยังต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมรวมถึงต้องหาความสมดุลทางการเมืองแบบพลวัตของการบริหารราชการในระบอบประชาธิปไตย

จากแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เป็นแนวคิดที่รวมแนวคิดเศรษฐศาสตร์ นีโอคลาสสิก เศรษฐศาสตร์เชิงสถาบัน วิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่เข้ากับแนวคิดประชาธิปไตยแนวทางใหม่ การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เริ่มต้นในช่วงทศวรรษที่ 1980-1990 โดยมีนักวิชาการที่ได้ให้การยอมรับจากต่างประเทศ ได้ให้คำนิยามต่าง ๆ ไว้ดังนี้

Hood (1991, pp. 3 18) ได้ให้คำนิยามของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ไว้ดังนี้

1. เป็นการบริหารงานโดยมีอาชีพ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญและชำนาญในงานเฉพาะทางมากขึ้น การบริหารมีความคล่องตัวอิสระ
2. การบริหารงานมีเป้าหมายและทิศทางชัดเจนให้ความสำคัญของผลงานมากกว่ากระบวนการ
3. เน้นผลสัมฤทธิ์ของงานและควบคุมทรัพยากรในการบริหารงาน
4. ปรับปรุงโครงสร้างองค์การให้เหมาะสม เช่น ปรับลดหน้าที่ที่ไม่จำเป็น ยุบบางหน่วยงาน หรือให้เอกชนเข้ามารับงานจ้างเหมางานบางประเภท
5. ส่งเสริมให้แข่งขันงานบริการสาธารณะโดยให้ภาคเอกชนที่ชำนาญเฉพาะทางเข้าร่วมงาน
6. ใช้วิธีการเลียนแบบการบริหารงานที่ทันสมัยของภาคเอกชน

Rhodes (1997, p. 48) ได้กล่าวถึงการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ว่าเป็นกระบวนการที่นำแนวคิดการจัดการนิยมกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์สถาบันแนวใหม่มาผสมผสานเข้าไว้ด้วยกันต่อมาภายหลังแนวคิดนี้ก็ได้ขยายผลออกไปสู่การบริหารจัดการสู่ระบบตลาดแบบทุนนิยม

Gruening (2001, pp. 1-26) ได้สรุปแนวคิดของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ว่าได้รับการพัฒนาจากแนวคิด การจัดการนิยมและเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิกมาสู่การบริหารจัดการประชาธิปไตยแนวทางใหม่ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในภาพรวมของแนวคิดของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เป็นการสร้างความหลากหลายด้านการบริหารงานให้ตัวเอง เช่น แนวคิดเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิก เศรษฐศาสตร์สถาบัน การจัดการสมัยใหม่ ประชาธิปไตยแนวใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การบริหารมีความคล่องตัว มีความอิสระเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาด้านประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าด้านงบประมาณ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี Mathiasen (1999, pp. 90-95) ได้ให้ความเห็นว่าแม้แนวคิดของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ แต่ก็ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าแนวคิดนี้ยังขาดเอกภาพเป็นเพียงการนำทฤษฎีเก่า ๆ มาอธิบายใหม่เมื่อนำมาใช้กับระบบราชการแล้วก็พบความแตกต่างระหว่างธรรมาภิบาลการบริหารงานของภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ยังขาดการประเมินความเที่ยงธรรม ความถูกต้องในการบริหารงานอีกด้วย แม้จะมีข้อโต้แย้งบ้างถึงความไม่สมบูรณ์ของแนวคิด แต่ในปฏิบัติการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ก็ยังคงได้รับความนิยมและเป็นแนวคิดกระแสหลักในการปฏิรูประบบราชการส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์และวิธีปฏิบัติงานที่แตกต่างจากการบริหารงานภาครัฐตามประเพณีนิยมแบบดั้งเดิม

ตัวอย่างของแนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นแนวทางหนึ่งของการบริหารงานที่เน้นประสิทธิภาพการทำงานเพื่อที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานตามหลักที่ดีที่สุด องค์การจึงจะมีประสิทธิภาพและมีการประหยัดในการบริหารงานมากที่สุด การบริหารตามแนวทางนี้มีมุมมองว่า “คน” เป็นสิ่งที่ไม่มีความตั้งใจเหมือนเป็นเครื่องจักรที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางไว้ในการทำงานและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแนวคิดในกลุ่ม “ทฤษฎีองค์การยุคดั้งเดิม” อันเป็นการวางรากฐานทางความคิดของการบริหารงานของสังคมที่เริ่มต้นทำงานจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม (Robbins, 1990, p. 34)

ดังจะเห็นได้จากแนวคิดในการบริหารจัดการที่เน้น “หลักการแบ่งงานกันทำ” ซึ่งตามความเห็นของ Smith ถือว่าเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตที่ทำให้สามารถทำงานได้มากขึ้นโดยหลักการแบ่งงานกันทำมีผลดีใน 3 ประการ คือ ประการแรก เป็นความเพิ่มความชำนาญในการปฏิบัติงาน ประการที่สอง เป็นการประหยัดเวลาในการทำงาน และประการสุดท้าย สามารถผลิตผลงานได้จำนวนมากขึ้น (Shafritz and Ott, 2001, pp. 39-40) การบริหารจัดการดังกล่าวนี้ เป็นแนวทางที่เกิดขึ้นในยุคสมัยของการปฏิวัติอุตสาหกรรมซึ่งเปลี่ยนแนวคิดของคนซึ่งเคยทำงานในสังคมเกษตรให้ปรับตัวด้วยการทำงานในระบบอุตสาหกรรมแบบใหม่ก่อให้เกิดแนวคิดในการบริหารจัดการองค์กรต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐาน 4 ประการ กล่าวคือ (Shafritz and Ott, 2001, p. 28)

1. องค์กรทั้งหลายอยู่เพื่อผลิตภายใต้เป้าหมายทางเศรษฐกิจ
2. วิธีการบริหารจัดการที่ดีที่สุดในการผลิตจะต้องจัดการให้เป็นระบบและด้วยความรู้เชิงวิทยาศาสตร์

3. การผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุดจะต้องมีการแบ่งงานกันทำตามความถนัด

4. คนทำงานและองค์กรอยู่ร่วมกันภายใต้หลักการของเหตุผลทางเศรษฐกิจ

จะเห็นได้ว่า จากหลักการพื้นฐานทั้งสี่ประการนี้ เป็นการสนับสนุนแนวคิดในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและเป็นการใช้หลักเหตุผลตามโครงสร้างการบริหารงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้ (Robbins, 1990, p. 37) จึงถือได้ว่าเป็นกระบวนทัศน์ที่สำคัญของการบริหารจัดการในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการองค์กรขนาดใหญ่ที่บริหารงานโดยมีระเบียบแบบแผนของ Weber เป็นระบบราชการจากการสร้างรูปแบบในอุดมคติ แต่ในการบริหารงานภาครัฐแบบดั้งเดิมได้นำแนวคิดของ Weber เป็นหลักในการบริหารระบบราชการ โดยมีทางพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการและปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละองค์กรซึ่งตามความเห็นของ Robbins (1990, p. 324) มีมุมมองว่าระบบราชการในฐานะขององค์กรขนาดใหญ่ที่มีระเบียบแบบแผนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี โดยการพัฒนารูปแบบจากเดิมในฐานะองค์กรระบบราชการเป็นองค์การราชการแบบวิชาชีพ อันเป็นการบริหารที่มีมาตรฐานสามารถนำไปใช้ได้ในทุกองค์การ

จะเห็นได้ว่า แนวทางการบริหารงานจากกลุ่มทฤษฎีการบริหารจัดการแบบดั้งเดิมได้แสดงถึงระบบบริหารการจัดการที่มีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ที่ได้จากกลุ่มทฤษฎีนี้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาไปสู่ปรัชญาของการบริหารภาครัฐในแต่ละประเทศ ซึ่ง วรเดช จันทรร (2551, น. 7-28) ได้ชี้ให้เห็นว่า องค์ความรู้ทางทฤษฎีองค์การและการบริหารมีส่วนสำคัญในการสร้างปรัชญาของการบริหารภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดทฤษฎีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ ของ Taylor และทฤษฎีองค์การขนาดใหญ่ที่มีระเบียบแบบแผน โดย Weber นับว่าองค์ความรู้ที่ได้รับจากการบริหารองค์การที่มุ่งประสิทธิภาพการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้ถ่ายทอดความมาสู่การบริหารจัดการภาครัฐ

ดังจะเห็นได้ว่า การบริหารภาครัฐเป็นการบริหารที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดกระบวนการทำงานของภาครัฐ ซึ่งเทียบได้กับการบริหารจัดการองค์กร การกำหนดวิธีการทำงานซึ่งต้องพิจารณาถึงผลที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการปกครอง และเป็นการบริหารจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารที่สั่งสมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้เกิดผลลัพธ์สุดท้ายที่พึงปรารถนาโดยไม่แตกต่างจาก

การกำหนดเป้าหมายในเรื่องประสิทธิภาพตามแนวคิดของกลุ่มทฤษฎีการบริหารจัดการแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ ในการบริหารจัดการภาครัฐก็มีปรัชญาที่จะมุ่งแสวงหาความรู้ความจริงซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาวะปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น โดยเป็นการวิพากษ์เพื่อแสวงหาหลักฐานเบื้องต้นในการบริหารและเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (วรเดช จันทรศร, 2551, น. 4-7) จึงอาจกล่าวได้ว่า การนำแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มทฤษฎีการบริหารจัดการแบบดั้งเดิมมาใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐจึงเป็นเรื่องที่มีประโยชน์นอกจากนี้ วรเดช จันทรศร (2551, น. 4-7) ได้อ้างถึงผลงานของ Woodrow ซึ่งเป็นผู้เสนอกรอบเค้าโครงความคิดเรื่องการแยกการบริหารออกจากการเมือง โดยแบ่งหน้าที่ระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้ปฏิบัติตามนโยบาย ซึ่งเมื่อแยกการเมืองออกจากการบริหาร สิ่งที่เหลือ คือ หน้าที่ของข้าราชการประจำซึ่งต้องนำเอากฎหมายมหาชนมาบริหารให้บรรลุเป้าหมาย จะช่วยให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง การบริหารงานอาศัยหลักคุณธรรมเพื่อป้องกัน มิให้มีการเล่นพรรคเล่นพวก ดังนั้นเมื่อมีการแยกการบริหารออกจากการเมืองจะได้นักบริหารที่มีความเข้มแข็งและมีรูปแบบขององค์การบริหารภาครัฐที่อาศัยหลักเหตุผลและมีประสิทธิภาพ อันสอดคล้องกับแนวคิดของกลุ่มทฤษฎีการบริหารจัดการแบบดั้งเดิมเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว กรอบแนวคิดที่ยึดถือในกลุ่มทฤษฎีการบริหารจัดการแบบดั้งเดิม จึงเป็นกระบวนการที่คนในการบริหารจัดการภาครัฐส่วนหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการบริหารภาครัฐ แบบดั้งเดิม

ต่อมาเมื่อมีการปฏิรูปแนวทางในการบริหารภาครัฐแบบดั้งเดิมมาสู่กระแสแนวคิดของ “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” โดยเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้การบริหารจัดการภาครัฐซึ่งใช้กระบวนการบริหารราชการแบบดั้งเดิมเป็นเรื่องที่ไม่สอดคล้องต่อความคาดหวังของสังคมที่มีความหลากหลายและไม่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากความด้อยประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน มีการใช้ทรัพยากรอย่างมาก แต่เห็นผลลายน้อย มีปัญหาการจัดการด้านโครงสร้างปัญหาการบริหารงานบุคคล ตลอดจนการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ องค์การภาครัฐจึงตกอยู่ในสภาพที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมใหม่ที่เกิดขึ้น

สำหรับองค์การภาครัฐ ซึ่งมีระบบราชการเป็นแกนหลักที่สำคัญที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสความคิดในการปรับปรุงหรือยกเครื่ององค์การด้วยเช่นเดียวกัน เพราะประชาชนที่เป็นผู้รับบริการสาธารณะจากภาครัฐมีมุมมองหรือทัศนคติที่แตกต่างไปจากเดิมเป็นอย่างมาก มีกระแสการเรียกร้องให้องค์การภาครัฐมีการปรับปรุงบริการให้มีความทันสมัย สะดวกรวดเร็ว และสนองต่อความพึงพอใจเหมือนอย่างภาคเอกชนดำเนินการ ดังนั้นในหลายประเทศจึงมีการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการตลอดมา แต่เนื่องจากระบบราชการ หรือองค์การภาครัฐมีขนาดใหญ่โตกว่าภาคเอกชนมากการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาที่ผ่านมาเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเอกชนแล้วถือว่าช้ามาก ดังนั้นช่วงต้นทศวรรษ 1990 การจัดการภาครัฐสมัยใหม่เห็นภาพชัดมากขึ้นในรูปแบบของแนวคิดในการยกเครื่องรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา ภายใต้การนำของ National Performance Review (NPR) ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในยุคของประธานาธิบดี Clinton ซึ่งต้องการเปลี่ยนระบบราชการให้เป็นรัฐบาลเชิงประกอบการเป็นการยกเครื่องกันใหม่เลยทีเดียว ซึ่งการยกเครื่องรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นจากผลงานของ Osborne and Gaebler ที่จัดพิมพ์หนังสือเรื่อง Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector เพื่อดึงดูดความสนใจให้บุคคลฝ่ายต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยน

แนวทางและวิธีการบริหารงานของภาครัฐจากเดิมในลักษณะของรัฐบาลเชิงราชการสู่รัฐบาลในเชิงประกอบการและกลายเป็นหนังสือทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เพียงเล่มเดียวในประวัติศาสตร์ที่ติดอันดับเป็นหนังสือขายดีของสหรัฐอเมริกา หลักการสำคัญในการมุ่งสู่รัฐบาลในเชิงประกอบการที่เป็นมิติหรือกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการภาครัฐใหม่ หรือเนรมิตระบอบราชการยุคใหม่ ซึ่งได้กลายเป็นกระแสความคิดสำคัญในการปฏิรูประบบราชการในสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น ๆ ในระยะเวลาต่อมา ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้ (Osborne and Gaebler, 1992, pp. 22-25)

1. รัฐบาลต้องทำหน้าที่เป็นตัวสนับสนุน หรือคอยอำนวยความสะดวก หรือประสานงานมากกว่าดำเนินการเสียเอง
2. ให้อำนาจประชาชนในชุมชนนั้นสามารถตัดสินใจและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองมากกว่ารัฐบาลจะเข้าไปดำเนินการให้เอง
3. สร้างรัฐบาลในเชิงแข่งขันโดยมุ่งอัดฉีดการแข่งขันเข้าสู่การให้บริการรัฐจะต้องส่งเสริมการแข่งขันของภาคเอกชนภายใต้หลักการแห่งความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ขจัดสภาพการผูกขาดให้หมดไป
4. ขับเคลื่อนโดยภารกิจแทนที่การขับเคลื่อนแต่กฎระเบียบเหมือนแต่เดิม
5. ยึดผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก โดยจะต้องสร้างตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานใช้ในวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
6. เน้นตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก ไม่ใช่ความต้องการของราชการเอง
7. สร้างรัฐบาลเชิงวิสาหกิจ หรือเชิงประกอบการ พยายามแสวงหารายได้มากกว่าการเป็นเพียงผู้ใช้งบประมาณแผ่นดินเพียงด้านเดียว
8. มองการณ์ไกล หรือคาดการณ์สถานการณ์ล่วงหน้าเพื่อวางมาตรการป้องกันปัญหา มากกว่าคอยตามแก้ปัญหาในภายหลัง
9. กระจายอำนาจจากการมีสายการบังคับบัญชาไปสู่การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมในยุคสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
10. อิงกับกลไกทางการตลาด มากกว่าการอาศัยกลไกระบบราชการหรือการแทรกแซงโดยภาครัฐ

Boston, et al. (1996, pp. 10-11) ได้สรุปสาระสำคัญของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ไว้ดังต่อไปนี้

1. มองว่าการบริหารงานมีลักษณะของความเป็นสากลสภาพหรือไม่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการบริหารงานของภาคธุรกิจเอกชนและการบริหารงานภาครัฐ
2. ปรับเปลี่ยนการให้น้ำหนักความสำคัญไปจากเดิม ที่มุ่งเน้นการควบคุมทรัพยากร (ปัจจัยนำเข้า) และกฎระเบียบเป็นเรื่องของการควบคุมผลผลิตและผลลัพธ์หรือปรับเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญในการรับผิดชอบต่อกระบวนการไปสู่การรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์
3. ให้ความสำคัญต่อเรื่องของทักษะการบริหารจัดการมากกว่าการกำหนดนโยบาย
4. โอนถ่ายอำนาจการควบคุมของหน่วยงานกลางเพื่อให้อิสระและความคล่องตัวแก่ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงาน

5. ปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานราชการใหม่ให้มีขนาดเล็กลงในรูปแบบของหน่วยงานอิสระในกำกับโดยเฉพาะการแยกส่วนระหว่างภารกิจงานเชิงพาณิชย์และไม่ใช่เชิงพาณิชย์ (การกำกับ ดูแล ควบคุม) ภารกิจงานเชิงนโยบายและการให้บริการออกจากกันอย่างเด็ดขาด

6. เน้นการแปรสภาพกิจการของรัฐให้เป็นเอกชนและให้มีการจ้างเหมาบุคคลภายนอก รวมทั้งการประยุกต์ใช้วิธีการจัดจ้างและการแข่งขันประมูลงาน เพื่อลดต้นทุนและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ

7. ปรับเปลี่ยนรูปแบบสัญญาจ้างบุคลากรของภาครัฐให้มีลักษณะเป็นระยะสั้น และกำหนดเงื่อนไขข้อตกลงให้มีความชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

8. เลียนแบบวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน เช่น การวางแผนกลยุทธ์ และแผนธุรกิจ การทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงานการจัดจ้างบุคคลภายนอก ให้เข้ามาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว/เฉพาะกิจ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน และการให้ความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

9. มีการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลตอบแทนในรูปของตัวเงิน มากขึ้น

10. สร้างระเบียบวินัยและความประหยัดในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยพยายามลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลผลิต

ในอีกทัศนะหนึ่งของแนวคิดการจัดการภาครัฐใหม่ คือ Pollitt (2003, pp. 27-28) ได้สรุปลักษณะเด่นของแนวคิดนี้ จากประสบการณ์การบริหารที่เกิดขึ้นในภาครัฐทั่วโลกว่า ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. การเน้นที่ผลของงานมากกว่ากระบวนการหรือวิธีการให้ได้มาซึ่งผลของงาน
2. หันมาใช้มาตรการวัดผลงานมากขึ้นโดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานชัดเจน

3. การจัดองค์กรแบบราบ ขนาดเล็ก มีความอิสระในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งบรรลุวัตถุประสงค์เดียวชัดเจน

4. ใช้วิธีการทำสัญญาจ้างเหมาภาระหน้าที่บางอย่างของรัฐให้หน่วยงานที่มีไม่ภาครัฐ ทำแทน

5. ใช้กลไกการตลาดมากขึ้นในการส่งมอบการบริการภาครัฐ

6. เปรียบอุปมาประชาชนผู้รับบริการเหมือน “ลูกค้า” เพื่อให้สอดคล้องกับการนำกลไกตลาดมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ

7. เส้นแบ่งเขตระหว่างภาครัฐ เอกชน และองค์การอาสาสมัครขาดความชัดเจน เนื่องจากมีความร่วมมือกันมากขึ้นระหว่าง 3 ภาคส่วน ในสังคมในการส่งมอบการบริการสาธารณะ

8. เปลี่ยนคุณค่านิยมในการบริหารงานภาครัฐในเรื่อง ความเสมอภาค ความปลอดภัย ความเป็นสากลและความสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมไปมุ่งเน้นประสิทธิภาพและความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น

Osborne (2006, pp. 377-388) ได้กล่าวถึง การจัดการปกครองสาธารณะแบบใหม่ และการบริการสาธารณะแบบใหม่ที่ต้องการนำเสนอ สาระสำคัญของการบริการสาธารณะแบบใหม่ ได้สะท้อนให้เห็นเป็นอย่างดี นั่นคือ “ให้บริการไม่ใช่คุมหางเสือ” ซึ่งใจที่จะแย้งกับแนวคิดหลักของ หนังสือที่เป็นคัมภีร์ของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ชื่อว่าภาครัฐทาทาหน้าที “คุมหางเสือ มากกว่าที่จะพายเรือเอง” ทั้งนี้สาระสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการโต้แย้งแนวคิดการบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่สะท้อนให้เห็นได้จากคากล่าวที่ว่า “ข้าราชการไม่ได้เป็นผู้จัดหาบริการเพื่อลูกค้า แต่เป็นผู้จัดหาประชาธิปไตย” นัยของประโยคสะท้อนภาพที่ตรงกันข้ามกับหลักของการบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลทำให้ “การบริหารจัดการภาครัฐเป็นเรื่องของเทคนิคการบริหารที่ปราศจาก เรื่องการเมืองแต่ส่งผลในทางตรงกันข้าม นั่นคือ “การนำการเมือง” กลับเข้ามาสู่การบริหารอีกครั้งหนึ่ง และการยึดโยงกับหลักการของประชาธิปไตยนี้เองที่เป็นสะพานเชื่อมรัฐประศาสนศาสตร์เข้ากับหลักการ เชิงปทัสถานต่าง ๆ ไม่ว่าจะปทัสถานเป็นพลเมืองแบบประชาธิปไตยหรือประชาสังคม

Denhardt and Denhardt (2007, pp. 42-43) นักทฤษฎีทางด้านความเป็นพลเมือง ชุมชนและประชาสังคมและปรัชญาหลังสมัยใหม่ มีบทบาทอย่างมากในการช่วยพัฒนาแนวคิด New Public Service ซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวคิดหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้ แนวคิดเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจ New Public Service ในกรอบการบริหารรัฐกิจได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

1. Serve Citizens, Not Customers: ประโยชน์สาธารณะนั้นได้มาจากกระบวนการ ทวิวิจารณ์ที่เกี่ยวกับค่านิยมที่ประชาชนมีส่วนร่วมกัน ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การรวมกันของประโยชน์ที่แต่ละ ปัจเจกบุคคล ดังนั้นนักบริหารรัฐกิจจึงมิได้มีหน้าที่เพียงแค่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเท่านั้น หากแต่ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือกับประชาชนและระหว่างประชาชน ด้วยกันเอง

2. Seek the Public Interest: นักบริหารรัฐกิจต้องทุ่มเทในการสร้างเจตนารวม ร่วมกันในเรื่องของประโยชน์สาธารณะ โดยประโยชน์สาธารณะนั้นไม่ได้มาจากการพิจารณาจากทางเลือก ของแต่ละปัจเจกบุคคลเท่านั้น แต่ต้องมาจากการพิจารณาประโยชน์และความรับผิดชอบร่วมกัน ของประชาชน

3. Value Citizenship Over Entrepreneurship: การเสริมสร้างประโยชน์สาธารณะนั้น จะได้ผลดีกว่าหากอาศัยนักบริหารรัฐกิจและประชาชนที่มีความมุ่งมั่นอยากให้อำนาจโดยรวมนี้อาจมีสภาพที่ดีขึ้น หากเปรียบเทียบกับนักบริหารแบบนายทุนที่มีรูปแบบการบริหารเงินที่ประชาชนเป็นเจ้าของเสมือน กับเป็นเงินของตนเอง

4. Think Strategically, Act Democratically: การให้ได้ว่าซึ่งนโยบายและโครงการ สาธารณะต่าง ๆ ที่ประชาชนต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้นั้น สามารถทำได้โดยอาศัย ความพยายามร่วมกันและกระบวนการที่หลาย ๆ ฝ่ายให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน

5. Recognize that Accountability Isn't Simple: นักบริหารรัฐกิจควรต้องให้ ความใส่ใจกับประเด็นที่นอกเหนือไปจากแรงขับเคลื่อนทางการตลาด เช่น ประเด็นเกี่ยวกับกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ค่านิยมของชุมชน บรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานทางวิชาชีพ และประโยชน์ ของประชาชนโดยรวม

6. Serve Rather than Steer: นักบริหารรัฐกิจต้องมีความเป็นผู้นำที่มีพื้นฐานมาจากค่านิยมร่วมของสังคมในการช่วยให้ประชาชนมีความสามารถที่จะค้นหาและให้ได้มาซึ่งประโยชน์สาธารณะร่วมกันของสังคมแทนที่จะเน้นการควบคุมหรือถือหางเสือเพื่อให้สังคมเดินไปในทิศทางต่าง ๆ

7. Value People, Not Just Productivity: องค์กรสาธารณะและเครือข่ายทางสังคมต่าง ๆ จะประสบความสำเร็จได้ในระยะยาวได้ต้องอาศัยการบริหารจัดการผ่านกระบวนการแห่งความร่วมมือซึ่งกันและกันและต้องอาศัยความเป็นผู้นำที่มีพื้นฐานมาจากการยอมรับจากสมาชิกของคนในสังคมร่วมกันทั้งหมด

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่จึงได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการบริหารราชการของไทยในปัจจุบันมากขึ้น การนำแนวคิดนี้มาใช้ยังคงให้ความสำคัญกับหลักการปรัชญา เช่น การให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อผลงาน การควบคุมผลสัมฤทธิ์ การเชื่อมโยงให้เข้ากับการจัดสรรทรัพยากร และการให้รางวัล การปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เป็นแนวคิดสำคัญจากพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553 มาตรา 31 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยมีเป้าหมายที่ยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐเกิดความคุ้มค่าในการบริหารจัดการ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการและติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอส่งผลให้รูปแบบของการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการได้รับการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและทัศนคติใหม่ปรับเปลี่ยนจากการบริหารแบบเดิมที่ใช้กฎหมายเป็นกรอบในการปฏิบัติแบบตายตัวไปสู่การบริหารตามภารกิจ โดยมุ่งเน้นภารกิจที่จะต้องทำการปฏิบัติหรือรูปแบบที่จะให้บริการต่อประชาชนทั้งด้านพื้นที่ กระบวนการหรือลักษณะในการให้บริการทำให้เกิดความจำเป็นในการจัดองค์การใหม่ เช่น องค์กรแบบพิเศษ หน่วยบริการเฉพาะกิจ ศูนย์บริการร่วม เป็นต้น ขณะเดียวกันภาระความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐมีความเข้มข้นมากขึ้นเพราะต้องรับผิดชอบต่อผลงานและความมีประสิทธิภาพขององค์การภาครัฐทั้งระบบ

สรุปได้ว่า การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เป็นการนำแนวคิดด้านการบริหารจากหลายแนวคิดมาผสมผสาน โดยใช้เครื่องมือการจัดการในรูปแบบต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือซึ่งสามารถพิจารณาแนวคิดของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ได้ดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์เน้นการปฏิบัติงานให้ทันสมัยเพื่อปรับตัวให้เข้าสู่ระบบตลาด
2. สร้างค่านิยมการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพเน้นผลสัมฤทธิ์ คุณภาพ ประสิทธิภาพและความคุ้มค่า
3. เน้นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารคุณภาพโดยรวม เป็นต้น
4. เน้นการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารระบบราชการ เช่น การลดอัตรากำลังการลด ยุบ รวมส่วนราชการที่เกินความจำเป็น การให้ภาคเอกชนเข้าร่วมงานโดยการจ้างเหมางาน การเปิดให้แข่งขันกันให้บริการสาธารณะ
5. เน้นความโปร่งใสเพื่อการตรวจสอบจากสังคม

การปฏิรูประบบราชการจึงเกิดขึ้นเพื่อลดขนาดราชการมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ การวัดคุณค่า การกระจายอำนาจ การสละอำนาจและการให้บริการด้วยระบบตลาดและเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ การปฏิรูประบบราชการลักษณะนี้นิยมเรียกว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” (New Public Management: NPM) หรือ เรียกว่า “การจัดการนิยม” (Managerialism) หรือ “การบริหารภาครัฐที่อาศัยระบบตลาด” (Market-Based Public Administration) หรือ “รัฐบาลแบบผู้ประกอบการ” (Entrepreneurial Government) (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545, น. 9) คำว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” ถือได้ว่าเป็นกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมทฤษฎี แนวคิด และเทคนิควิทยาการทางการจัดการอย่าง กว้างขวาง และหลากหลายจนนำไปสู่ความสับสนในการจำกัดความหมายและขอบข่ายเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การจัดการภาครัฐแนวใหม่มีลักษณะร่วมที่สำคัญ คือ การสะท้อนถึงการมุ่งเน้น “การปฏิรูป” การบริหารงานในภาครัฐเพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาทางการบริหารที่ตัวแบบดั้งเดิมหรือระบบบริหารแบบเดิมมีอาจจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังเช่นในอดีตโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การเน้นความสำคัญไปที่ระบบการจัดการมากกว่านโยบาย การมุ่งเน้นผลงานและประสิทธิภาพ การมุ่งปรับโครงสร้างในแบบระบอบราชการที่มีความเทอะทะและใหญ่โตไปสู่องค์กรที่มีขนาดเล็ก การปรับระบบการบริหารจัดการที่วางอยู่บนกลไกทางการตลาดมากขึ้น เพื่อกระตุ้นการแข่งขัน การตัดทอนและลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และสุดท้าย ได้แก่ การปรับรูปแบบการจัดการที่เน้นเป้าหมาย การใช้ระบบสัญญาว่าจ้างระยะสั้น และการให้แรงจูงใจทางการเงิน และความเป็นอิสระทางการจัดการ (วสันต์ เหลืองประภัสร์, 2548, น. 45-46) ในการประชุมของ The Commonwealth Association for Public Administration and Management (CAPAM) ที่ประกอบไปด้วย ผู้แทนกว่า 50 ประเทศ เมื่อปี 1994 ได้สรุปว่า องค์ประกอบหลักของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบไปด้วย ทิพาวัต เมฆสุวรรณ (2541, น. 45-46, อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ, 2541)

1. การให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน
2. การลดการควบคุมจากส่วนกลางและเพิ่มอิสระในการบริหารให้แก่หน่วยงาน
3. การกำหนด วัตถุประสงค์ และให้รางวัลแก่ผลการดำเนินงานทั้งในระดับองค์กรและในระดับบุคคล
4. การสร้างระบบสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร (เช่น การฝึกอบรม ระบบค่าตอบแทน และระบบคุณธรรม) และเทคโนโลยี (เช่น ระบบข้อมูลสารสนเทศ) เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์

5. การเปิดกว้างต่อแนวคิดการแข่งขัน ทั้งการแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง และระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานของภาคเอกชน ในขณะที่เดียวกันภาครัฐก็หันมาทบทวนตัวเองว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดควรปล่อยให้เอกชนทำถึงแม้ว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่จะถือได้ว่าเป็นกระแสหลักของการปฏิรูประบบราชการทั่วโลกในปัจจุบันแต่ในการนำแนวคิดมาปรับใช้ ควรพิจารณาถึงการนำไปปฏิบัติอย่างละเอียดเพื่อให้มีความเหมาะสมกับความต้องการ ค่านิยม และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศลักษณะเด่นของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ จึงอยู่ที่ความพยายามแก้ปัญหาของระบบราชการแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงในด้านประสิทธิภาพและการให้บริการประชาชน อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่แยกไม่ออกจากบริบทของวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรงเพราะวิกฤตการณ์เป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการปฏิรูประบบราชการตามแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ อีกทั้งการปฏิรูป

ระบบราชการยังเป็นหัวใจของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เนื่องจากเหตุผล 4 ประการ คือ (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545, น. 56-57)

5.1 ระบบราชการเป็นกลไกหลักที่จะทำให้รัฐเล็กลง ซึ่งจะช่วยให้การขาดดุลการคลังลดลง

5.2 การทำให้ระบบราชการมีความยืดหยุ่นมากขึ้น เป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้สำเร็จ

5.3 การวัดผลงานเป็นหลักในการคิดและวิเคราะห์ของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ดังนั้นการทำงานของระบบราชการใหม่จะเปลี่ยนไปอยู่ภายใต้สัญญาการทำงานตามผลงาน ซึ่งจะต้องสามารถวัดผลงานที่ให้แก่ประชาชนได้ส่วนความรับผิดชอบก็ต้องระบุเอาไว้อย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับตรงกันทั้งฝ่ายผู้บริหารและพนักงานจะต้องไม่กำหนดไว้กว้าง ๆ เหมือนเมื่อก่อน

5.4 ประเด็นทางการเมือง ที่เกิดจากการนำการจัดการภาครัฐแนวใหม่ไปปฏิบัติ กลับปรากฏว่าปัญหาไม่ได้อยู่ที่การต่อต้านของฝ่ายการเมือง แต่ปัญหาอยู่ที่การต่อต้านของระบบราชการเอง โดยเฉพาะการต่อต้านการลดขนาดองค์กรและการต่อต้านสิ่งที่จะมาทำลายความมั่นคงในการทำงานของข้าราชการ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นแนวคิดหลักในการปฏิรูประบบราชการ โดยการนำเอาหลักการจัดการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาระบบราชการให้เป็นระบบราชการยุคใหม่ ซึ่งสามารถทำงานตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลซึ่งระบบราชการตามแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ในปัจจุบันจะมีลักษณะ ดังต่อไปนี้ (ทวีศักดิ์ สุททาทิน, 2550, น. 9-11)

5.4.1 เป็นระบบราชการที่มีความหลากหลาย แต่ยึดถือค่านิยมหลักเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่พยายามทำทุกอย่างในระบบราชการให้เป็นโหลเดียวกันทั้งหมด

5.4.2 นิยามความหมายของระบบคุณธรรมใหม่ ให้หมายถึง ระบบคุณธรรมที่เน้นให้ข้าราชการทำงานมีประสิทธิภาพสูงและยอมรับความแตกต่างต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการมีขีดความสามารถที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งแตกต่างจากระบบคุณธรรมของระบบราชการในอดีตที่เน้นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตอบแทนให้กับข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกันและมีขีดความสามารถแตกต่างกันได้

5.4.3 มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงาน โดยมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่เน้นการทำงานตามกฎระเบียบตามกระบวนการและขั้นตอนการทำงานที่กำหนดไว้

5.4.4 การจ้าง การถนอมรักษา ตลอดจนการส่งเสริมความก้าวหน้าของข้าราชการ เน้นที่การแสวงหาผู้ที่มีขีดความสามารถสูงและส่งเสริมให้มีความก้าวหน้า โดยเปิดโอกาสให้ได้ทำงานที่มีความท้าทาย ซึ่งตรงกันข้ามกับระบบราชการแบบเดิม ซึ่งเน้นให้ข้าราชการมีความรู้ความสามารถทางเทคนิคที่ตรงกับตำแหน่งงานเป็นสำคัญ

5.4.5 มีมุมมองต่อข้าราชการที่มีขีดความสามารถว่า เป็นสินทรัพย์หรือเป็นทุนมนุษย์ที่มีค่าขององค์กร ยิ่งลงทุนให้ได้รับการพัฒนา ยิ่งสามารถทำงานสร้างประโยชน์ให้กับระบบราชการได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่มองข้าราชการในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิต รายจ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับข้าราชการ จึงถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สิ้นเปลืองของระบบราชการ

5.4.6 การจ้างงานมีหลากหลายรูปแบบ มีทั้ง 1) กลุ่มที่เป็นข้าราชการประจำ ภายใต้ระบบการจ้างงานจนถึงการเกษียณอายุ 2) กลุ่มพนักงานราชการหรือพนักงานของรัฐ ภายใต้รูปแบบการจ้างงานตามสัญญาจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาจ้าง 3) กลุ่มที่จ้างเหมาแรงงานมาจากเอกชน เป็นต้นซึ่งแตกต่างจากระบบราชการแบบเดิม ที่มีรูปแบบการจ้างงานแบบเดียว คือ ข้าราชการประจำ ซึ่งจ้างจนเกษียณอายุราชการ แม้ว่าจะมีลักษณะการจ้างงานที่หลากหลาย แต่ทุกกลุ่มต้องยึดถือค่านิยมหลักของระบบราชการเป็นแบบเดียวกัน

5.4.7 ลักษณะการจ้างงานไม่เน้นที่ความมั่นคงในการจ้างงานแต่เน้นที่ผลการปฏิบัติงานถ้าผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ก็สามารถยกเลิกการจ้างได้ ทั้งนี้เพราะระบบราชการเองก็มีข้อจำกัดในการหารายได้ไม่แตกต่างจากภาคเอกชน จึงต้องคำนึงถึงความสามารถในการจ้างงานของภาครัฐเองด้วย ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่เน้นความมั่นคงของการจ้างงานเป็นหลักที่สำคัญ การจ้างงานของภาครัฐแบบเดิมจึงมีลักษณะเหมือนกับการให้สัมปทานสงเคราะห์แก่ข้าราชการ

5.4.8 การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการมีส่วนต่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การ ซึ่งแตกต่างจากการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการในแบบเดิมที่ประเมินตามกิจกรรมการทำงานของข้าราชการแต่ละคน

5.4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับฝ่ายบริหารอยู่บนพื้นฐานความร่วมมือระหว่างกันในการผลักดันให้องค์การบรรลุเป้าหมายในขณะเดียวกันองค์การก็ใส่ใจความพึงพอใจการทำงานของข้าราชการ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน ซึ่งแตกต่างจากความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับฝ่ายบริหาร ภายใต้ระบบราชการแบบเดิมที่มีลักษณะเป็นการทำงานตามสายการบังคับบัญชา การทำงานตามกฎระเบียบและระบบงาน ซึ่งมักก่อให้เกิดความขัดแย้งในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างกัน เช่น ข้าราชการมีเป้าหมายที่ไม่สอดคล้องกับองค์การทำให้เกิดข้อพิพาทที่ต้องแสวงหาแนวทางการแก้ไข

5.4.10 องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกระจายอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ มีอำนาจและหน้าที่บริหารงานบุคคลได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการแบบเดิมที่องค์กรกลางบริหารงานและสงวนอำนาจและหน้าที่งานด้านการบริหารบุคคล เพื่อดำเนินการเองเป็นส่วนใหญ่

เสนาะ ตียะวารี (2546, น. 56) แนวคิดการบริหารจัดการมีวิวัฒนาการมาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นว่าคนในยุคก่อนได้บริหารงานกันโดยการทำหน้าที่ทางการบริหารที่เหมือนในปัจจุบัน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจและการควบคุมมาเป็นพัน ๆ ปี หลักฐานที่ชัดเจนก็ได้แก่การก่อสร้างพีระมิดในอียิปต์ การก่อสร้างกำแพงเมืองจีนที่ต้องใช้คนจำนวนเป็นแสน ๆ คน การก่อสร้างถาวรวัตถุทั้งสองอย่างทำให้มีความคิดว่าใครเป็นคนวางแผนให้คนงานทำงาน ใครเป็นคนจัดองค์การให้คนเหล่านั้นทำงาน ใครเป็นคนกำกับดูแลให้คนทำงานและสุดท้ายใครเป็นคนควบคุมให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

ชอุ่ม กรไกร (2548, น. 753-760) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นการบริหารจัดการตามกระบวนการที่คนใหม่ มุ่งนำบริการที่ดีมีคุณภาพสูงสุดสู่ประชาชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุข สังคมมีเสถียรภาพโดยมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. มีเป้าประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริการประชาชนและคำนึงถึงความต้องการของประชาชน
2. มีภารกิจที่ชัดเจนรัฐทำเฉพาะที่จำเป็นและเน้นการแข่งขันในการบริการ
3. บริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มีอิสระและยืดหยุ่นในการจัดการมุ่งเน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ผลของงานเป็นสำคัญ
4. ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี
5. ใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือ และใช้แนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ
6. มีระบบสนับสนุนและกลไกในการบริหารจัดการที่ดี
7. การบริหารแบบมีส่วนร่วม Participative Management (ปราชญา กล้าผจญ, 2545, น. 135) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและต่อองค์กรได้อย่างเต็มที่ โดยมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อการตัดสินใจและการควบคุม กำกับ ดูแลการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน

นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ (2560, น. 38-39) การบริหารทรัพยากรมนุษย์จะต้องทำงานร่วมกับฝ่ายบริหารจากทุก ๆ หน่วยงานส่วนผสมหลักใหญ่ ๆ ที่ทำให้เกิดความผูกพันในองค์กร มีดังนี้

1. องค์กรต้องมีนโยบายในการดำเนินงานที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรม เป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้ปฏิบัติงานเลือกที่จะผูกพันกับองค์กร นอกจากนั้นองค์กรต้องมีระบบการจ่ายค่าตอบแทน และสวัสดิการที่ดีหรืออยู่ในระดับเทียบเท่าเพื่อให้อยู่ในระดับที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน

2. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาต้องมีความยุติธรรมในการบริหารงาน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความผูกพันกับองค์กร เช่นดังกล่าวที่ว่า “ผู้ปฏิบัติงานเข้าทำงานเพราะองค์กร แต่ลาออกเพราะหัวหน้า” ที่มาของสำนวนนี้เกิดจากหลาย ๆ องค์กรที่พยายามสรรหาบุคลากรเก่ง ๆ

Follett (1941) ได้เสนอแนวคิดทางการบริหารให้เน้นตัวบุคคลโดยเห็นว่าความสำเร็จขององค์กรขึ้นอยู่กับกลุ่มคนมากกว่าแต่ละบุคคล ผู้บริหารกับพนักงานควรเป็นหุ้นส่วนกันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ผู้บริหารควรใช้ประสบการณ์และความรู้จูงใจให้คนทำงานมากกว่าการใช้อำนาจตามตำแหน่งงาน

Barnard (1986) ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่มีสมมุติฐานที่เสนอแนะทางการบริหารแบบดั้งเดิมกับมนุษยสัมพันธ์ โดยเห็นว่าองค์กรเป็นระบบสังคมซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกคน องค์กรประกอบด้วย คนที่มีความสัมพันธ์กันในทางสังคม บทบาทของผู้บริหาร คือ ทำหน้าที่ประสานและกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้อุทิศและทุ่มเทให้กับงาน ความสำเร็จขององค์กรมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือของพนักงาน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญต่อการปกครองการมีส่วนร่วมของประชาชนการตัดสินใจแก้ไขปัญหาเป็นหลักการสำคัญยิ่งในการจัดการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการลดบทบาท เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเองอันเป็นรากฐานของการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย

2.3.1 ความหมายการปกครองท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง (2547, น. 7) มีความเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่ทำหน้าที่บริหารงานในแต่ละท้องถิ่น มีผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารการเงิน และการคลังและกำหนดนโยบายของตนเอง รวมทั้งหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อประโยชน์ของรัฐและของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์การดังกล่าวในกรณีประเทศไทย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.จังหวัด), เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล, พัทธา และ กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547, น. 22) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ ซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของคนที่กำหนดไว้ตามกฎหมายโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางราชการส่วนกลางเป็นเพียงหน่วยคอยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย หรืออีกนัยหนึ่ง การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจของราชการส่วนกลางเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นอิสระต่างหากจากการปกครองของราชการส่วนกลางที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 44-45) ได้ให้ความหมาย ของการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นการปกครอง ซึ่งการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นหนึ่งหรือหลาย ๆ ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการภายในขอบเขตกิจกรรมที่รัฐบาลมอบหมายให้กระทำได้การปกครองในลักษณะนี้ถึงแม้จะเป็นอิสระแต่ก็มีได้เป็นอิสระโดยสิ้นเชิงจากอำนาจของรัฐ และมีใช่เป็นอิสระในการดำเนินการทุกประเภทในท้องถิ่นได้โดยสิ้นเชิง นอกจากนี้เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพท้องถิ่นจะต้องมีองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่น และเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนร่วมดำเนินการ ไม่ว่าในฐานะผู้ปกครองท้องถิ่นผู้เลือกตัวแทนเข้ามาปกครอง ผู้กำหนดเสนอแนะนโยบาย ผู้ควบคุม หรือผู้เข้าร่วมในรูปอื่น

ลิขิต อธิเวทิน (2556, น. 386) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำลงมาจากชาติ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมายและมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่นโดยตนเอง รวมทั้งอำนาจในการเก็บภาษีหรือการใช้แรงงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวนี้อาจมาจากการเลือกตั้งหรือการแต่งตั้งก็ได้

วุฒิสภา ตันไชย (2557, น. 42) ให้ทัศนะว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่และประชากรเป็นของตนเองประการสำคัญองค์กรดังกล่าว จะต้องใช้อำนาจอิสระในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงาน และร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงานแต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรหนึ่งที่มีพื้นที่อาณาเขตของตนเองมีประชาชน และมีรายได้ตามหลักเกณฑ์กำหนดโดยมีอำนาจ และมีอิสระในการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว จะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง อาทิ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง โดยผ่านตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้ง

2.3.2 ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

สถาบันดำรงราชานุภาพ และสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2549, น. 16-17) ได้สรุปความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งเป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

2. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจในเมืองในระดับชาติโดยง่าย

3. การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ้งทางการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจการบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกัน ตามวิถีทางการเมืองทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมือง

4. การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่น มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ชิดและเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลทำให้เกิดความคึกคักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่น จะมีความเกี่ยวข้องกันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถรงค์ (2547, น. 27) ได้เสนอว่า ลักษณะสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ต้องมีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นองค์กรในชุมชนที่มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน
2. มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือกฎหมายรับรองสถานะความเป็นท้องถิ่น

3. มีอิสระในการดำเนินกิจกรรม และสามารถใช้จ่ายเงินของตนเองในการวินิจฉัย และกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐชุมชนท้องถิ่นจะต้องมี

4. มีการจัดองค์กรเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่น หรือจัดในรูปแบบอื่น

5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยการเลือกตั้งคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และติดตาม ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ประกอบไปด้วย กลุ่มบุคคล 3 กลุ่มหลัก ที่ทำหน้าที่ ตามภารกิจ หรือขอบเขตอำนาจของตนที่ถูกระบุไว้เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ (บุญศรี ยีหะ, 2550, น. 18-19)

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบัญญัติและแก้ไขกฎหมาย ของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเสนอโดยฝ่ายบริหารก่อนที่ฝ่ายบริหารจะสามารถนำงบประมาณไปใช้ในการ พัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารเพื่อให้การบริหารงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ฝ่ายนิติบัญญัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป คือ สภาท้องถิ่น ซึ่งสมาชิกสภาจากการเลือกตั้งของประชาชน ในท้องถิ่นโดยทางตรงหรือทางอ้อมมีสถานะเป็นข้าราชการการเมืองมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ซึ่งอาจจะ แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น ไทย อังกฤษ สมาชิกสภาท้องถิ่น มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี แตกต่างจากฝรั่งเศสที่สมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 6 ปี แต่หากสมาชิกสภาท้องถิ่น ปฏิบัติงานผิดพลาด บกพร่องต่อหน้าที่ หรือทุจริตประพฤติมิชอบ สร้างความไม่พอใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่อาจจะถูกดำเนินการถอดถอนออกจากตำแหน่งก่อนครบ วาระได้

2. ฝ่ายบริหาร คือ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานของท้องถิ่น ในรูปของการกำหนดนโยบายการกำหนดแผนงาน การคิดค้นโครงการการจัดทำงบประมาณ ตลอดจน ควบคุมดูแลฝ่ายปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหรือข้าราชการท้องถิ่นให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่ฝ่ายบริหารคิดค้นและนำเสนอให้กับประชาชนได้รับทราบมาแล้ว โดยเฉพาะ หาเสียงเลือกตั้งให้ภารกิจต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ของท้องถิ่นเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคคล หรือผู้บริหาร เช่น นายองค์การบริหาร ส่วนตำบล (อบต.) นายกเทศมนตรี คณะบุคคล หรือคณะผู้บริหาร เช่น คณะเทศมนตรี ถือเป็นข้าราชการ การเมือง เช่นเดียวกับสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือฝ่ายนิติบัญญัติและมีวาระในการดำรงตำแหน่งโดยอาจ มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนหรือเลือกตั้งโดยทางอ้อมขึ้นอยู่กับกฎหมายที่ระบุไว้ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

3. ฝ่ายปฏิบัติงาน คือ กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นงานประจำในแต่ละวัน มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา กลุ่มบุคคลฝ่ายปฏิบัติงาน ถือเป็นข้าราชการประจำของท้องถิ่นมาจากการสอบคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสม

สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่ ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งเหมือนกับ 2 ฝ่ายแรกที่สำคัญ ก็คือ ฝ่ายปฏิบัติงาน ควรเป็นคนที่อยู่ในท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ หรือแนวคิดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นว่า “คนในท้องถิ่นย่อมเข้าใจท้องถิ่นดีกว่าคนภายนอก”

ประธาน สุวรรณมงคล (2547, น. 4-5) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมายการเป็นนิติบุคคล จึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมายสำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อพันธะทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น

2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะจะมีการดำเนินกิจการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มทำการใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น อาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือกผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็งจะทำให้การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากขึ้นและมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

5. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาธารณูปการหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้ หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมายโดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริม และกำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด

6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้อย่างอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่นโดยส่วนรวมต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือ มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้นอกเหนือจากรายได้ของท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแล จากรัฐการปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐ และจัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับ มีโครงสร้างที่เป็นอิสระเด็ดขาดจากรัฐ ดังนั้นการกำกับดูแลจึงเป็น รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นเพื่อให้การใช้อำนาจของ คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติ โดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับความเป็นอิสระ ในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

รสสุคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2556, น. 46) ได้กล่าวถึง ลักษณะการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองของชุมชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐหรือประเทศ ชุมชน หรือ (Community) หมายถึง ผู้คนที่อยู่ร่วมกัน ตั้งบ้านเรือนเป็นหลักแหล่งอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยทั่วไปสมาชิกของชุมชนมักมีความเกี่ยวพันกันทางใดทางหนึ่งหรือหลาย ๆ ทาง เช่น มีเชื้อสายเผ่าพันธุ์เดียวกัน พูดภาษาเดียวกัน มีวัฒนธรรม ประเพณีเดียวกัน มีประวัติศาสตร์ร่วมกัน หรืออพยพย้ายถิ่นฐานมาด้วยกันสมาชิกของชุมชนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มักมีความรู้สึกผูกพันเป็นพวกพ้อง เดียวกัน และมีแบบแผนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกัน

2. ชุมชนท้องถิ่น จะต้องมิตัตตณัติ (Autonomy) หรืออำนาจอิสระในการปกครอง ตนเองเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองได้อย่างเป็นอิสระตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่นชุมชนท้องถิ่น จำเป็นที่จะต้องมิตัตตณัติหรืออำนาจอิสระอย่างเพียงพอในการดำเนินกิจการ ของท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง ชุมชนท้องถิ่นสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างเป็นอิสระในกิจการที่อยู่ใน อำนาจของท้องถิ่น เช่น เมื่อรัฐบาลกระจายอำนาจในการดูแลรักษาความสะอาดให้ชุมชนท้องถิ่น ชุมชน ท้องถิ่น ก็จะมีอำนาจอิสระที่จะดำเนินการดูแลรักษาความสะอาดด้วยวิธีการที่ท้องถิ่นเห็นว่าเหมาะสม ท้องถิ่นจะจ้างพนักงานก็คน จะซื้อรถเก็บขยะคันเล็กหรือคันใหญ่ จะทำสิ่งถังขยะเป็นสีอะไรก็แล้วแต่ชุมชน ท้องถิ่นนั้น จะเห็นสมควรไม่จำเป็นจะต้องขอความเห็นชอบขออนุญาต หรือขออนุมัติจากรัฐบาล หรือตัวแทนของรัฐบาล

3. ชุมชนท้องถิ่น จะต้องมิตสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ในการปกครองตนเอง สิทธิของชุมชนท้องถิ่นจะต้องได้รับการยอมรับอย่างถูกต้องตามกฎหมายรัฐบาลจะต้องรับรองสิทธิ ของท้องถิ่น โดยกฎหมายตลอดจนคุ้มครองสิทธิอันถูกต้องชอบธรรมของท้องถิ่น โดยทั่วไปการกระจาย อำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองจะต้องกระทำโดยตราเป็นกฎหมายระดับชาติหรือระดับรัฐ ซึ่งบัญญัติเงื่อนไขหลักเกณฑ์ว่าชุมชนท้องถิ่นลักษณะใด จึงจะได้รับการกระจายอำนาจและสามารถ จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน ตัวอย่าง เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล ได้กำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของชุมชนท้องถิ่นที่จะสามารถจัดตั้งเทศบาล ก็สามารถขอจัดตั้งเป็นเทศบาล ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดในที่สุด เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล ชุมชนเทศบาล ซึ่งเป็นองค์กรชุมชนนั้น ก็จะมีสิทธิอำนาจอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติเทศบาล นอกจากนั้นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิตามกฎหมายในการใช้อำนาจดำเนินกิจการของท้องถิ่นตามที่กฎหมาย ด้รับรองไว้ ทั้งนี้แล้วแต่ว่ากฎหมายจะบัญญัติไว้อย่างไร ซึ่งโดยปกติกฎหมายมักจะกำหนดให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่สำคัญ ซึ่งผลต่อการปฏิบัติงานของท้องถิ่น ได้แก่

3.1 อำนาจในการบัญญัติกฎหมายของท้องถิ่นในการปฏิบัติงานของท้องถิ่นจำเป็น อย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ

ต่าง ๆ ใช้บังคับในเขตท้องถิ่นนั้นเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังจะเห็นได้จากการที่กรุงเทพมหานครกำหนดโทษปรับ 2,000 บาท สำหรับการทิ้งขยะลงพื้นเพื่อรักษาความสะอาดในพื้นที่

3.2 อำนาจในการกำหนดงบประมาณของท้องถิ่นโดยปกติการกำหนดงบประมาณจะจัดทำในรูปแบบของกฎหมาย เช่น ในระดับชาติจะจัดทำเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในระดับท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน จัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณ เทศบัญญัติงบประมาณ หรือข้อบังคับงบประมาณแล้วแต่กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้งบประมาณของท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง

4. ชุมชนท้องถิ่น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่จำเป็นในการปกครองตนเอง (Necessary Organizations) เมื่อประชาชนในท้องถิ่นได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล ประชาชนจะมีอำนาจปกครองตนเอง ทั้งนี้แล้วแต่ว่าจะได้รับการกระจายอำนาจในเรื่องใดบ้าง สมมติว่าชุมชนหนึ่งได้รับการกระจายอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความสะอาด การสาธารณสุข การจัดการศึกษา และการขนส่งมวลชน อำนาจในการตัดสินใจ และดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการยากที่ประชาชนจะเป็นผู้ใช้อำนาจเหล่านี้ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงต้องตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ใช้อำนาจ ซึ่งรัฐบาลได้กระจายให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยทั่วไปมีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

4.1 หน้าที่ด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ หน้าที่ในการออกกฎหมาย การอนุมัติงบประมาณ และการควบคุมการบริหารท้องถิ่นโดยปกติองค์กรที่ทำหน้าที่นี้ คือ สภาท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นสามารถแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชนในท้องถิ่น สะท้อนปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

4.2 หน้าที่บริหาร ได้แก่ หน้าที่ในการกำหนดแผนและโครงการจัดหางบประมาณ และดำเนินกิจการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ผู้ที่ทำหน้าที่นี้อาจเป็นผู้บริหารคนเดียว หรือคณะผู้บริหารคนเดียว หรือคณะผู้บริหาร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่นหรือมาจากการแต่งตั้งของสภาท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน

5. ประชาชนในท้องถิ่น จะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของท้องถิ่นอย่างกว้างขวางตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองตนเองในท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้น จะทำให้การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชนในท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นและเพื่อประชาชนในท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ส่งผลให้การบริหารงานของท้องถิ่นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจถึงกลไกในการปกครองแบบประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของตนเองและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

2.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) ซึ่งได้บัญญัติให้ยกฐานะเป็นสภาตำบลที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท โดยไม่รวมเงินอุดหนุน เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลก็เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรับรองการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และพัฒนาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลที่จะยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ จึงมีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลมีเงื่อนไข ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจรวมกับหน่วยการบริหารส่วนตำบล ที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
3. องค์การบริหารส่วนตำบลใด มีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้น ให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน หรือให้รวมพื้นที่เข้ากับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

2.3.3.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งโครงสร้างองค์การออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภาอบต. เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งประชาชนโดยตรงในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน เขตเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เขตหมู่บ้าน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบลร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน

ทำหน้าที่บริหาร กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ แต่งตั้งผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มอบหมายได้ไม่เกิน 2 คน การเลือกตั้งสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

1) องค์ประกอบของ อบต. ตามกฎหมาย มีดังนี้

1.1) สภา อบต. เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของ อบต. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบัญญัติ พิจารณาความเห็นชอบกิจการสำคัญของ อบต. โดยใช้มติของที่ประชุมสภา อบต. เป็นหัวหน้าอำนาจหน้าที่ของสภา อบต. มีดังนี้

1.1.1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา อบต. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร กิจการของ อบต.

1.1.2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของ อบต.

1.1.3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายก อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ สภา อบต. ประกอบด้วย

1.1.3.1) สมาชิกสภา อบต. (จำนวนตามโครงสร้าง อบต.) มีหน้าที่ ดังนี้

(1) เข้าร่วมประชุมสภา อบต. อภิปรายแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา อบต. และลงมติในประเด็นต่าง ๆ

(2) ปฏิบัติตามหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของสภา อบต.

(3) เสนอร่างข้อบัญญัติ อบต.

(4) ตั้งกระทู้ถามนายก อบต. หรือรองนายก อบต.

อันเกี่ยวกับในหน้าที่

(5) เสนอข้อบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไป นายก อบต.

โดยไม่มีการลงมติด้วยจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(6) ขอเปิดประชุมวิสามัญด้วยจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง

ของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(7) หน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมายกำหนด หรือในฐานะ

ผู้แทนประชาชนในหมู่บ้าน และของ อบต. นั้น

2) ประธานสภา อบต. 1 คน: เลือกจากสมาชิกสภา อบต. ให้นายอำเภอแต่งตั้ง ตามมติของสภา อบต. ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา อบต. หรือมีการยุบสภา อบต. ประธานสภา อบต. มีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินกิจการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 2.1) ดำเนินกิจการของสภา อบต. ตามที่กฎหมายกำหนด
- 2.2) เป็นประธานของที่ประชุมสภา อบต. เว้นแต่ในขณะที่ยกเลิกวาระอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติในที่ประชุมสภา อบต.
- 2.3) บังคับบัญชาการงานในสภา อบต.
- 2.4) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภา อบต.
- 2.5) เป็นผู้แทนสภา อบต. ในกิจการภายนอก
- 2.6) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

3) รองประธานสภา อบต. 1 คน: เลือกจากสมาชิกสภา อบต. ให้นายอำเภอแต่งตั้งตามมติของสภา อบต. ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา อบต. หรือมีการยุบสภา อบต. เช่นเดียวกับประธานสภา อบต. รองประธานสภา อบต. มีหน้าที่ช่วยประธานสภา อบต. ปฏิบัติการตามหน้าที่และกระทำการตามที่ประธานสภา อบต. มอบหมาย: ในกรณีที่ไม่มีประธานสภา อบต. หรือประธานสภา อบต. ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้รองประธานสภา อบต. ปฏิบัติหน้าที่แทน

4) เลขานุการสภา อบต. 1 คน: ซึ่งสภา อบต. เลือกจากปลัด อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. เลขานุการสภา อบต. มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่ประธานสภา อบต. มอบหมาย และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้เลขานุการสภา อบต. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 4.1) แจ้งนัดประชุมสภา อบต. ตามคำสั่งของประธานสภา อบต.
- 4.2) ชี้แจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการ หรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการของ อบต. ต่อที่ประชุมสภา อบต.
- 4.3) ช่วยเหลือประธานสภา อบต. จัดทำระเบียบวาระการประชุมสภา อบต.
- 4.4) เชิญประธานสภา อบต. ชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่
- 4.5) จัดทำรายงานการประชุมสภา อบต.
- 4.6) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร หรือเอกสารของสภา อบต. แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภา อบต.
- 4.7) ช่วยเหลือประธานสภา อบต. ในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- 4.8) ช่วยเหลือประธานสภา อบต. ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภา อบต.
- 4.9) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดว่าในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น หรือกระทำการอื่นตามที่ประธานสภา อบต. มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ของสภา อบต.

5) การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภา อบต. จะเกิดจากการประชุมสภา อบต. และมติของที่ประชุมสภา อบต. ซึ่งในปีหนึ่งจะมีการประชุม ดังนี้

- 5.1) สมัยประชุมสามัญสภา อบต.: ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภา อบต. จะกำหนด แต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย ๆ ละไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ โดยต้องมีกำหนดให้มีการประชุมในเดือนกุมภาพันธ์ สมัยหนึ่งและในเดือนสิงหาคมสมัยหนึ่ง

5.2) สมัยประชุมวิสามัญสภา อบต.: นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ อบต. ประธานสภา อบต. นายก อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. มีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก อบต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ สามารถทำคำขอร้องยื่นต่อนายอำเภอ ขอให้เปิดประชุมวิสามัญ ถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอ เรียกประชุมวิสามัญได้สมัยประชุมวิสามัญ ให้กำหนดไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

6) นายก อบต. คือ หัวหน้าผู้บริหาร อบต. เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารราชการของ อบต. ตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต.

6.1) การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายก อบต. มีนายก อบต. 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น: ดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้งแต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้

6.2) ผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของนายก อบต. มีดังนี้

6.2.1) รองนายก อบต.: นายก อบต. สามารถแต่งตั้งรองนายก อบต. ซึ่งมีใช้สมาชิกสภา อบต. ได้ไม่เกิน 2 คน

6.2.2) เลขานุการนายก อบต.: นายก อบต. สามารถแต่งตั้งเลขานุการนายกอบต. จากผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสภา อบต. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ 1 คน อำนาจหน้าที่ของนายก อบต. ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายก ต้องแถลงนโยบายต่อสภา อบต. โดยไม่มีการลงมติหากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภา อบต. ทุกคน และจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภา อบต. เป็นประจำปีมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 59 แห่ง พ.ร.บ. สภาตำบล และ อบต. พ.ศ. 2537 ดังนี้

6.2.2.1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารงานของ อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

6.2.2.2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของ อบต.

6.2.2.3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายก อบต. และเลขานุการ

นายก อบต.

6.2.2.4) วางระเบียบเพื่อให้งานของ อบต. เป็นไปด้วยความ

เรียบร้อย

6.2.2.5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ อบต.

6.2.2.6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

และกฎหมายอื่น

6.2.2.7) ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการของ อบต. ตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต.

6.2.2.8) นายก อบต. รองนายก อบต. หรือผู้ซึ่งนายก อบต. มอบหมายมีสิทธิเข้าประชุมสภา อบต. และมีสิทธิเข้าประชุมสภา อบต. และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

6.2.2.9) กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภา อบต. หรือสภา อบต. ถูกยุบเพราะไม่สามารถจัดให้มีการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกได้ภายใน 15 วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. หรือมีการประชุมแต่ไม่สามารถเลือกประธานสภา อบต. ได้หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้ล่าช้าไปจนกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการ หรือราษฎร นายก อบต. จะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้แต่เมื่อได้เลือกประธานสภา อบต. แล้วให้เรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้ นายก อบต. แลลงนโยบายโดยไม่มีการลงมติภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการเลือกตั้งประธานสภา อบต.

6.2.2.10) กรณีนายก อบต. ปฏิบัติการที่อาจเสียหายแก่ อบต. หรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามในกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอช้าไม่ได้ นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายก อบต. ไว้ตามที่เห็นสมควรได้แล้วรีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 15 วัน เพื่อวินิจฉัยตามที่เห็นสมควร โดยเร็ว การกระทำของนายก อบต. ที่ฝ่าฝืนคำสั่งนายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าวไม่มีผลผูกพันกับ อบต.

6.2.2.11) เป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ร่างข้อบัญญัติ งบประมาณ รายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญาในการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติ อบต.

7) องค์ประกอบของ อบต. ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 7.1) สภา อบต.: ฝ่ายนิติบัญญัติ
- 7.2) นายก อบต.: ฝ่ายบริหาร
- 7.3) พนักงานส่วนตำบล: ฝ่ายราชการประจำ
- 7.4) ประชาชนในเขต อบต. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาและมีส่วนร่วมดำเนินการ
- 7.5) ฝ่ายกำกับดูแล อบต. : นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้ง 5 ฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ตามกรอบอำนาจหน้าที่อย่างมีสมดุล อบต. จึงจะพัฒนาอย่างยั่งยืน และเข้มแข็ง

2.3.3.2 การบริหารงานบุคคลของ อบต.

นายก อบต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต. ปลัด อบต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต. รองจากนายก อบต. และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของ อบต. ให้เป็นไปตามนโยบาย หรือตามที่นายก อบต. มอบหมายการบริหารงานบุคคลของ อบต. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ได้กำหนดสาระสำคัญ เพื่อออกกฎหมาย ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1) การแต่งตั้งและการให้พนักงานและลูกจ้างของ อบต. พ้นจากตำแหน่ง ต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

2) คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จะต้องประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนของ อบต. และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติโดยมีจำนวน เท่ากัน

3) การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษพนักงาน และลูกจ้างของ อบต. ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติการบริหารงานของ อบต. มีขั้นตอน ดังนี้

3.1) การจัดทำแผนพัฒนา อบต.: แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปี ของ อบต.

3.2) การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเพิ่มเติม: โดยใช้ แผนพัฒนา 3 ปี ของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

3.3) การจัดเก็บรายได้และภาษีของ อบต. และการจัดหาแหล่งงบประมาณอื่น เพื่อให้มีการปฏิบัติตามข้อบัญญัติงบประมาณและแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี

3.4) การดำเนินการบริหารโครงการพัฒนา: ได้แก่ การจัดซื้อ/จัดจ้างเอกชน หรือหน่วยงานราชการให้บริหารงานตามโครงการ หรือ อบต. ดำเนินการเอง: การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

3.5) การตรวจสอบติดตามและประเมินผลโครงการ

3.6) การรายงานผลการบริหารงานอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม บทบัญญัติของกฎหมาย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

3.6.1) หน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องกระทำ

3.6.1.1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

3.6.1.2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และ ที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3.6.1.3) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

3.6.1.4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.6.1.5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.6.1.6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

3.6.1.7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.6.1.8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3.6.1.9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

3.6.2) หน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล อาจพิจารณาจัดทำกิจการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

3.6.2.1) ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร

3.6.2.2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3.6.2.3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3.6.2.4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อน

หย่อนใจ และสวนสาธารณะ

3.6.2.5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
 3.6.2.6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
 3.6.2.7) บำรุงและส่งเสริม การประกอบอาชีพของราษฎร
 3.6.2.8) การคุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

ส่วนตำบล

3.6.2.9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหาร
 3.6.2.10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
 3.6.2.11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
 3.6.2.12) การท่องเที่ยว
 3.6.2.13) การผังเมือง

3.6.3) ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญ ดังนี้

3.6.3.1) เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และชุมชนตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น

3.6.3.2) เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนฐานรากมีความอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมายกำหนดทำให้สามารถแก้ไขปัญหาอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

3.6.3.3) เป็นองค์กรที่มีผู้แทนประชาชนเข้าไปบริหารงานทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิก สภา อบต. และฝ่ายบริหาร คือ นายก อบต. ด้วยการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาตำบล หมู่บ้านตรงกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชน

3.6.3.4) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติแก่ประชาชนในขอบเขตที่ไม่กว้างขวางมากนักทำให้ประชาชนมองเห็นภาพรวมอย่างชัดเจนและมีส่วนร่วมได้ไม่ยาก

3.6.3.5) เป็นการสร้างผู้นำทางการเมืองที่จะเข้าสู่เวทีการเมืองในระดับต่าง ๆ รวมทั้งในระดับชาติต่อไป

3.6.3.6) เป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

3.6.4) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระราชบัญญัติสภาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) บัญญัติเรื่องรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังต่อไปนี้

3.6.4.1) ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นพนัน อากรรังนกอีแอ่น ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล อากรประทานบัตร

ใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติภาษีมูลค่าเพิ่ม และค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนด

3.6.4.2) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

3.6.4.3) รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ ได้แก่ รายได้จาก

จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้รายได้ตามที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้และรายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

3.6.4.4) เงินกู้ โดยมีหลักเกณฑ์ ได้แก่ กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือ นิติบุคคล การกู้ตามข้อ กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และการกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

3.6.4.5) การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำใน 2 ลักษณะ คือ การกำกับดูแลการกระทำขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การกำกับดูแลโดยองค์การภายใน องค์การบริหารส่วนตำบล และการกำกับดูแลโดยองค์การภายใน องค์การบริหารส่วนตำบล และการกำกับดูแลโดยองค์การภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำกับดูแลภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการกำกับดูแล องค์การบริหารส่วนตำบลโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(1) การกำกับดูแลก่อนกระทำการใช้มาตราต่าง ๆ ได้แก่ การอนุญาต การกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องขออนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อน การให้ความเห็นชอบ ก่อนนำแผนพัฒนาตำบลไปใช้ก่อนนำร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไปใช้เป็นข้อบังคับต้องขอความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การกำกับดูแลขณะทำการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจควบคุม กำกับ ดูแล การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

(2) การกำกับดูแลโดยองค์การภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การอนุมัติ โดยนายอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งกระทรวงมหาดไทยของร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจัดทำในรูปของแผนงานหรือโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล หากเห็นว่าถูกต้องก็อนุมัติแล้วส่งคืนให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศใช้ เป็นข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไปแต่ถ้านายอำเภอเห็นสมควรให้แก้ไขประการใด สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องพิจารณาทบทวนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายนั้น การอนุญาต ได้แก่ การอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการประชุมสมัยวิสามัญออกไปอีก หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกไปอีก ตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ได้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอ

การให้ความเห็นชอบ เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยของร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างเดิมและเสนอต่อนายอำเภออีกครั้งหนึ่ง ซึ่งนายอำเภอจะต้องส่งร่างข้อบังคับนั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 15 วัน นับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นอันตกไปถ้าเห็นชอบนายอำเภอจะเป็นผู้ลงนามอนุมัติ นายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ลงชื่อและประกาศใช้เป็นข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายต่อไป นอกจากนั้นยังให้นายอำเภอมีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบลรองนายองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบ ซึ่งช่วยให้นายอำเภอสามารถใช้มาตรการกำกับดูแลอื่น ๆ เป็นไปโดยถูกต้อง

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง รูปแบบราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีองค์กรหนึ่งมีพื้นที่และมีอิสระในการปกครองตนเอง โดยประชาชนสามารถเลือกตัวแทนเข้ามากำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร่วมกันกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.4 บริบททั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ได้จัดตั้งจากสภาตำบลวังแสง ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2539 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 นับแต่วันที่ได้ประกาศจัดตั้งเป็นต้นไปโดยมีสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานดังนี้

2.4.1 ประวัติความเป็นมาของตำบลวังแสง

เมื่อประมาณ 150 ปี มาแล้วมีนายแก้วไม่ทราบนามสกุล เป็นหัวหน้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บ้านวังแสง ครั้งแรกมี 3 ครัวเรือน มีป่าไม้จำนวนมากชื่อว่าต้นแสง และมีสัตว์ป่าหลายชนิดอาศัยอยู่ มีห้วยเป็นวัง เรียกว่า “วังแสง” มีต้นแสงขนาดใหญ่จำนวนมากขึ้นอยู่ริมน้ำ จึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “วังแสง” ตั้งแต่บัดนั้น เดิมตำบลวังแสงขึ้นอยู่กับตำบลแกดำ แยกจากตำบลแกดำยกฐานะเป็นตำบลวังแสงเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2520 ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540

2.4.2 พื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอแกดำ ห่างจากอำเภอ 7 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัด 18 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 18,220 ไร่ ภูมิประเทศเป็นที่ราบไม่มีภูเขา ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน มีเฉพาะลำห้วย หนองน้ำ และอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก สภาพดินทั่วไปเป็นดินทราย

2.4.3 เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ อบต.เวียงนาง อำเภอเมือง อต.มิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
 ทิศใต้ ติดกับ อบต.ดอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
 ทิศตะวันออก ติดกับ อบต.แกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
 ทิศตะวันตก ติดกับ อบต.หนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.4.4 อาชีพ

อาชีพ สภาพทางเศรษฐกิจภายในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ส่วนใหญ่ราษฎรประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รับราชการ ทำธุรกิจ ร้านค้าขนาดเล็ก โดยรวมแล้วจะประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป

2.4.5 สาธารณูปโภค

จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 1,125 ครัวเรือน

2.4.6 การเดินทาง

เดินทางจากจังหวัดใช้ถนนสายสารคาม-วาปีปทุม 12 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายสู่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2380 ประมาณ 7 กิโลเมตร ถึงตำบลวังแสง จากตำบลถึงอำเภอ 6 กิโลเมตร เส้นทางติดต่อภายในตำบลส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรัง

2.4.7 สถานที่

2.4.7.1 องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง

2.4.7.2 สถานีอนามัย 2 แห่ง

2.4.7.3 ดอนกุโนนพระ

2.4.7.4 อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง

2.4.7.5 โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง

2.4.7.6 วัด 6 แห่ง

2.4.7.7 สำนักสงฆ์ 5 แห่ง

2.4.8 สถานที่ท่องเที่ยว

2.4.8.1 ดอนกุโนนพระ สำนักสงฆ์ดอนกุโนนพระมีโบราณสถานประเภทปราสาทก่อด้วยอิฐ ครอบ ๑ บริเวณเป็นป่าธรรมชาติ ล้อมรอบด้วยน้ำ ลักษณะเป็นเกาะกลางน้ำมีสะพานเชื่อมต่อกับฝั่งวัฒนธรรมตำบลและได้ขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งท่องเที่ยวของ อบต.วังแสง และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสนับสนุนงบประมาณปรับปรุงเป็นแหล่งท่องเที่ยวและขอความร่วมมือไปยังศูนย์วัฒนธรรมอีสานมหาวิทยาลัยมหาสารคามวางแผนผังออกแบบแปลน

2.4.8.2 ดอนกุโนนพระ

2.4.9 ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงมีประชากรทั้งสิ้น 5,941 คน แบ่งเป็นชาย 2,973 คน หญิง 2,968 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 154 คนตารางิโลเมตร และมีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 1,503 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีประเพณีการทำบุญตามพระพุทธรูปในเค็ดันต่าง ๆ ที่สืบสานต่อเนื่องกันมา มีความเป็นอยู่แบบเครือญาติผูกพันและพึ่งพาอาศัยกันให้ความเคารพนับถือพระสงฆ์ ผู้อาวุโสและผู้นำชุมชน เป็นต้น

2.4.10 สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ

สภาพภูมิประเทศ สภาพส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ใช้ทำนา ปลูกพืชไร่ และไม้ผล ส่วนสภาพพื้นที่ที่มีลักษณะราบเรียบใช้ในการทำนา แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ หนองหนองแวง หนองผือ หนองบัว หนองขอนแก่น และหนองตะคุ เป็นต้น

สภาพภูมิอากาศ ลักษณะภูมิอากาศขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง จัดอยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน (Tropical Monsoon Climate) ซึ่งแบ่งได้ 3 ฤดู คือ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทะเลและมหาสมุทรทำให้มีอากาศชุ่มชื้น และฝนตกชุก ส่วนฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความหนาวเย็นและความแห้งแล้งมาสำหรับฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ซึ่งมีอากาศร้อนและอบอ้าว

2.4.11 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดมหาสารคาม (Development Strategy Development of Plan Sarakham Province) พ.ศ. 2564–2567

กลไกหลักในการเชื่อมประสานและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงและจังหวัดมหาสารคาม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น กลไกหลักในการสร้างเครือข่ายความมั่นคงและภูมิคุ้มกันทางสังคมเพื่อให้สังคมเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้

2.4.11.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจชุมชนทุกด้าน

- 1) สร้างเศรษฐกิจฐานรากชุมชนที่เข้มแข็ง
- 2) วางระบบพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและรองรับการเปลี่ยนแปลง
- 3) อนุรักษ์ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณี รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4.11.2 การจัดการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

1) พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง สร้างเครือข่ายความมั่นคงทางการศึกษา สังคมภายใต้วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 2) สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

2.4.11.3 สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1) พัฒนา/ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม และภัยพิบัติ

- 2) รักษาภาวะแวดล้อมและสมดุลทางธรรมชาติด้วยพลังของชุมชนท้องถิ่น

2.4.11.4 การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการองค์กร

- 1) เพิ่มขีดความสามารถการบริหารราชการแบบบูรณาการ
- 2) พัฒนาระบบธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่
- 4) พัฒนาระบบการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงาน/งบประมาณอย่างมีธรรมาภิบาล

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิสูตร จงชวณิษฐ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือ ต่อการบริหารงานของเทศบาลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อและด้านการบำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันติงามของท้องถิ่น ประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนา ทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริม การพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ของเทศบาลตาม กฎหมายและนโยบายของรัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับ การศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ ทั้งโดยรวม และ รายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ประมวล เกตตรา (2550, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การพัฒนาของ เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการชุมชนเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบล เกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับทุกกลุ่มอายุ

พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับ โรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ และระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุง รักษาทางน้ำและทางบก ด้านบำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีสถานภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีสังกัดแตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานองค์การบริหาร

ส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ดังนี้ ควรจัดให้มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ควรจัดหาเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น รถดับเพลิง ให้เพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมของสตรี เยาวชนและเด็กให้เพียงพอและควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุผู้พิการ

ต่อสกุล เกียรติเจริญ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร และด้านการพัฒนาการศึกษาวัฒนธรรม และนันทนาการ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาสาธารณสุข ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ยศวดี จันทรวงศ์ (2553, น. 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการที่ดี และด้านการพัฒนาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัตนชัย อ่อนทรัพย์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ ด้านการท่องเที่ยว, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม, ด้านโครงสร้างพื้นฐาน, ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สมพร พูลพงษ์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นโดยการจัดการองค์การเชิงระบบ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การรวมกลุ่ม/องค์กรของชุมชนบ้านถนนโค้ง ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสร้างและทดลองยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นโดยการจัดการองค์การเชิงระบบ โดยเป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนาที่ใช้วิธีวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ชาวบ้านถนนโค้ง จำนวน 376 ครัวเรือน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง คือ ชาวบ้าน ถนนโค้ง ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 30 คน และ เป็นสมาชิกกลุ่มศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านถนนโค้ง โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับคู่มือยุทธศาสตร์ และทดลองปฏิบัติตามคู่มือ ส่วนการเก็บข้อมูลใช้เครื่องมือทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบทีเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อน

และหลังการทดลองของระดับการพัฒนาตนเอง และระดับทักษะด้านความรู้การประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการรวมกลุ่ม/องค์กรของชุมชนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยมีสาเหตุมาจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 หน่วยระบบทำงาน คือ การสร้างรูปแบบองค์การเชิงระบบ และการพัฒนากลุ่มตามรูปแบบองค์การเชิงระบบ ผลการทดลองยุทธศาสตร์ พบว่า ชาวบ้านกลุ่มทดลองหลังจากปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ฯ แล้วพบว่า มีการพัฒนาตนเอง มีการดำเนินกิจกรรมลดรายจ่าย และมีทักษะด้านความรู้ประกอบอาชีพมากกว่าก่อนการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ชาวบ้านกลุ่มทดลองมีการดำเนินกิจกรรมลดรายจ่ายและเพิ่มทักษะด้านความรู้การประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มควบคุมที่กลุ่มมีการจัดองค์การแบบทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาทิศย์ ศรีมงคล (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบของประชาชน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการหมู่บ้าน อยู่ในระดับกลาง และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง

จันทร์เพ็ญ มินคร (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลบางนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การนำถุงผ้าหรือภาชนะอื่นไปตลาดเพื่อใส่ของแทนการใส่ถุงพลาสติก ไม่มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนในกิจกรรมหรือโครงการมีส่วนร่วมในการประชุมและทราบถึงปัญหาสาเหตุ มีส่วนร่วมการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก มีการคัดแยกประเภทมูลฝอยทำให้สามารถวางแผนในการกำจัดมูลฝอยครั้งสุดท้าย ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หรือชักชวนให้ร่วมทำกิจกรรม เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการ ซึ่งได้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่ทางตำบลบางนางลี่เป็นผู้กำหนด เช่น กิจกรรมโครงการจัดรถคัดแยกขยะออกให้บริการ กิจกรรมรณรงค์จัดทิ้งขยะให้เป็นที่ทางหรือการคัดแยกขยะที่จัดทิ้ง กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะด้วยวิธีต่าง ๆ กิจกรรม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ด้านการคัดแยกขยะ คือ ประชาชนยังมีโอกาสในการเข้าไปร่วมขั้นตอนการค้นหาปัญหา การกำหนดแนวทางแก้ไข

นิตยา เขมะรัง (2554, น. 84-86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่บ้านที่แตกต่างกัน ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และข้อเสนอแนะ ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านกาศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และระดับน้อย 1 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริการ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ควรจัดให้มีแสงสว่างทุกหมู่บ้าน ควรก่อสร้างถนนในการเดินทางไปประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างสะดวกและทั่วถึง ควรจัดให้มีเวที (อบต.) สรรจรพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านคนพิการและส่งเสริมคนพิการด้านอาชีพ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงาน ควรจัดกิจกรรมด้านศาสนาอย่างต่อเนื่องเพื่อกล่อมเกลาคใจ

พระมหาเดชินท์ สิทธาภิภู (ผกา) (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็นอำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตามสถานภาพทั่วไป และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยทำการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มารับบริการเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 370 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่มการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปและกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมืองจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติในประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร แตกต่างกันในขณะที่เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย/เดือน มีทัศนคติไม่แตกต่างกันปัญหาอุปสรรคต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ คือ เจ้าหน้าที่ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรักในงานให้บริการน้อย เอกสารอธิบายขั้นตอนการให้บริการในด้านต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมโดยรวมไม่เหมาะสม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดเจ้าหน้าที่แนะนำขั้นตอนการให้บริการและประชาสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ด้านเจ้าหน้าที่

ผู้ให้บริการควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความรักในงานให้บริการด้านอาคาร สถานที่ ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรวมให้เหมาะสม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมในขั้นตอนการให้บริการ และประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ

บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศักยภาพการบริหารการพัฒนาของเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพการบริหารการพัฒนาของเทศบาลนครขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการพัฒนาของเทศบาลนครขอนแก่น และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารการพัฒนาของเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประกอบกับเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) จากบุคคลากรระดับผู้บังคับบัญชาและผู้นำชุมชน การวิจัยเชิงปริมาณได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธีการสุ่มเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling Method) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 177 คน โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) และการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน (กรีซ แร่งสูงเนิน, 2554, Hoyle, 1995, Hair, Black, et al., 2005) ผลจากศึกษาศักยภาพการบริหารการพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น ตามโครงสร้างการบริหารเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า คณะผู้บริหารเทศบาลได้จัดตั้งฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจเพื่อใช้เป็นฝ่ายขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญ และมีการใช้นวัตกรรมทางการบริหารที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของประชาชนพร้อมทั้งมีการขับเคลื่อนนโยบายที่มีสัมฤทธิ์ผลเชิงประจักษ์และการพัฒนาทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการเทศบาลได้ดำเนินการพัฒนาองค์กรรวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน จากผลการวิจัย พบว่า ศักยภาพการบริหารการพัฒนาของเทศบาลนครขอนแก่น โดยการนำไปสู่การปฏิบัติในชุมชนสามารถปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมากที่สุดในเชิงบวก

บุญส่ง สานไธสง (2555, น. 87-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริการ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านคมนาคมและแสงสว่าง ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟแสงสว่างในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ควรให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัยและภัยธรรมชาติอย่างรวดเร็วและทุกครั้ง ควรมีกาสำรวจและจัดเบี่ยงชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ให้ทั่วถึง ควรจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลครอบคลุมทุกพื้นที่และอย่างต่อเนื่อง ควรจัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญเป็นประจำ ควรจัดหาที่เก็บน้ำดื่มให้แต่ละหมู่บ้านอย่างเพียงพอ ควรส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

มุทิทา วรกุลยากุล (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานภาพองค์กรของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และ 3) แสวงหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลนครรังสิต จำนวน 157 คน ส่วนการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพได้ทำการสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีนครรังสิต ปลัดเทศมนตรี นครรังสิต และประธานชุมชนรังสิตจากการศึกษาวิจัย พบว่า 1) สถานภาพองค์กรของเทศบาลนครรังสิต ในภาพรวมมีการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎระเบียบ และเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับภารกิจ และบริบทขององค์กร ทั้งนี้พบว่า การบริหารงานในด้านต่าง ๆ ควรมีการปรับปรุง เช่น ด้านโครงสร้างงาน และด้านการจูงใจพนักงาน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยด้านกลยุทธ์ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านระบบงาน ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านพนักงาน ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม และปัจจัยด้านทักษะ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์เพื่อทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน พบว่า ปัจจัยด้านทักษะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และปัจจัยด้านระบบงานตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) เท่ากับ .621 จึงทำให้ทั้งสี่ปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความสำเร็จในการบริหารงาน ได้ร้อยละ 62.1 และ 3) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย การบริหารงานภายในเทศบาลควรที่จะพัฒนาการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิด 7S's McKinsey พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้มแข็งเพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลนครรังสิตประสบความสำเร็จได้ต่อไปในอนาคต

เยาวภา ปักโคทานัง และจิรวัดน์ เจริญสุข (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำอำเภอกำแพงจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ จำนวน 370 คน ได้มาโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามจำนวนของประชากรในแต่ละหมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31–0.72 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Independent Samples) และ F-test (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

1) การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำโดยรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริหาร และด้านเศรษฐกิจ 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) ส่วนหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน เห็นว่าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ ควรให้ประชาชนรักษาความสะอาดของแม่น้ำลำคลอง ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อรวบรวมศิลปะ หัตถกรรมพื้นบ้านสำหรับจัดแสดงให้คงอยู่สำหรับการเรียนรู้ในอนาคต ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมสนับสนุนผู้พิการ ผู้สูงอายุ ให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นตามความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกันอนุรักษ์ต้นไม้ แหล่งน้ำและสัตว์ป่าที่สำคัญประจำพื้นที่ให้คงอยู่

ธนวิศ สุวรรณวงศ์ และนิวิทย์ เอ็มเอก (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ: กรณีศึกษา เทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่และศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ สรุปได้ 7 แนวทาง ได้แก่ 1) การตั้งเป็นคณะทำงานร่วมระหว่างเทศบาล 2) การประสานแผนปฏิบัติการภายในระหว่างเทศบาลในพื้นที่ 3) แต่ละเทศบาลมาพูดคุยและวางแผนร่วมกัน 4) มีหน่วยงานกลางมาประสานการทำงานแบบความร่วมมือระหว่างเทศบาล 5) การทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาล 6) หน่วยงานกำกับดูแล มาเป็นพี่เลี้ยงหรือมาเป็นหน่วยงานกลางเชื่อมประสาน 7) จัดทำวาระแห่งชาติของนครหาดใหญ่ส่วนปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ มี 7 ประเด็น ได้แก่ 1) บุคลากร (ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาล) 2) โครงสร้างองค์กร 3) วัสดุทัศน และนโยบายผู้บริหาร 4) กฎหมาย 5) เทคโนโลยี 6) ประชาชนในพื้นที่ 7) อื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณ, การตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

วิทยา แสหนวีสุช (2558, น. 111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม จำนวน 127 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความโปร่งใส และมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักนิติธรรม 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามธรรมาภิบาล ในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามระดับอายุ การศึกษาและหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและจำแนกรายด้าน พบว่า ไม่มี ความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือข้อบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือข้อบัญญัติต่าง ๆ ให้ประชาชน ทราบเป็นระยะ องค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้หลักศาสนาในการบริหารงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้บริการด้วยความกระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ จากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานและการจัดซื้อ จัดจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว และควรมีการบริหารงานให้คุ้มค่ากับงบประมาณ

ทศพล ปรีชาศิลป์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน เทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุกตาม หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุก ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ และวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงสำรวจทำการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล สามชุก จำนวน 375 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา อธิบายในรูปแบบของความเรียง ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี แตกต่างกัน จึงยอมรับ สมมติฐานการวิจัย และมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหาร จัดการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ ใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ของกฎหมายเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับฟังการชี้แจงการใช้จ่าย งบประมาณด้านการเงิน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อความถูกต้องโปร่งใสในองค์กรเพื่อให้องค์กรอยู่ได้อย่างยั่งยืนและชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเน้นในเรื่องความสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และประยุกต์หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติตามหลักการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี โดยความเที่ยงธรรมนำทุกหลักการไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน

ภมร วงษ์ศรีจันทร์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.80 มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 46.40 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีรายได้/เดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.60 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิผล และด้านหลักการกระจายอำนาจ ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และรายได้/เดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริพร ศรีอำดี (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี: กรณีศึกษาด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาของเทศบาลตำบลบางเตือ ปัญหาอุปสรรคในการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลไปปฏิบัติและแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลบางเตือไปปฏิบัติ โดยพิจารณารายละเอียด ด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการใช้ข้อมูลเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัย พบว่า 1) การนำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลบางเตือไปปฏิบัติ ด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ได้เกิดปัญหาอุปสรรคในการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ดังนี้ 1.1) ปัญหาความร่วมมือจากสมาชิกเทศบาลด้วยกัน 1.2) ปัญหาความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น 1.3) ปัญหาสมรรถนะของหน่วยงานที่นำโครงการไปปฏิบัติ 1.4) ปัญหาระบบแนวทางไม่ชัดเจน 1.5) ปัญหาการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง 1.6) ปัญหาควบคุมประเมินผล 2) จากการศึกษา พบว่า แนวทางที่เทศบาลใช้แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน ได้ใช้วิธีการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ดังนี้ 2.1) ปัญหาความร่วมมือจากสมาชิกเทศบาลด้วยกันนั้นเทศบาลได้ใช้วิธีการ ดังนี้ 2.1.1) ก่อนจะทำโครงการให้มีการให้สมาชิกลงพื้นที่ไปสำรวจความต้องการว่าประชาชนต้องการโครงการใด เพื่อจะไม่ให้เกิดปัญหาความคิดเห็นขัดแย้งกันในเรื่องของโครงการไม่มีความจำเป็นต่อประชาชน 2.1.2) เรียกสมาชิกเทศบาลทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโครงการมาปรึกษาขอความคิดเห็นในการที่จะนำโครงการไปปฏิบัติและทำความเข้าใจกับโครงการที่จะนำไปปฏิบัติ 2.2) ปัญหาความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น เทศบาลได้ใช้วิธีการ ดังนี้ 2.2.1) ก่อนจะทำโครงการเทศบาลได้ให้เจ้าหน้าที่ไปสำรวจปัญหาในท้องถิ่นของประชาชนก่อนว่าต้องการให้แก้ไขเรื่องใด 2.2.2) มีการประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการให้ประชาชนทราบเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่ประชาชนคิดว่าการทุจริตโครงการกัน 2.3) ปัญหาระบบและแนวทางไม่ชัดเจนนั้นเทศบาลได้ใช้วิธีการ ดังนี้ 2.3.1) ในการวางแผนระบบแนวทางเทศบาลจะเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

มาร่วมวางระบบแนวทางกันให้ชัดเจนสมบูรณ์ 2.3.2) โครงการที่จะต้องร่วมกับหน่วยงานอื่นเทศบาล จะประสานงานร่วมวางระบบแนวทางกันก่อน 2.4) ปัญหาสมรรถนะของหน่วยงานนั้นเทศบาลได้ใช้วิธีการ ดังนี้ เทศบาลได้ยึดหลักวิธีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 เพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาเส้นสายในการให้ได้รับโครงการไปปฏิบัติและปัญหาหน่วยงานที่ไม่มีสมรรถนะเพียงพอในการ ปฏิบัติงาน 2.5) ปัญหาการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องนั้น เทศบาลได้ใช้วิธีการ ดังนี้ 2.5.1) เทศบาลจะเรียก ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการทุกฝ่ายมาทำความเข้าใจชี้แจงในเรื่องของฝ่ายการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง กับโครงการเพื่อให้เกิดความสบายใจกันทุกฝ่าย 2.5.2) เทศบาลจะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถ ที่จะเข้ามาตรวจสอบกับการเข้ามาของฝ่ายการเมืองว่าเข้ามาเพื่ออะไร จะได้ไม่เกิดปัญหาว่าประชาชน คิดว่าฝ่ายการเมืองเข้ามาเพื่อผลประโยชน์ 2.6) ปัญหาการควบคุมประเมินผลนั้นเทศบาลได้ใช้วิธีการ ดังนี้ 2.6.1) เทศบาลได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในโครงการไปควบคุมดูประเมินผล โครงการ 2.6.2) เทศบาลจะใช้วิธีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เข้าไปควบคุมจะไม่ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของผู้นำ โครงการไปปฏิบัติ 2.6.3) เทศบาลจะมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อีกชุดหนึ่งเพื่อตรวจสอบการทำงานของ เจ้าหน้าที่ ที่ให้ไปควบคุมประเมินผลเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทำงานที่ละหลวมของเจ้าหน้าที่

อุระษา ไชยบิล (2559, น. 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 168 คน โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน แล้ว สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนก รายข้อตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.85 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง นครพนม จังหวัดนครพนม มีดังนี้ ควรมีการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ควรมีการเปิดเผยให้ประชาชน รับรู้เกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้างโดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง

ตุ๊กตา มาพล (2560, น. 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล เปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมาย หลักธรรมาภิบาล จำแนกตามสถานะตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย รวมทั้งข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 188 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานะตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเป้าหมายของหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดระบบและการวางเป้าหมายการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

พัชรี ทองเรือง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผลการวิจัย พบว่า บริบทชุมชนบ้านห้วยใหญ่ที่ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ประกอบด้วย บริบททางกายภาพ มีวิถีชีวิตที่ผูกพันอยู่กับการประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก ความหลากหลายของสภาพนิเวศและอาชีพของชุมชน มีความสมดุลระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ บริบททางสังคม มีความสัมพันธ์ช่วยเหลือแบ่งปันกันแบบเครือญาติ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน สภาพทางประเพณีและวัฒนธรรม วิถีคิดและพฤติกรรมของคนในชุมชนเป็นตัวยึดโยงให้คนในชุมชนมีความรู้สึกร่วมกันและใกล้ชิดกันเป็นกลุ่มสังคม ปัจจัยที่เกิดจากพลังทางความสัมพันธ์ของเครือญาติ เพื่อนบ้าน รวมถึงงานประเพณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน จึงเปรียบเสมือนเป็นพลังหนุนเสริมในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ ขึ้นในชุมชน

วาสนา คงสกุลทรัพย์ และอนันต์ ธรรมชาลัย (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม สภาพปัญหาในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม ซึ่งการวิจัยจะใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) สำหรับในเชิงปริมาณขอบเขตของประชากร ได้แก่ บุคลากรปฏิบัติงานในเทศบาลนครนครปฐม ทั้งหมด 449 คน และขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 208 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ส่วนในเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interviews) ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม จำนวน 22 คน และการสนทนา กลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา จำนวน 7 คน เพื่อให้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐมต่อไป ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม บุคลากรมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารวัสดุ 2) ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม ได้แก่ การสร้างเสริมบรรยากาศในที่ทำงาน การเพิ่มอำนาจสมาชิก การพัฒนาบุคลากร การให้รางวัล การจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมบุคลากรมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก 3) สภาพปัญหาในการ

พัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากร ได้แก่ สังกัดหน่วยงาน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรที่มีข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของพนักงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลนครนครปฐม ไม่แตกต่างกัน สำหรับปัญหาที่พบด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การจัดตำแหน่งบุคลากรไม่ตรงกับตำแหน่งของงานที่ทำ สืบเนื่องจากการใช้ระบบอุปถัมภ์ ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า งบประมาณจัดสรรจากรัฐน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นในการบริการประชาชน และมีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณในการบริหารงานต่าง ๆ ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ขาดการประสานงานที่ดีทำให้การทำงานไม่ราบรื่นและล่าช้าและการทำงานมีความซับซ้อนและด้านการบริหารวัสดุ พบว่า วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการบริหารงานต่าง ๆ และวัสดุอุปกรณ์ไม่ค่อยมีความทันสมัย

ณรงค์คาร พึ่งพร้อม (2561, น. 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 190 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .32 ถึง .84 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA: F-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี มีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ควรหาแนวทางดำเนินการจัดซื้อ-จัดจ้าง โดยมุ่งเน้นให้เกิดความประหยัดงบประมาณ และคุ้มค่าที่สุดและควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับธรรมาภิบาลให้แก่บุคลากรทุกระดับ

สุนนา ยิ้มช้อย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังฆาญ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วน ตำบลวังฆาญ ปี 2558 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลวังฆาญ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) ผลการเปรียบเทียบระดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังฆาญ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลวังฆาญ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน

เมื่อจำแนกตามเขตหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน และระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแวม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ (ปี) การศึกษา สูงสุดอาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย/เดือน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ธูกร กาญจน์จิระเดช (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนของจังหวัดอุทัยธานี ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีต่อกระบวนการ และผลประโยชน์ของการทำวิจัย ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการบริหารจัดการน้ำ สร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการวิจัย โดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและที่สำคัญ คือ ประชาชนในพื้นที่ผู้มีส่วนได้เสียด้วยเพื่อให้ทรัพยากรน้ำมีใช้อย่างทั่วถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการน้ำ ก็ควรที่จะต้องเป็น “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน” โดยเน้นให้ทุกส่วนของสังคมรู้จักคุณค่าของน้ำ ใช้น้ำอย่างพอประมาณ มีเหตุผล เพื่อให้ทรัพยากรน้ำมีใช้อย่างทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพ อย่างเต็มที่ มีความสมดุลทั้งปริมาณและคุณภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้ทรัพยากรอย่างสมดุล และพอประมาณ รักษาคุณภาพทางธรรมชาติในลุ่มน้ำไว้ โดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะประชาชนในลุ่มน้ำผู้มีส่วนได้เสียด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธร ทิพย์สุวรรณ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำสาขาแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในครั้งนี้ ได้แก่ 1) ข้อตกลงร่วมกันในพื้นที่ลุ่มน้ำ 2) วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและการจัดการทรัพยากรน้ำโดยชุมชน 3) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียจากการใช้ทรัพยากรน้ำ 4) กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกันตลอดทั้งลุ่มน้ำ 5) หลักคุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล 6) องค์กรหรือหน่วยงานหลักในการบูรณาการ 7) มาตรการและแรงจูงใจในการบริหารจัดการน้ำ 8) ระบบการศึกษาและกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ 9) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ และ 10) ระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุนการจัดการทรัพยากรน้ำ

อริวัฒน์ อุดมก้านตง และอลงกรณ์ อรรคแสง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการบริการสาธารณะของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล: ข้อเสนอการกระจายอำนาจจากล่างขึ้นบน ผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลคานาดี ต้องพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการส่วนรวมของประชาชนเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นที่สำคัญ คือ จะต้องใช้กรอบแนวความคิดของการเป็นเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืน คือ มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันและคุณค่าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือ การเน้นหลักการของการให้บริการสาธารณะ อันได้แก่ “ความเท่าเทียม ความเพียงพอ ความต่อเนื่อง และความโปร่งใสยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้” ซึ่งหลักการเหล่านี้ยังสามารถนำไปใช้ในการวัดความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการสาธารณะได้ด้วยเช่นกัน ควรเน้นและให้ความสำคัญกับกระบวนการทำประชาคมมากขึ้น เพราะถือว่าเป็นกระบวนการที่เป็นฐานหนุนสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเกิดการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับบริการสาธารณะนั้น เพราะประชาชนถือว่าพวกเขามีส่วนในบริการสาธารณะและถือเป็นมิติใหม่ของการจัดบริการสาธารณะที่อาจนำมาสู่การปรับปรุงการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น ก็เป็นได้ซึ่งเงื่อนไขแห่งความสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบล

คานาดีขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้นำที่เข้ามาหาหน้าที่เชื่อมโยงวัฒนธรรม ระบบการวางแผน การใช้สารสนเทศ การเรียนรู้ โดยการเกื้อหนุนในระบบซึ่งกันและกันร่วมกับประชาชนเน้นการจัดบริการสาธารณสุข ที่มีคุณภาพคุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไปมุ่งที่ประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

พงศ์รัตน์ ภิรมย์รัตน์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จังหวัดแพร่ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดแพร่ ปัจจัยด้านชุมชน และสังคม ที่เป็นโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของจังหวัด ปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นข้าราชการ และปัจจัยด้านครอบครัว ที่มีรายได้/เดือน 15,001–20,000 บาท เป็นปัจจัยมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน จังหวัดแพร่ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุ 31–40 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา และอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ โดยตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ ได้ร้อยละ 99.7 และ 3) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ ประกอบด้วย หลักการพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) ด้านหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การมีส่วนร่วม การส่งเสริมดูแลสิ่งแวดล้อม การสร้างสถาบันครอบครัว ที่อบอุ่นมั่นคง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การใช้หลัก SDG ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมการดูแลสุขภาพ และการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน 2) ด้านกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ กระบวนการ Input Process Output ดูปัจจัยความสำคัญ/จำเป็นในการพัฒนา ใช้ทักษะกระบวนการที่เป็นเลิศ ใช้กระบวนการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแต่ละช่วงวัย นำกระบวนการจิตอาสามาใช้ในการพัฒนา ใช้คำขวัญของจังหวัดแพร่มาเป็นกรอบในการสร้างกระบวนการพัฒนา และ 3) ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ มีการดำเนินการโดยการให้ความรู้แก่บุคลากรด้านคุณภาพชีวิต เตรียมพื้นที่ที่จะไปพัฒนาคุณภาพชีวิต 2) ขั้นการปฏิบัติ มีการดำเนินการโดยการดูแลครอบครัว การส่งเสริมสนับสนุนในครอบครัว ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมสนับสนุนการปลูกพืชสมุนไพร ผักปลอดภัย และการสร้างอาชีพแก่ครอบครัว ดูแลผู้สูงอายุ การสร้างการรับรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ขั้นการประเมินผลมีการดำเนินการโดยบุคลากรและประชาชนประเมินคุณภาพชีวิต

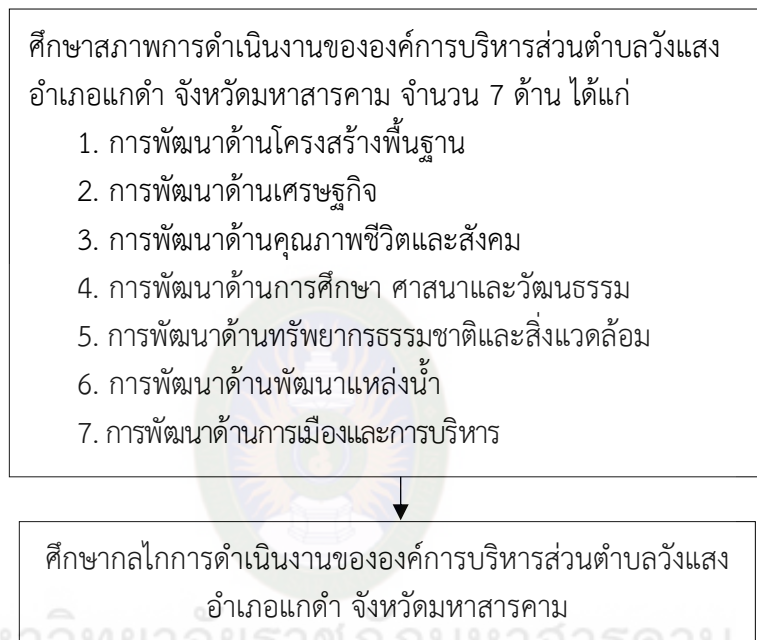
นิตา มาจันทิก (2564, น. 123-124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครไปปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาบริบท สภาพปัญหาของการนำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครไปปฏิบัติ 2) ศึกษาแนวทางการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครไปปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการ และประชาชน จำนวน 20 คน ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง แนวทางการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ไปปฏิบัติ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานไปปฏิบัติ ผลการวิจัย พบว่า 1) บริบทและสภาพปัญหาในการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐานของ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดไปปฏิบัติ คือ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทำให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขปีภาคการประกอบอาชีพมีความคล่องตัว ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในจังหวัดดีขึ้นปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ต่อหน่วยงานราชการอื่น ปัญหาความร่วมมือจากประชาชนในการบริจาคพื้นที่ส่วนบุคคลให้กับทางราชการเพื่อทำการก่อสร้าง ปัญหาด้านการเมือง เกี่ยวข้องกับการนำโครงการไปปฏิบัติในแต่ละเขตพื้นที่ และปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอ และไม่ตรงสายงาน 2) แนวทางการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครไปปฏิบัติ คือ หากการดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีผลกระทบต่อการใช้พื้นที่ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องทำการศึกษาเปรียบเทียบ และทำการขออนุญาตให้ถูกต้องก่อนนำโครงการเข้าสู่การทำแผนยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งนำร่างแบบการก่อสร้างเข้าสู่ขั้นตอนการรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนเพื่อทำความเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับและเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนอาชีพไทย ผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนอาชีพไทย พบว่า 1) การพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการผลิต 2) การพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ ควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพแก่ชุมชน 3) การพึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ ควรสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมร่วมกันในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) การพึ่งตนเองได้ทางจิตใจ ควรสร้างความเข้าใจภายในชุมชนและร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานชุมชนอาชีพไทย และ 5) การพึ่งตนเองได้ทางสังคม ควรสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้ชุมชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารรอบด้าน

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้นำยุทธศาสตร์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง, 2564, น. 5)

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหาร ปลัด/ผู้อำนวยการกอง ข้าราชการ พนักงานจ้าง และตัวแทนประชาชน จำนวน 40 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

3.1.1	ตัวแทนผู้บริหาร/สมาชิก อบต.	จำนวน 10 คน
3.1.2	ตัวปลัด/ผอ.กอง	จำนวน 5 คน
3.1.3	ตัวข้าราชการ	จำนวน 5 คน
3.1.4	ตัวแทนฝ่ายพนักงานจ้าง	จำนวน 5 คน
3.1.5	ตัวแทนภาคประชาชน	จำนวน 15 คน
	รวม	จำนวน 40 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยข้อความได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 2 ศึกษากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.2.1 ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม

3.2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมรอบคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างชุดคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.2.2.3 นำร่าง ชุดคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของชุดคำถามในการระดมสมอง

3.2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.2.3.1 ออกแบบข้อคำถามแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

3.2.3.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่บุคลากรในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา

3.2.3.3 หาความเชื่อมั่นนั้นโดยทดสอบด้วยวิธีสัมภาษณ์ซ้ำ และตรวจสอบความเชื่อมั่นของคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการสัมภาษณ์ 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน แล้วตรวจสอบความสอดคล้องของคำตอบกับผู้สัมภาษณ์คนอื่น ๆ เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำข้อมูลดังกล่าวให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยืนยันคำตอบของตนเองอีกครั้ง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ทำหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อประสานขอใช้พื้นที่ในการเก็บข้อมูล

3.3.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อตอบแบบสัมภาษณ์ตามชุดคำถามสัมภาษณ์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง เพื่ออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัย

3.3.3 ทำหนังสือเชิญประชุมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย พร้อมนัดหมายกำหนดการ วัน เวลา สถานที่ พร้อมเนื้อหาในการสัมภาษณ์

3.3.4 สัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยการบันทึกการประชุมตามชุดแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง และบันทึกเสียงหรือวีดิโอในการประชุม

3.3.5 เก็บข้อมูลเพิ่มเติมเชิงลึกด้วยตนเองในส่วนเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์จากผลการตอบคำถามในชุดแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์และสรุปเป็นรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิจัยไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย
2. ผลการวิจัย

4.1 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัย กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

4.2 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
1.1	ชาย	16	42
1.2	หญิง	24	58
	รวม	40	100
2.	ระดับการศึกษา		
2.1	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	42
2.2	ปริญญาตรี	17	45
2.3	สูงกว่าปริญญาตรี	7	13
	รวม	40	100

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล จำนวน 40 คน

1. ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 58 และเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 42
2. ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 42 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

1. ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) หัวข้อสภาพกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการเมืองและการบริหาร ปรากฏข้อค้นพบในส่วนสาระสำคัญตามประเด็นวิจัย โดยสรุปดังนี้

1.1 สภาพด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า มีการบรรจุแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ในเส้นทางสายหลักให้มีคุณภาพและรวดเร็ว จัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างในจุดสำคัญ ซ่อมแซมที่ชำรุด เพื่อช่วยลดปัญหาอาชญากรรม มีการบริการรับแจ้งปัญหาด้านงานซ่อมแซมของชาวบ้าน เช่น น้ำไม่ไหล ปัญหาท่อประปาแตก ปัญหาหลอดไฟ ถนนสาธารณะชำรุด ก่อสร้างทางระบายน้ำในชุมชนเพื่อลดปัญหาน้ำท่วม

“...มีการบรรจุแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ในเส้นทางสายหลักให้มีคุณภาพและรวดเร็ว...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างในจุดสำคัญ เพื่อช่วยลดปัญหาอาชญากรรม...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการบริการรับแจ้งปัญหาด้านงานซ่อมแซมของชาวบ้าน เช่น น้ำไม่ไหล ปัญหาท่อประปาแตก ปัญหาหลอดไฟถนนสาธารณะชำรุด ...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการแจ้งปัญหาต่าง ๆ ผ่านสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ให้แจ้งต่อองค์การบริหารส่วนตำบล...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการซ่อมแซมถนนทางการเกษตรที่เป็นหลุมเป็นบ่อ ให้พี่น้องเกษตรกรได้สัญจรไปมาสะดวก ก่อสร้างทางระบายน้ำในชุมชนเพื่อลดปัญหาน้ำท่วม...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

1.2 สภาพด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัย พบว่า มีการพัฒนาให้ความรู้เกษตรกรในการส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูการทำนาเพื่อสร้างรายได้ จัดตั้งกลุ่มอาชีพมีการนำเอาภูมิปัญญาที่มีในชุมชนมาบูรณาการเสริมและพัฒนาให้เป็นสินค้าเชิงพาณิชย์หรือสินค้าวัฒนธรรมในชุมชน ส่งบุคลากรเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือในการหาตลาดให้กับสินค้าชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงทางการค้าพัฒนาให้กลุ่มอาชีพรู้จักศึกษาความต้องการของตลาด ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและทันสมัยและพัฒนาเข้าเข้าสู่ระบบออนไลน์ เพื่อการจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

“...มีการพัฒนาให้ความรู้เกษตรกรในการส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูการทำนาเพื่อสร้างรายได้ เช่น การปลูกผักสวนครัวไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย...”

(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดตั้งกลุ่มอาชีพมีการนำเอาภูมิปัญญาที่มีในชุมชนมาบูรณาการเสริมและพัฒนาให้เป็นสินค้าเชิงพาณิชย์หรือสินค้าวัฒนธรรมในชุมชน และพัฒนาสินค้าที่เป็นสินค้า OTOP ให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าและมีความทันสมัย...”

(คนที่ 7, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ส่งบุคลากรเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือในการหาตลาดให้กับสินค้าชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงทางการค้าให้กลุ่มสามารถจำหน่ายสินค้าได้หลากหลายช่องทาง...”

(คนที่ 9, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...พัฒนาให้กลุ่มอาชีพรู้จักศึกษาความต้องการของตลาด ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและทันสมัย และพัฒนาเข้าเข้าสู่ระบบออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดตั้งกลุ่มใหม่เพื่อผลิตสินค้าจำหน่ายโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

1.3 ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ผลการวิจัยพบว่า มีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการพบปะ และมีแผนในการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ หากกิจกรรมที่เหมาะสมในผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วม เช่น การจัดงานบุญ ประเพณี มีจัดแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้แก่เยาวชนและจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการให้ทุกหมู่บ้าน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือในโครงการเยี่ยมบ้านผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลกลุ่มนี้ และจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องโทษของยาเสพติด เพื่อให้เกิดความกลัวและตระหนักแก่พิษภัยของยาเสพติด มีการบริการระบบแพทย์ฉุกเฉิน (อบต.วังแสง) หน่วยกู้ชีพ 1669 เพื่อให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลืออย่างทันที่ก่อนถึงโรงพยาบาล

“...มีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการพบปะและมีแผนในการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ หากกิจกรรมที่เหมาะสมในผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วม เช่น การจัดงานบุญ ประเพณี...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีจัดแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้แก่เยาวชนและจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการให้ทุกหมู่บ้าน...”

(คนที่ 14, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือในโครงการเยี่ยมบ้านผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลกลุ่มนี้และจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์...”

(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องโทษของยาเสพติด เพื่อให้เกิดความกลัวและตระหนักแก่พิษภัยของยาเสพติด...”

(คนที่ 30, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการบริการระบบแพทย์ฉุกเฉิน (อบต.วังแสง) หน่วยกู้ชีพ 1669 เพื่อให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลืออย่างทันที่ก่อนถึงโรงพยาบาล...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

1.4 สภาพด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ด้านวิชาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น วิธีการป้องกันตนเองจากสารเคมีทางการเกษตร การปลูกพืชระยะสั้น เป็นต้น อนุรักษ์ประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่นและส่งเสริมการแต่งกายโดยใช้ชุดประจำถิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับวัดประจำตำบล มีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในระบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.วังแสง และออกเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน เพื่อสร้างความรักความอบอุ่น สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองและทำให้ทราบถึงสภาพของครอบครัว จัดทำโครงการป้องกันโรคระบาดภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“...มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ด้านวิชาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น วิธีการป้องกันตนเองจากสารเคมีทางการเกษตร การปลูกพืชระยะสั้น เป็นต้น...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...อนุรักษ์ประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่นและส่งเสริมการแต่งกายโดยใช้ชุดประจำถิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม...”

(คนที่ 7, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับวัดประจำตำบล...”

(คนที่ 14, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในระบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.วังแสง และออกเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน เพื่อสร้างความรักความอบอุ่น สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง...”

(คนที่ 13, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดทำโครงการป้องกันโรคระบาดภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น โรคมือเท้าปาก เป็นต้น...”

(คนที่ 16, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

1.5 สภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า มีการแก้ไขปัญหา น้ำเน่าเสียในชุมชน โดยการสร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม มีการจัดหาถังขยะและมีรถขยะอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยจัดหาสถานที่ทิ้งขยะและมีการคัดแยกอย่างเหมาะสม มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกห้วย หนอง คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ให้พร้อมต่อการทำการเกษตรในแต่ละฤดูกาล จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและรณรงค์ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ตอนป่าเพื่อให้เป็นแหล่งเคารพสักการะของคนในชุมชน

“...มีการแก้ไขปัญหา น้ำเน่าเสียในชุมชน โดยการสร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม...”
(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดหาถังขยะและมีรถขยะอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยจัดหาสถานที่ทิ้งขยะและมีการคัดแยกอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและรณรงค์ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ตอนป่าเพื่อให้เป็นแหล่งเคารพสักการะของคนในชุมชน...”
(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดหาถังขยะและมีรถขยะอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยจัดหาสถานที่ทิ้งขยะและมีการคัดแยก...”
(คนที่ 9, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกห้วย หนอง คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ให้พร้อมต่อการทำการเกษตรในแต่ละฤดูกาล...”
(คนที่ 22, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและรณรงค์ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ...”
(คนที่ 20, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ตอนป่า เพื่อให้เป็นแหล่งเคารพสักการะของคนในชุมชน...”
(คนที่ 19, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

1.6 สภาพด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ผลการวิจัยพบว่า ดำเนินการพัฒนาในด้านน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้มีปริมาณเพียงพอ โดยสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มในชุมชนที่ยังขาดแคลน เช่น โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ จัดให้มีการพัฒนาชุดลอกคลองส่งน้ำ หนองชุมชน บึง ห้วย เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ในการทำการเกษตร ดำเนินโครงการจิตอาสาพระราชทานโดยทำความสะอาดบริเวณแหล่งน้ำในชุมชน

“...ดำเนินการพัฒนาในด้านน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้มีปริมาณเพียงพอ โดยสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มในชุมชนที่ยังขาดแคลน เช่น โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่...”
(คนที่ 19, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดให้มีการพัฒนาชุดลอกคลองส่งน้ำ หนองชุมชน บึง ห้วย เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ในการทำการเกษตร โครงการก่อสร้างทำนบกั้นดิน...”
(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการซ่อมแซมคลองขนาดเล็ก ให้เกษตรกรได้ใช้น้ำทำการเกษตรอย่างสะดวก...”
(คนที่ 25, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกห้วย หนอง คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ให้พร้อมต่อการทำการเกษตรในแต่ละฤดูกาล...”
(คนที่ 26, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ดำเนินโครงการจิตอาสาพระราชทานโดยทำความสะอาดบริเวณแหล่งน้ำในชุมชน...”
(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

1.7 สภาพด้านการเมืองและการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดเวทีประชาคมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประชาชนได้เสนอแนะ ข้อวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์และบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบลต่อไป สนับสนุนกิจกรรมการแสดงออกด้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์ของประชาชนและเยาวชน สนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านช่องทางรับความคิดเห็นในระบบออนไลน์ เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อเสนอแนะและใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้ด้าน พรบ.ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ เพื่อเป็นการอบรมให้ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในตำบลวังแสง มีการจัดตั้งศูนย์และฝึกอบรมทบทวน อปพร. เพื่อเป็นการฝึกอบรมทบทวน อปพร. ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีพี่เลี้ยงเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ

“...มีการจัดเวทีประชาคมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็น ข้อวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์และบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบลต่อไป...”

(คนที่ 19, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...สนับสนุนกิจกรรมการแสดงออกด้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์ของประชาชนและเยาวชน...”

(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...สนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านช่องทางรับความคิดเห็นในระบบออนไลน์ เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อเสนอแนะและใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

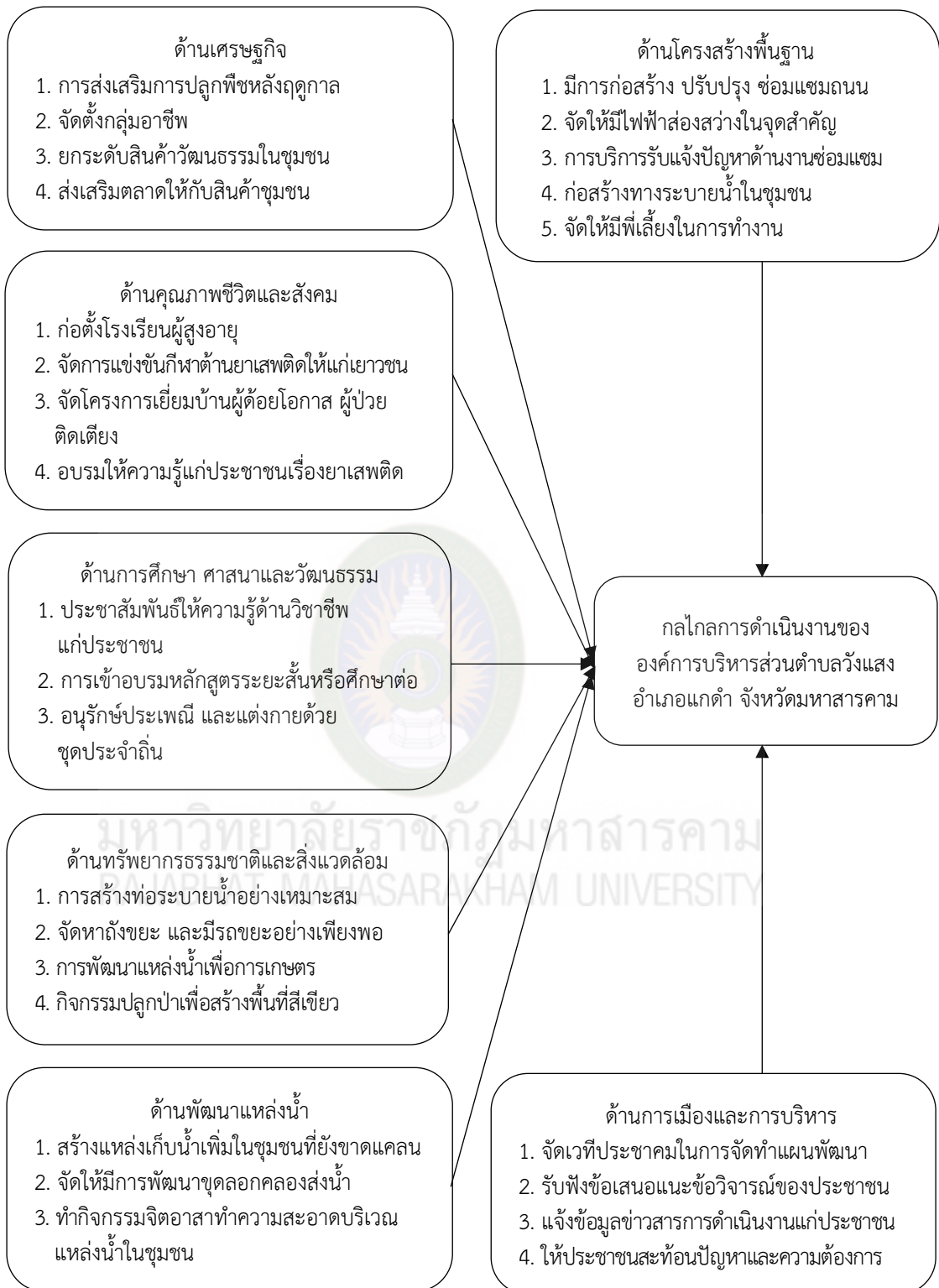
(คนที่ 27, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้ด้าน พรบ.ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ เพื่อเป็นการอบรมให้ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในตำบลวังแสง...”

(คนที่ 18, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดตั้งศูนย์และฝึกอบรมทบทวน อปพร. เพื่อเป็นการฝึกอบรมทบทวน อปพร. ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีพี่เลี้ยงเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ...”

(คนที่ 20, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

ภาพที่ 4.1 สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแควดำ จังหวัดมหาสารคาม

จากภาพที่ 4.1 สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเศรษฐกิจ มีโครงการพัฒนา ได้แก่ การส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูการ จัดตั้งกลุ่มอาชีพยกระดับสินค้าวัฒนธรรมในชุมชน ส่งเสริมตลาดให้กับสินค้าชุมชน
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีโครงการพัฒนา ได้แก่ มีการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน จัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างในจุดสำคัญ การบริการรับแจ้งปัญหาด้านงานซ่อมแซม ก่อสร้างทางระบายน้ำในชุมชน จัดให้มีพี่เลี้ยงในการทำงาน
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม มีโครงการพัฒนา ได้แก่ ก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ จัดการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้แก่เยาวชน จัดโครงการเยี่ยมบ้านผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องยาเสพติด
4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีโครงการพัฒนา ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านวิชาชีพแก่ประชาชน การเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้นหรือศึกษาต่อ อนุรักษ์ประเพณี และแต่งกายด้วยชุดประจำถิ่น ประชุมผู้ปกครองเด็กเล็กและออกเยี่ยมบ้าน
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีโครงการพัฒนา ได้แก่ การสร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม จัดหาถังขยะ และมีถังขยะอย่างเพียงพอ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร กิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียว
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ มีโครงการพัฒนา ได้แก่ สร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มในชุมชนที่ยังขาดแคลน จัดให้มีการพัฒนาชุดลอกคลองส่งน้ำ ทำกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดบริเวณแหล่งน้ำในชุมชน
7. ด้านการเมืองและการบริหาร มีโครงการพัฒนา ได้แก่ จัดเวทีประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนา รับฟังข้อเสนอแนะข้อวิจารณ์ของประชาชน แจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานแก่ประชาชน ให้ประชาชนสะท้อนปัญหาและความต้องการ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการพัฒนากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สรุปประเด็นได้ดังนี้

1.1 ด้านถนนสาธารณะ ถนนสาธารณะสามารถใช้ประโยชน์ในการคมนาคมได้เป็นอย่างดี และมีความคงทนและปลอดภัยในการสัญจรไปมาของประชาชน (มีความเรียบ มีคันข้างแรง มีความปลอดภัย และความกว้างมาตรฐานเหมาะสมกับการใช้งาน) ถนนทุกสายสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมไปสู่ตำบลอื่น ๆ ได้อย่างสะดวก ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตรให้สามารถเดินทางได้สะดวก รวดเร็ว และได้ถนนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้จ่ายงบประมาณ

1.2 ด้านน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค มีการซ่อมแซมคลองส่งน้ำ และชุดลอกอ่างเก็บน้ำหนองน้ำ และลำห้วย เพื่อใช้ในการเกษตร มีการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อป้องกันน้ำท่วมในชุมชนที่มีความหนาแน่นและแออัดของบ้านเรือน จัดสร้างนวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินแบบเปิด เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง พัฒนาน้ำปะปาโดยมีการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของน้ำประปาให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุข ปรับปรุงการจ่ายน้ำโดยมีการขยายเขตประปา เพื่อการมีน้ำใช้อย่างทั่วถึงของประชาชน

1.3 ด้านไฟฟ้าสาธารณะ มีการติดตั้งไฟส่องสว่างในบริเวณชุมชน สถานที่สำคัญ เช่น สี่แยกในชุมชน ศาลากลางประชาคม ศาลาพักรถ เพื่อความปลอดภัยและมีความเพียงพอ และขยายเขตไฟฟ้าอย่างทั่วถึง ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพระบบไฟฟ้า สายไฟ และตัดแต่งกิ่งไม้ที่อาจทำให้ไฟฟ้าลัดวงจร

1.4 ด้านอาคารสถานที่ มีการดูแลและปรับปรุงศาลาประชาคมเดิมให้มีความสะอาด และพร้อมต่อการใช้งาน มีการดำเนินการปรับปรุงสนามกีฬาติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างอย่างเพียงพอ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน ปรับปรุงสวนสาธารณะแหล่งออกกำลังกายให้มีความพร้อมในการใช้งาน

“...ควรดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาธารณะสามารถใช้ประโยชน์ในการคมนาคมได้เป็นอย่างดี และมีความคงทนและปลอดภัยในการสัญจรไปมาของประชาชน (มีความเรียบ มั่นคง แข็งแรง มีความปลอดภัย และความกว้างมาตรฐานเหมาะสมกับการใช้งาน)...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการดูแลและปรับปรุงศาลาประชาคมเดิมให้มีความสะอาดและพร้อมต่อการใช้งาน ตลอดจนสวนสาธารณะให้มีความพร้อมน่าใช้...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการซ่อมแซมคลองส่งน้ำ และขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ และลำห้วย เพื่อใช้ในการเกษตร พัฒนาน้ำประปาโดยการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของน้ำประปาให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุข ปรับปรุงการจ่ายน้ำโดยการขยายเขตประปา เพื่อการมีน้ำใช้อย่างทั่วถึงของประชาชน...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการติดตั้งไฟส่องสว่างในบริเวณชุมชน สถานที่สำคัญ เช่น สี่แยกในชุมชน ศาลากลางประชาคม ศาลาพักรถ เพื่อความปลอดภัยและมีความเพียงพอ...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ขยายเขตไฟฟ้าอย่างทั่วถึง ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพระบบไฟฟ้า สายไฟ และตัดแต่งกิ่งไม้ที่อาจทำให้ไฟฟ้าลัดวงจร...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อป้องกันน้ำท่วมในชุมชนที่มีความหนาแน่น และแออัดของบ้านเรือน จัดสร้างนวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินแบบเปิดเพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง...”

(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ปรับปรุงการจ่ายน้ำโดยมีการขยายเขตประปา เพื่อการมีน้ำใช้อย่างทั่วถึงของประชาชน...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการดำเนินการปรับปรุงสนามกีฬาติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างอย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนควรส่งเสริมให้รู้จักออกกำลังกายเพื่อให้ห่างไกลจากยาเสพติด...”

(คนที่ 13, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สรุปประเด็นได้ดังนี้

2.1 พัฒนาตลาดชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสร้างสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าชุมชนในสถานที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ใกล้แหล่งชุมชนมีการสัญจรผ่านไปมาของประชาชน ออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาด รวมทั้งพื้นที่ตลาดบริเวณโดยรอบให้มีความเป็นระเบียบ สวยงาม และเหมาะสม มีการจัดโซนสินค้าปลอดภัย ผักปลอดสารพิษให้ประชาชนมีทางเลือกบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัย เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง และยกระดับสินค้าปลอดภัยให้มีมูลค่า เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนอีกทาง และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ ป้ายชื่อตลาด ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.2 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน มีการสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ชุมชนแห่งใหม่ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่มีการสั่งสมจากประสบการณ์ มาศูนย์เรียนรู้ชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ กลุ่มอาชีพ เป็นต้น มีการจัดทำทะเบียนจากปราชญ์ชาวบ้านในการรวบรวมองค์ความรู้แต่ละด้านเพื่อให้ผู้ที่สนใจ ทราบแหล่งและสามารถศึกษาและเรียนรู้โดยตรงได้

2.3 พัฒนาสินค้าชุมชน ส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้โดยการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้า เช่น ผัก สินค้าแปรรูป และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาสินค้า OTOP ในพื้นที่ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ และสร้างที่มา Story ของสินค้าให้ที่น่าสนใจ มีการสร้างเพจ Facebook ประชาสัมพันธ์สินค้าให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น ควรอบรมการทำตลาดออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการสินค้าที่สนใจและสามารถนำไปปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอสินค้าของตนเอง และกลุ่มให้เป็นที่รู้จัก

“...องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสร้างสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าชุมชนในสถานที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ใกล้แหล่งชุมชนมีการสัญจรผ่านไปมาของประชาชน ออกแบบ และปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาด รวมทั้งพื้นที่ตลาดบริเวณโดยรอบให้มีความเป็นระเบียบ สวยงาม และเหมาะสม...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการจัดโซนสินค้าปลอดภัย ผักปลอดสารพิษให้ประชาชนมีทางเลือกบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัย...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...สร้างแหล่งจำหน่ายสินค้าชุมชนให้กับประชาชนโดยตรงไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...การจัดกลุ่มผักปลอดสารพิษ ยกระดับสินค้าปลอดภัยให้มีมูลค่าเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนอีกทางและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ ป้ายประชาสัมพันธ์...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ชุมชนแห่งใหม่ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่มีการสั่งสมจากประสบการณ์มาศูนย์เรียนรู้ชุมชน...”

(คนที่ 7, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ กลุ่มอาชีพ เป็นต้น มีการจัดทำทะเบียนจากปราชญ์ชาวบ้านในการรวบรวมองค์ความรู้แต่ละด้าน เพื่อให้ผู้ที่สนใจทราบแหล่งและสามารถศึกษาและเรียนรู้โดยตรงได้...”

(คนที่ 11, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้โดยการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้า เช่น ผัก สินค้าแปรรูป และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาสินค้า OTOP ในพื้นที่ที่มีความทันสมัยมีคุณภาพ...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...สร้างที่มา Story ของสินค้าให้ที่น่าสนใจ มีการสร้างเพจ Facebook ประชาสัมพันธ์สินค้าให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น...”

(คนที่ 13, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ควรอบรมการทำตลาดออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการสินค้าที่สนใจและสามารถนำไปปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอสินค้าของตนเองและกลุ่มให้เป็นที่รู้จัก...”

(คนที่ 13, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

3. การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม สรุปประเด็นได้ดังนี้

3.1 ส่งเสริมด้านทุนทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง มีการดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดและศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชนประจำตำบลวังแสง เพื่อให้เด็กและเยาวชน ประชาชนในพื้นที่ได้มีการพัฒนาการเรียนรู้ในการศึกษาข้อมูลสามารถสืบค้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงจัดโครงการจัดการแข่งขันกีฬาของเยาวชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีและห่างไกลจากยาเสพติด โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สารสนเทศด้านเศรษฐกิจพอเพียงประจำตำบลเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในตำบลให้ผู้ที่สนใจและสามารถเชื่อมโยงไปยังสถานที่จริง มีการสนับสนุนจัดตั้งคณะกรรมการสภาประชาชนประจำตำบลไว้หาหรือปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วนในแต่ละชุมชนและเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 การให้บริการเชิงรุก มีการจัดโครงการ อบต. เคลื่อนที่พบปะประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการบริหารงาน อบต. วังแสง เพื่อบริการประชาชนในงานบริการต่าง ๆ เป็นลักษณะในเชิงรุก ฯลฯ ตลอดจนรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

3.3 การรักษาความสงบ ปลอดภัยให้แก่ประชาชน มีการซ่อมแผนการปฏิบัติงานของ อพพร. อย่างสม่ำเสมอโดยมีพี่เลี้ยงจากสถานีตำรวจในพื้นที่ จัดงบประมาณให้แก่สถานีตำรวจเพื่อเจ้าหน้าที่อบรมเจ้าหน้าที่ อพพร. มีการบูรณาการร่วมกับปกครองอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ในการลงพื้นที่ตรวจคัดกรองผู้ที่ใช้ยาเสพติดและนำเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อใกล้ชิดข้อขัดแย้งในชุมชน

3.4 การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง ควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลกลุ่มเปราะบางเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต ออกเยี่ยมให้กำลังใจและจัดตั้งกองทุนในการรับบริจาคสิ่งของงบประมาณในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง

“...มีการดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดและศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชนประจำตำบลวังแสง เพื่อให้เด็กและเยาวชน ประชาชนในพื้นที่ ได้มีการพัฒนาการเรียนรู้ในการศึกษาข้อมูลสามารถสืบค้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2565)

“...จัดโครงการจัดการแข่งขันกีฬาของเยาวชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีและห่างไกลจากยาเสพติด...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2565)

“...โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สารสนเทศด้านเศรษฐกิจพอเพียงประจำตำบลเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในตำบลให้ผู้ที่สนใจและสามารถเชื่อมโยงไปยังสถานที่จริง...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2565)

“...มีการสนับสนุนจัดตั้งคณะกรรมการสภาประชาชนประจำตำบลไว้หาหรือปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วนในแต่ละชุมชนและเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2565)

“...การให้บริการเชิงรุก มีการจัดโครงการ อบต.เคลื่อนที่พบปะประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการบริหารงาน อบต. วางแผน เพื่อบริการประชาชนในงานบริการต่าง ๆ เป็นลักษณะในเชิงรุก ฯลฯ...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2565)

“...การให้บริการเชิงรุกรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือข้อเสนอแนะในการทำเนนโครงการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่...”

(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2565)

“...การรักษาความสงบ ปลอดภัยให้แก่ประชาชน มีการซ้อมแผนการปฏิบัติงานของ อปพร. อย่างสม่ำเสมอโดยมีพี่เลี้ยงจากสถานีตำรวจในพื้นที่ จัดงบประมาณให้แก่สถานีตำรวจเพื่อเจ้าหน้าที่อบรมเจ้าหน้าที่ อปพร. ...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...มีการบูรณาการร่วมกับปกครองอำเภอ สาธารณสุขอำเภอในการลงพื้นที่ตรวจคัดกรองผู้ที่ใช้ยาเสพติดและนำเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม...”

(คนที่ 13, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งในชุมชนก่อนไปถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ ขึ้นโรง ขึ้นศาล...”

(คนที่ 5 , สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง ควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลกลุ่มเปราะบางเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ออกเยี่ยมให้กำลังใจและจัดตั้งกองทุนในการรับบริจาคสิ่งของงบประมาณในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง...”

(คนที่ 13 , สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

4. การพัฒนาทางการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สรุประเด็นได้ดังนี้

4.1 การบูรณาการด้านการศึกษา มีการดำเนินโครงการบูรณาการด้านการเรียนการสอน เชิงพุทธและสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตงานการศึกษาพิเศษ (กรณีถ่ายโอนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษ) การส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ สนับสนุนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษที่รับถ่ายโอนจากกระทรวงศึกษาธิการ

4.2 การดำเนินการจัดงานประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณในการจัดงานประเพณี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น การจัดกิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ศีลธรรม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการส่งเสริมเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก

4.3 การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชน รู้จักเรียนรู้ที่หลากหลายช่องทาง เช่น งานศึกษานอกระบบ การประสานการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การศึกษาสาธิตอาชีพ ส่งเสริมการจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และส่งเสริม การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชน ส่งเสริมการจัดห้องสมุด ที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือศูนย์เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลแก่ประชาชน การจัดการกิจกรรมกลุ่มสนใจเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีบริการอินเทอร์เน็ต Wi Fi ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้บริการความรู้หลากหลายสาขาแก่ประชาชน

4.4 การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชน มีโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน การจัดตั้งศูนย์เยาวชนสนามกีฬา หรือลานกีฬาเพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของเด็กและเยาวชน จัด/สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชนจัดชมรมหรือกลุ่มกีฬา ตลอดจนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาทักษะและหลีกเลี่ยงยาเสพติด ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเยาวชนมีโครงสร้างที่ชัดเจนในการร่วมทำกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข

“...การบูรณาการด้านการศึกษา มีการดำเนินโครงการบูรณาการด้านการเรียนการสอน เชิงพุทธและสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2565)

“...งานการศึกษาพิเศษ (กรณีถ่ายโอนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษ) การส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ สนับสนุนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษที่รับถ่ายโอนจากกระทรวงศึกษาธิการ...”

(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2565)

“...การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชน รู้จักเรียนรู้ที่หลากหลายช่องทาง เช่น งานศึกษานอกระบบ การประสานการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การศึกษาสานอาชีพ...”

(คนที่ 7, สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2565)

“...ส่งเสริมการจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และส่งเสริม การจัดการ ศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชน ส่งเสริมการจัดห้องสมุด ที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือศูนย์เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลแก่ประชาชน...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2565)

“...การจัดการกิจกรรมกลุ่มสนใจเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่ม รายได้แก่ครอบครัว...”

(คนที่ 9, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2565)

“...การให้บริการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีบริการอินเทอร์เน็ต Wi Fi ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้บริการความรู้หลากหลายสาขาแก่ประชาชน...”

(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2565)

“...การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชน มีโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน การจัดตั้งศูนย์เยาวชนสนามกีฬา หรือลานกีฬาเพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของเด็กและเยาวชน...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัด/สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชน จัดชมรมหรือกลุ่มกีฬาตลอดจนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาทักษะ และหลีกเลี่ยงยาเสพติด...”

(คนที่ 14, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเยาวชนมีโครงสร้างที่ชัดเจนในการร่วมทำกิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ...”

(คนที่ 15, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การประเมินของกระทรวงสาธารณสุข...”

(คนที่ 12, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

5. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สรุปประเด็นได้ดังนี้

5.1 การคุ้มครอง ป่าไม้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่ จัดโครงการปลูกป่าทดแทนคืนพื้นที่สีเขียวให้แก่ธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากธรรมชาติอย่างถูกต้อง การดูแลรักษาที่สาธารณะ การบำรุงรักษาความสะอาดทางถนน มีการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง และทางระบายน้ำต่าง ๆ ในชุมชน

5.2 การจัดการขยะมูลฝอย มีโครงการการป้องกันปัญหาขยะในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อป้องกันปัญหาขยะในชุมชนจัดให้มีถังขยะประจำบ้านอย่างเพียงพอและเป็นถังขยะที่แข็งแรงมีฝาปิดมิดชิดสามารถป้องกันแมลงและสัตว์ รณรงค์การคัดแยกแยกขยะก่อนทิ้ง วัสดุบางชนิดสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ หรือนำไปแปรรูปเพื่อกลับมาใช้อีกได้ เช่น ขวด แก้ว โลหะ หรือกระดาษ เป็นต้น รณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคเพื่อลดปริมาณขยะและของเสีย โดยการลดการใช้ (Reduce) การใช้แล้วใช้อีก (Reuse) การแปรใช้ใหม่ (Recycle) และการซ่อมแซม (Repair)

“...การคุ้มครอง ป่าไม้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่...”
(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2565)

“...จัดโครงการปลูกป่าทดแทนคืนพื้นที่สีเขียวให้แก่ธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากธรรมชาติอย่างถูกต้อง...”
(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2565)

“...การดูแลรักษาที่สาธารณะ การบำรุงรักษาความสะอาดทางถนน มีการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง และทางระบายน้ำต่าง ๆ ในชุมชน...”
(คนที่ 38, สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2565)

“...รณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคเพื่อลดปริมาณขยะและของเสีย โดยการลดการใช้ (Reduce) การใช้แล้วใช้อีก (Reuse) การแปรใช้ใหม่ (Recycle) และการซ่อมแซม (Repair)...”
(คนที่ 34, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2565)

“...การจัดการขยะมูลฝอย มีโครงการการป้องกันปัญหาขยะในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาขยะในชุมชน...”
(คนที่ 39, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2565)

“...จัดให้มีถังขยะประจำบ้านอย่างเพียงพอและเป็นถังขยะที่แข็งแรงมีฝาปิดมิดชิดสามารถป้องกันแมลงและสัตว์...”

(คนที่ 40, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2565)

“...รณรงค์การคัดแยกแยกขยะก่อนทิ้ง วัสดุบางชนิดสามารถนำมาใช้ใหม่ได้หรือนำไปแปรรูปเพื่อกลับมาใช้อีกได้ เช่น ขวด แก้ว โลหะ หรือกระดาษ เป็นต้น...”

(คนที่ 30, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการคิดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะ ขยะบางชนิดควรนำไปใช้ซ้ำหรือจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้...”

(คนที่ 32 , สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

6. การพัฒนาด้านพัฒนาแหล่งน้ำ สรุประเด็นได้ดังนี้

6.1 การพัฒนาน้ำประปาเพื่ออุปโภคและบริโภค มีโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ในหมู่บ้าน มีการขยายเขตประปาหมู่บ้านให้ประชาชนได้ใช้สอยอย่างเพียงพอ ซ่อมแซมบำรุง รักษา ประปาหมู่บ้านให้มีคุณภาพตรวจสอบคุณภาพน้ำให้มีความปลอดภัยและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการใช้สอยของประชาชน

6.2 การขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ ห้วย คลอง ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้สอยในฤดูแล้ง เพื่อให้ประชาชนได้ใช้น้ำทำการเกษตรอย่างเพียงพอ จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการใช้น้ำและวางแผนการใช้น้ำให้เหมาะสมพร้อมร่วมบริหารจัดการน้ำ ช่วยกันดูแล บำรุงรักษา ปรับปรุงระบบส่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำโดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสร้างฝายส่งเสริมหน่วยงานเอกชนเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมการลอกวัชพืชในแหล่งน้ำ กิจกรรมปลูกป่าแหล่งต้นน้ำ เป็นต้น จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านน้ำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำให้ทั่วถึงทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย รณรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดในบริเวณแหล่งน้ำ

6.3 การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินทั้งระบบปิดและระบบเปิด โดยพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เชิญวิทยากรจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมาให้เป็นผู้สังเกตการณ์เพื่อให้มีน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้งและป้องกันน้ำท่วมขังในชุมชน

“...การพัฒนาน้ำประปาเพื่ออุปโภคและบริโภค มีโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ในหมู่บ้าน...”

(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2565)

“...การขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ ห้วย คลอง ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้สอยในฤดูแล้งเพื่อให้ประชาชนได้ใช้น้ำทำการเกษตรอย่างเพียงพอ...”

(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2565)

“...จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการใช้น้ำ และวางแผนการใช้น้ำให้เหมาะสมพร้อมร่วมบริหารจัดการน้ำ ช่วยกันดูแล บำรุงรักษา ปรับปรุงระบบส่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำโดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสร้างฝาย...”

(คนที่ 38, สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2565)

“...ส่งเสริมหน่วยงานเอกชนเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมการลอกวัชพืชในแหล่งน้ำ กิจกรรมปลูกป่าแหล่งต้นน้ำ เป็นต้น...”

(คนที่ 34, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2565)

“...จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านน้ำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำให้ทั่วถึงทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย รมรงศ์ให้มีการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดในบริเวณแหล่งน้ำ...”

(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2565)

“...การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินทั้งระบบปิดและระบบเปิด โดยพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เชิญวิทยากรจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมาเป็นผู้สังเกตการณ์เพื่อให้มีน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้งและป้องกันน้ำท่วมขังในชุมชน...”

(คนที่ 35, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2565)

“...อบรมให้ความรู้ผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหาหน้าท่วมขังในชุมชนด้วยการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินแบบระบบปิด...”

(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

7. การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร สรุปประเด็นได้ดังนี้

7.1 การจัดเวทีประชาคม ดำเนินการจัดเวทีประชาคมสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เรียนรู้สถานการณ์ที่เป็นจริงของชุมชนให้สมบูรณ์ให้มากที่สุดได้ร่วมกันระดมและเสนอปัญหาความต้องการที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่ในชุมชนรวมทั้งมูลเหตุที่มีของปัญหานั้น ๆ ร่วมกันพิจารณากำหนดกิจกรรมทางเลือกที่จะแก้ปัญหาหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง พิจารณาตามเหมาะสมและเป็นไปได้ของกิจกรรมทางเลือกที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาของชุมชนที่สอดคล้องกับระเบียบข้อกำหนดทางราชการแนวคิดทางวิชาการ ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นโดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม รวมทั้งเสนอแนะแนวทางพัฒนาแผนพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

7.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการตัดสินใจ เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนการพัฒนารองการบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการ และนำมาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วม

รับฟังความคิดเห็นกันระหว่างประชาชน ผู้บริหาร และบุคลากร ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองยื่นข้อเรียกร้องความต้องการ แก้ปัญหาทางการเมือง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานหรือ สำนวจความพึงพอใจของประชาชนหลังดำเนินงานโครงการ กิจกรรม จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำ ชุมชนเพื่อเผยแพร่ รับฟัง และรับข้อเสนอแนะจากประชาชน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และรับรู้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรได้ ส่งเสริมแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

“...การจัดเวทีประชาคม ดำเนินการจัดเวทีประชาคมสอบถามความคิดเห็นจาก ประชาชน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เรียนรู้สถานการณ์ที่เป็นจริงของชุมชนให้สมบูรณ์ให้มากที่สุด ได้ร่วมกันระดมและเสนอปัญหาความต้องการที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่ในชุมชนรวมทั้งมูลเหตุที่มี ของปัญหานั้น ๆ...”

(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2565)

“...ร่วมกันพิจารณากำหนดกิจกรรมทางเลือกที่จะแก้ปัญหาหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่ องค์กรบริหารส่วนตำบลวังแสงพิจารณาตามเหมาะสมและเป็นไปได้ของกิจกรรมทางเลือกที่จะนำมาใช้ แก้ไขปัญหาของชุมชนที่สอดคล้องกับระเบียบข้อกำหนดทางราชการแนวคิดทางวิชาการ ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น โดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม...”

(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2565)

“...เสนอแนะแนวทางพัฒนาแผนพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ องค์กรบริหารส่วนตำบลวังแสงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป...”

(คนที่ 38, สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2565)

“...การมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการตัดสินใจ เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากปัญหา และความต้องการและนำมาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล วังแสง...”

(คนที่ 34, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2565)

“...เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นกันระหว่างประชาชน ผู้บริหาร และบุคลากร ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา...”

(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2565)

“...แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองยื่นข้อเรียกร้องความต้องการ
แก้ปัญหาทางการเมือง...”

(คนที่ 35, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2565)

“...มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน
หรือสำรวจความพึงพอใจของประชาชนหลังดำเนินงานโครงการ กิจกรรม...”

(คนที่ 24, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำชุมชนเพื่อเผยแพร่ รับฟัง และรับข้อเสนอแนะ
จากประชาชน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และรับรู้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานของ
องค์กรได้ ส่งเสริมแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิด
แก่ประชาชน ชุมชน และสังคม...”

(คนที่ 26, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ
และมีการชี้แจงงบประมาณในการดำเนินงานให้สาธารณะชนได้ทราบ...”

(คนที่ 31, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...สนับสนุนการเปิดเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล...”

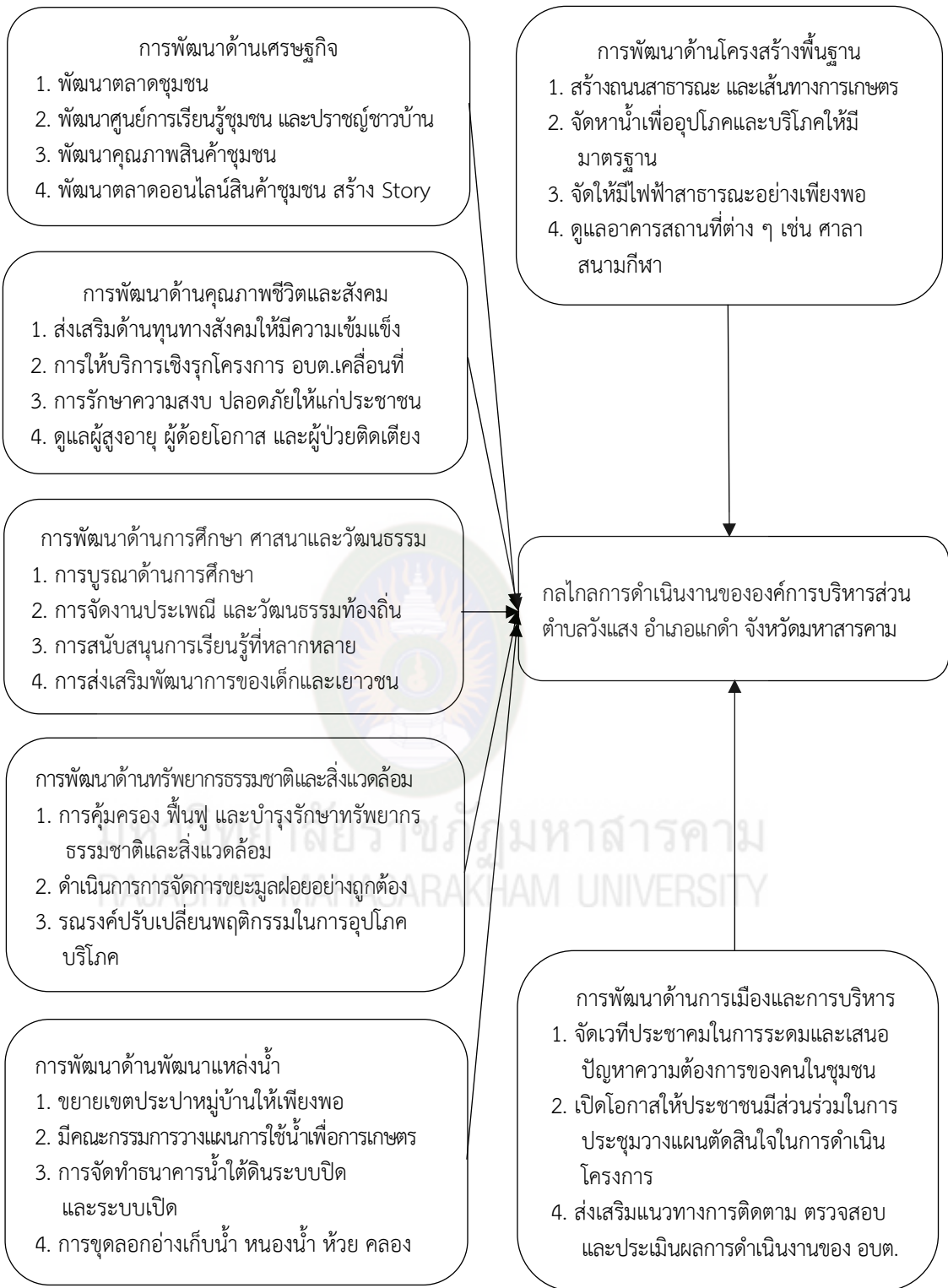
(คนที่ 30, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...ควรให้ประชาชนได้ท้วงติง ให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการขององค์การ
บริหารส่วนตำบลเพื่อประโยชน์ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(คนที่ 19, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

“...จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการประชาชน นำปัญหาเร่งด่วน
มาแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น...”

(คนที่ 17, สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2565)

ภาพที่ 4.2 การพัฒนากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

จากภาพที่ 4.2 การพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเศรษฐกิจ มีโครงการพัฒนา ได้แก่ พัฒนาตลาดชุมชน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน พัฒนาคุณภาพสินค้าชุมชน พัฒนาตลาดออนไลน์สินค้าชุมชนสร้าง Story

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีโครงการพัฒนา ได้แก่ สร้างถนนสาธารณะ และเส้นทางเกษตร จัดหาน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคให้มีมาตรฐาน จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะอย่างเพียงพอ ดูแลอาคารสถานที่ต่าง ๆ เช่น ศาลา สนามกีฬา

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม มีโครงการพัฒนา ได้แก่ ส่งเสริมด้านทุนทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง การให้บริการเชิงรุกโครงการ อบต.เคลื่อนที่ การรักษาความสงบ ปลอดภัยให้แก่ประชาชน ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีโครงการพัฒนา ได้แก่ การบูรณาการด้านการศึกษา การจัดงานประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชน

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีโครงการพัฒนา ได้แก่ การคุ้มครอง ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง รณรงค์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภค

6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ มีโครงการพัฒนา ได้แก่ ขยายเขตประปาหมู่บ้านให้เพียงพอ มีคณะกรรมการวางแผนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินระบบปิดและระบบเปิด การขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ ห้วย คลอง

7. ด้านการเมืองและการบริหาร มีโครงการพัฒนา ได้แก่ จัดเวทีประชาคมในการระดม และเสนอปัญหาความต้องการของคนในชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการประชุมวางแผน ตัดสินใจในการดำเนินโครงการ ส่งเสริมแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของ อบต.

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ทำการสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 40 คน

5.1.1.1 ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 58 และเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 42

5.1.1.2 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 42 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13

5.1.2 สรุปผลการศึกษาสภาพกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

5.1.2.1 ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) หัวข้อสภาพกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการเมืองและ การบริหาร ปรากฏข้อค้นพบในส่วนสาระสำคัญตามประเด็นวิจัยโดยสรุป ดังนี้

1) สภาพด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า มีการบรรจุแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ในเส้นทางสายหลักให้มีคุณภาพและรวดเร็ว จัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างในจุดสำคัญ ซ่อมแซมที่ชำรุด เพื่อช่วยลดปัญหาอาชญากรรม มีการบริการรับแจ้งปัญหาด้านงานซ่อมแซมของชาวบ้าน เช่น น้ำไม่ไหล ปัญหาท่อประปาแตก ปัญหาหลอดไฟ ถนนสาธารณะชำรุด ก่อสร้างทางระบายน้ำในชุมชนเพื่อลดปัญหาน้ำท่วม

2) สภาพด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า มีการพัฒนาให้ความรู้เกษตรกร ในการส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูการทำนาเพื่อสร้างรายได้ จัดตั้งกลุ่มอาชีพมีการนำเอาภูมิปัญญาที่มีในชุมชนมาบูรณาการเสริมและพัฒนาให้เป็นสินค้าเชิงพาณิชย์หรือสินค้าวัฒนธรรมในชุมชนส่งบุคลากรเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือในการหาตลาดให้กับสินค้าชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงทางการค้า พัฒนาให้กลุ่มอาชีพรู้จักศึกษาความต้องการของตลาด ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ

และทันสมัยและพัฒนาเข้าเข้าสู่ระบบออนไลน์เพื่อการจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

3) ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ผลการวิจัย พบว่า มีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการพบปะและมีแผนในการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ หากกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วม เช่น การจัดงานบุญ ประเพณี มีจัดแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้แก่เยาวชนและจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการให้ทุกหมู่บ้าน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือในโครงการเยี่ยมบ้านผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียงเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลกลุ่มนี้และจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องโทษของยาเสพติดเพื่อให้เกิดความกลัวและตระหนักแก่พิษภัยของยาเสพติด มีการบริการระบบแพทย์ฉุกเฉิน (อบต.วังแสง) หน่วยกู้ชีพ 1669 เพื่อให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลืออย่างทันที่ก่อนถึงโรงพยาบาล

4) สภาพด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ด้านวิชาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น วิธีการป้องกันตนเองจากสารเคมีทางการเกษตร การปลูกพืชระยะสั้น เป็นต้น อนุรักษ์ประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่นและส่งเสริมการแต่งกายโดยใช้ชุดประจำถิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับวัดประจำตำบล มีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในระบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.วังแสง และออกเยี่ยมนักเรียนที่บ้านเพื่อสร้างความรักความอบอุ่น สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองและทำให้ทราบถึงสภาพของครอบครัว จัดทำโครงการป้องกันโรคระบาดภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5) สภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า มีการแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียในชุมชนโดยการสร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม มีการจัดหาถังขยะและมีรถขยะอย่างเพียงพอเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยจัดหาสถานที่ทิ้งขยะและมีการคัดแยกอย่างเหมาะสมมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกห้วย หนอง คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ให้พร้อมต่อการทำการเกษตรในแต่ละฤดูกาล จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและรณรงค์ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ตอนป่า เพื่อให้เป็นแหล่งเคารพสักการะของคนในชุมชน

6) สภาพด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ผลการวิจัยพบว่า ดำเนินการพัฒนาในด้านน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้มีปริมาณเพียงพอ โดยสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มในชุมชนที่ยังขาดแคลน เช่น โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ จัดให้มีการพัฒนาขุดลอกคลองส่งน้ำ หนองชุมชน บึง ห้วย เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ในการทำการเกษตร ดำเนินโครงการจิตอาสาพระราชทานโดยทำความสะอาดบริเวณแหล่งน้ำในชุมชน

7) สภาพด้านการเมืองและการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดเวทีประชาคมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนได้เสนอแนะ ข้อวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์และบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบลต่อไป สนับสนุนกิจกรรมการแสดงออกด้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์ของประชาชนและเยาวชน สนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านช่องทางรับความคิดเห็นในระบบออนไลน์ เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อเสนอแนะและใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ มีการดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้ด้าน พรบ.ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ เพื่อเป็นการอบรมให้ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในตำบลวังแสง มีการจัดตั้งศูนย์และฝึกอบรม ทบพทวน อปพร. เพื่อเป็นการฝึกอบรมทบพทวน อปพร. ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีพี่เลี้ยง เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ

5.1.3 สรุปผลการพัฒนาโครงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

5.1.3.1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สรุปประเด็น ได้ดังนี้

1) ด้านถนนสาธารณะ ถนนสาธารณะสามารถใช้ประโยชน์ในการคมนาคม ได้เป็นอย่างดีและมีความคงทนและปลอดภัยในการสัญจรไปมาของประชาชน (มีความเรียบ มั่นคง แข็งแรง มีความปลอดภัย และความกว้างมาตรฐานเหมาะสมกับการใช้งาน) ถนนทุกสายสามารถเชื่อมโยง การคมนาคมไปสู่ตำบลอื่น ๆ ได้อย่างสะดวก ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตรให้สามารถเดินทางได้สะดวก รวดเร็ว และได้ถนนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้จ่ายงบประมาณ

2) ด้านน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค มีการซ่อมแซมคลองส่งน้ำ และขุดลอก อ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ และลำห้วย เพื่อใช้ในการเกษตร มีการใช้วัฏกรรมธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อป้องกัน น้ำท่วมในชุมชนที่มีความหนาแน่นและแออัดของบ้านเรือน จัดสร้างวัฏกรรมธนาคารน้ำใต้ดินแบบเปิด เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง พัฒนาน้ำประปาโดยมีการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของน้ำประปาให้ได้ มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุข ปรับปรุงการจ่ายน้ำโดยมีการขยายเขตประปาเพื่อการมีน้ำใช้ อย่างทั่วถึงของประชาชน

3) ด้านไฟฟ้าสาธารณะ มีการติดตั้งไฟส่องสว่างในบริเวณชุมชน สถานที่สำคัญ เช่น สีแยกในชุมชน ศาลากลางประชาคม ศาลาพักรถ เพื่อความปลอดภัยและมีความเพียงพอ และขยาย เขตไฟฟ้าอย่างทั่วถึง ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพระบบไฟฟ้า สายไฟ และตัดแต่งกิ่งไม้ที่อาจทำให้ ไฟฟ้าลัดวงจร

4) ด้านอาคารสถานที่ มีการดูแลและปรับปรุงศาลาประชาคมเดิมให้มีความ สะอาดและพร้อมต่อการใช้งาน มีการดำเนินการปรับปรุงสนามกีฬาติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างอย่างเพียงพอ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน ปรับปรุงสวนสาธารณะแหล่งออกกำลังกายให้มีความพร้อม ในการใช้งาน

5.1.3.2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สรุปประเด็นได้ดังนี้

1) พัฒนาตลาดชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสร้างสถานที่ ในการจำหน่ายสินค้าชุมชน ในสถานที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ใกล้แหล่งชุมชนมีการสัญจรผ่านไปมา ของประชาชน ออกแบบ และปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาด รวมทั้งพื้นที่ตลาดบริเวณโดยรอบให้มีความเป็น ระเบียบ สวยงาม และเหมาะสม มีการจัดโซนสินค้าปลอดภัย ผักปลอดสารพิษให้ประชาชนมีทางเลือก บริโภคอาหารที่มีความปลอดภัยเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง และยกระดับสินค้าปลอดภัยให้มีมูลค่าเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนอีกทาง และประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ ป้ายชื่อตลาด ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน มีการสนับสนุนการสร้าง แหล่งเรียนรู้ชุมชนแห่งใหม่ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่มีการสั่งสมจากประสบการณ์

มาศูนย์เรียนรู้ชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในด้านต่างๆ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ กลุ่มอาชีพ เป็นต้น มีการจัดทำทะเบียนจากประชาชนชาวบ้านในการรวบรวมองค์ความรู้แต่ละด้านเพื่อให้ผู้ที่สนใจ ทราบแหล่งและสามารถศึกษาและเรียนรู้โดยตรงได้

3) พัฒนาสินค้าชุมชน ส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้โดยการ รวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้า เช่น ผัก สินค้าแปรรูป และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาสินค้า OTOP ในพื้นที่ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ และสร้างที่มา Story ของสินค้าให้ที่น่าสนใจ มีการสร้างเพจ Facebook ประชาสัมพันธ์สินค้าให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น ควรอบรม การทำการตลาดออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการสินค้าที่สนใจและสามารถนำไปปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอ สินค้าของตนเองและกลุ่มให้เป็นที่รู้จัก

5.1.3.3 การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม สรุปประเด็นได้ดังนี้

1) ส่งเสริมด้านทุนทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง มีการดำเนินโครงการจัดตั้ง ห้องสมุดและศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชนประจำตำบลวังแสง เพื่อให้เด็กและเยาวชน ประชาชนในพื้นที่ ได้มีการพัฒนาการเรียนรู้ในการศึกษาข้อมูลสามารถสืบค้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง จัดโครงการจัดการแข่งขันกีฬาของเยาวชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี และห่างไกลจากยาเสพติด โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สารสนเทศด้านเศรษฐกิจพอเพียงประจำตำบล เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในตำบลให้ผู้ที่สนใจและสามารถเชื่อมโยงไปยังสถานที่จริง มีการสนับสนุนจัดตั้งคณะกรรมการสภาประชาชนประจำตำบลไว้หาหรือปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วน ในแต่ละชุมชนและเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) การให้บริการเชิงรุก มีการจัดโครงการ อบต.เคลื่อนที่พบปะประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการบริหารงาน อบต. วังแสง เพื่อบริการประชาชนในงานบริการต่าง ๆ เป็นลักษณะในเชิงรุก ฯลฯ ตลอดจนรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

3) การรักษาความสงบ ปลอดภัยให้แก่ประชาชน มีการซ้อมแผนการปฏิบัติงาน ของ อพพร. อย่างสม่ำเสมอโดยมีพี่เลี้ยงจากสถานีตำรวจในพื้นที่ จัดงบประมาณให้แก่สถานีตำรวจ เพื่อเจ้าหน้าที่อบรมเจ้าหน้าที่ อพพร. มีการบูรณาการร่วมกับปกครองอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ในการลงพื้นที่ตรวจคัดกรองผู้ที่ใช้ยาเสพติดและนำเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริม การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อใกล้ชิดข้อขัดแย้งในชุมชน

4) การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง ควรจัดสรรงบประมาณ ในการดูแลกลุ่มเปราะบางเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต ออกเยี่ยมให้กำลังใจและจัดตั้ง กองทุนในการรับบริจาคสิ่งของงบประมาณในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง

5.1.3.4 การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สรุปประเด็นได้ดังนี้

1) การบูรณาการด้านการศึกษา มีการดำเนินโครงการบูรณาการด้านการเรียนการสอน เชิงพุทธและสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในการประยุกต์ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต งานการศึกษาพิเศษ (กรณีถ่ายโอนศูนย์/โรงเรียน การศึกษาพิเศษ) การส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กที่มี

ความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ สนับสนุนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษที่รับถ่ายโอนจากกระทรวงศึกษาธิการ

2) การดำเนินการจัดงานประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณในการจัดงานประเพณี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น การจัดกิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ศิลธรรม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการส่งเสริมเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก

3) การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักเรียนรู้ที่หลากหลายช่องทาง เช่น งานศึกษานอกระบบ การประสานการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การศึกษาสานอาชีพ ส่งเสริมการจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริม การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชน ส่งเสริมการจัดห้องสมุดที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือศูนย์เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลแก่ประชาชน การจัดการกิจกรรมกลุ่มสนใจเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบริการอินเทอร์เน็ต Wi Fi ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้บริการความรู้หลากหลายสาขาแก่ประชาชน

4) การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชน มีโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน การจัดตั้งศูนย์เยาวชนสนามกีฬาหรือลานกีฬาเพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของเด็กและเยาวชน จัด/สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชนจัดชมรมหรือกลุ่มกีฬา ตลอดจนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาทักษะและหลีกเลี่ยงยาเสพติด ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเยาวชนมีโครงสร้างที่ชัดเจนในการร่วมทำกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข

5.1.3.5 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สรุประเด็นได้ดังนี้

1) การคุ้มครอง ป่าไม้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่จัดโครงการปลูกป่าทดแทนคืนพื้นที่สีเขียวให้แก่ธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากธรรมชาติอย่างถูกต้อง การดูแลรักษาที่สาธารณะ การบำรุงรักษาความสะอาดทางถนน มีการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง และทางระบายน้ำต่าง ๆ ในชุมชน

2) การจัดการขยะมูลฝอย มีโครงการการป้องกันปัญหาขยะในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อป้องกันปัญหาขยะในชุมชน จัดให้มีถังขยะประจำบ้านอย่างเพียงพอและเป็นถังขยะที่แข็งแรงมีฝาปิดมิดชิดสามารถป้องกันแมลงและสัตว์ รณรงค์การคัดแยกแยกขยะก่อนทิ้งวัสดุบางชนิดสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ หรือนำไปแปรรูปเพื่อกลับมาใช้อีกได้ เช่น ขวด แก้ว โลหะ หรือกระดาษ เป็นต้น รณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคเพื่อลดปริมาณขยะและของเสีย โดยการลดการใช้ (Reduce) การใช้แล้วใช้อีก (Reuse) การแปรใช้ใหม่ (Recycle) และการซ่อมแซม (Repair)

5.1.3.6 การพัฒนาด้านพัฒนาแหล่งน้ำ สรุประเด็นได้ดังนี้

1) การพัฒนาน้ำประปาเพื่ออุปโภคและบริโภค มีโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ในหมู่บ้าน มีการขยายเขตประปาหมู่บ้านให้ประชาชนได้ใช้สอยอย่างเพียงพอ ซ่อมแซม

บำรุง รักษา ประปาหมู่บ้านให้มีคุณภาพตรวจสอบคุณภาพน้ำให้มีความปลอดภัยและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการใช้สอยของประชาชน

2) การขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ ห้วย คลอง ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้สอยในฤดูแล้งเพื่อให้ประชาชนได้ใช้น้ำทำการเกษตรอย่างเพียงพอจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการใช้น้ำและวางแผนการใช้น้ำให้เหมาะสมพร้อมร่วมบริหารจัดการน้ำ ช่วยกันดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงระบบส่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำโดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสร้างฝายส่งเสริมหน่วยงานเอกชนเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมการลอกวัชพืช ในแหล่งน้ำ กิจกรรมปลูกป่าแหล่งต้นน้ำเป็นต้น จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านน้ำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำให้ทั่วถึงทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย รมงรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดในบริเวณแหล่งน้ำ

3) การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินทั้งระบบปิดและระบบเปิด โดยพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เชิญวิทยากรจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมาเป็นผู้สังเกตการณ์เพื่อให้มีน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้งและป้องกันน้ำท่วมขังในชุมชน

5.1.3.7 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร สรุปประเด็นได้ดังนี้

1) การจัดเวทีประชาคม ดำเนินการจัดเวทีประชาคมสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เรียนรู้สถานการณ์ที่เป็นจริงของชุมชนให้สมบูรณ์ให้มากที่สุดได้ร่วมกันระดมและเสนอปัญหาความต้องการที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่ในชุมชน รวมทั้งมูลเหตุที่มีของปัญหานั้น ๆ ร่วมกันพิจารณากำหนดกิจกรรมทางเลือกที่จะแก้ปัญหาหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลวางแผนพิจารณาตามเหมาะสม และเป็นไปได้ของกิจกรรมทางเลือกที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาของชุมชนที่สอดคล้องกับระเบียบข้อกำหนดทางราชการแนวคิดทางวิชาการ ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น โดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม รวมทั้งเสนอแนะแนวทางพัฒนาแผนพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการตัดสินใจ เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการ และนำมาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวางแผน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นกันระหว่างประชาชน ผู้บริหาร และบุคลากร ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองยื่นข้อเรียกร้องความต้องการแก้ปัญหาทางการเมือง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานหรือสำรวจความพึงพอใจของประชาชนหลังดำเนินงานโครงการ กิจกรรม จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำชุมชนเพื่อเผยแพร่ รับฟัง และรับข้อเสนอแนะจากประชาชน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและรับรู้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรได้ ส่งเสริมแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแคว้น จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1.1 ด้านถนนสาธารณะ ถนนสาธารณะสามารถใช้ประโยชน์ในการคมนาคมได้เป็นอย่างดีและมีความคงทนและปลอดภัยในการสัญจรไปมาของประชาชน (มีความเรียบ มั่นคง แข็งแรง มีความปลอดภัยและความกว้างมาตรฐานเหมาะสมกับการใช้งาน) ถนนทุกสายสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมไปสู่ตำบลอื่น ๆ ได้อย่างสะดวก ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตรให้สามารถเดินทางได้สะดวก รวดเร็วและได้ถนนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้จ่ายงบประมาณ

5.2.1.2 ด้านน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค มีการซ่อมแซมคลองส่งน้ำ และขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ และลำห้วย เพื่อใช้ในการเกษตร มีการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อป้องกันน้ำท่วม ในชุมชนที่มีความหนาแน่นและแออัดของบ้านเรือน จัดสร้างนวัตกรรมธนาคารน้ำใต้ดินแบบเปิด เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง พัฒนาน้ำประปาโดยมีการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของน้ำประปาให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุข ปรับปรุงการจ่ายน้ำโดยมีการขยายเขตประปาเพื่อการมีน้ำใช้อย่างทั่วถึงของประชาชน

5.2.1.3 ด้านไฟฟ้าสาธารณะ มีการติดตั้งไฟส่องสว่างในบริเวณชุมชน สถานที่สำคัญ เช่น สีแยกในชุมชน ศาลากลางประชาคม ศาลาพักรถ เพื่อความปลอดภัยและมีความเพียงพอ และขยายเขตไฟฟ้าอย่างทั่วถึง ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพระบบไฟฟ้า สายไฟ และตัดแต่งกิ่งไม้ที่อาจทำให้ไฟฟ้าลัดวงจร

5.2.1.4 ด้านอาคารสถานที่ มีการดูแลและปรับปรุงศาลาประชาคมเดิมให้มีความสะอาดและพร้อมต่อการใช้งาน มีการดำเนินการปรับปรุงสนามกีฬาติดตั้งไฟส่องสว่างอย่างเพียงพอ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน ปรับปรุงสวนสาธารณะแหล่งออกกำลังกายให้มีความพร้อมในการใช้งาน

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการใช้ชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชน คือ ทำให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลือด้านคมนาคมให้สะดวกสบายขึ้น มีน้ำใช้อุปโภคบริโภคอย่างพอเพียงส่งผลให้ชีวิตประจำวันมีความสะดวกมากขึ้น ประกอบกับการประกอบอาชีพทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมมีความคล่องตัวเกิดการสร้างรายได้ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานจะส่งผลให้การพัฒนาด้านอื่น ๆ ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การท่องเที่ยว สาธารณสุข โดยรวม สามารถช่วยการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของนิศา มาจันติก (2564, น. 123-124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการนำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครไปปฏิบัติ เก็บข้อมูลโดยการศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดข้าราชการและประชาชน จำนวน 20 คน ผลการวิจัย พบว่า บริบทและสภาพปัญหาในการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไปปฏิบัติ คือ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทำให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลือด้านสาธารณูปโภค การประกอบอาชีพมีความคล่องตัวส่งผลให้เศรษฐกิจภายในจังหวัดดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ์วี เลชะกุล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ในการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานการก่อสร้างถนน ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความต้องการในการดำเนินงาน ด้านความคาดหวังในการดำเนินงาน ด้านความสะดวกเมื่อมีการพัฒนา อยู่ในระดับมากตามลำดับ ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒน การประเมิน ผลงาน และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ได้ปรับปรุงให้มีการดำเนินงาน เช่น ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้ข้อมูลของโครงการก่อสร้างถนนในช่วงก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการและเสร็จสิ้นการดำเนินการ มีความโปร่งใสในการดำเนินโครงการก่อสร้างถนน มีการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดได้รับความสะดวกเมื่อมีการพัฒนาจะทำให้เกิดความพึงพอใจในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกลิมศักดิ์ สนิทผล (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวัง ของประชาชนด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเตื่อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โคกเตื่อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับแรก คือ ด้านไฟฟ้าสาธารณะ รองลงมา คือ ด้านถนนสาธารณะ ด้านระบบประปา

5.2.2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.2.1 พัฒนาการตลาดชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสร้างสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าชุมชนในสถานที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ใกล้แหล่งชุมชนมีการสัญจรผ่านไปมาของประชาชน ออกแบบ และปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาด รวมทั้งพื้นที่ตลาดบริเวณโดยรอบให้มีความเป็นระเบียบสวยงาม และเหมาะสม มีการจัดโซนสินค้าปลอดภัย ผักปลอดสารพิษให้ประชาชนมีทางเลือกบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัยเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและยกระดับสินค้าปลอดภัยให้มีมูลค่าเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนอีกทางและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ ป้ายชื่อตลาด ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

5.2.2.2 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน มีการสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ชุมชนแห่งใหม่ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่มีการสั่งสมจากประสบการณ์มาศูนย์เรียนรู้ชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ กลุ่มอาชีพ เป็นต้น มีการจัดทำทะเบียนจากปราชญ์ชาวบ้านในการรวบรวมองค์ความรู้แต่ละด้านเพื่อให้ผู้ที่สนใจทราบแหล่งและสามารถศึกษาและเรียนรู้โดยตรงได้

5.2.2.3 พัฒนาสินค้าชุมชน ส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้โดยการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้า เช่น ผัก สินค้าแปรรูป และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาสินค้า OTOP ในพื้นที่ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพและสร้างที่มา Story ของสินค้าให้ที่น่าสนใจ มีการสร้างเพจ Facebook ประชาสัมพันธ์สินค้าให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น ควบอบรม การทำการตลาด

ออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการสินค้าที่สนใจและสามารถนำไปปรับปรุงรูปแบบ การนำเสนอสินค้าของตนเองและกลุ่มให้เป็นที่รู้จัก

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การสร้างรายได้ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ประชาชนในพื้นที่ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดรายได้จากการประกอบอาชีพเสริมอื่น ๆ และต้องการให้ภาครัฐส่งเสริมแหล่งจำหน่ายสินค้าที่สามารถนำสินค้าที่ผลิตได้ในชุมชนมาจำหน่ายเกิดการใช้จ่าย ส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งเกิดการหมุนเวียนช่วยให้ประชาชนมีช่องทางในการประกอบอาชีพ และสามารถพึ่งตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนชาติปีไทย ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนชาติปีไทย พบว่า 1) การพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการผลิต 2) การพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ ควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพแก่ชุมชน 3) การพึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ ควรสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ร่วมกันในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) การพึ่งตนเองได้ทางจิตใจ ควรสร้างความเข้าใจภายในชุมชนและร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานชุมชนชาติปีไทย และ 5) การพึ่งตนเองได้ทางสังคม ควรสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้ชุมชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารรอบด้าน

5.2.3 การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.3.1 ส่งเสริมด้านทุนทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง มีการดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดและศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชนประจำตำบลวังแสง เพื่อให้เด็กและเยาวชน ประชาชนในพื้นที่ ได้มีการพัฒนาการเรียนรู้ในการศึกษาข้อมูลสามารถสืบค้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง จัดโครงการจัดการแข่งขันกีฬาของเยาวชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี และห่างไกลจากยาเสพติด โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สารสนเทศด้านเศรษฐกิจพอเพียงประจำตำบล เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในตำบลให้ผู้ที่สนใจและสามารถเชื่อมโยงไปยังสถานที่จริง มีการสนับสนุนจัดตั้งคณะกรรมการสภาประชาชนประจำตำบลไว้หาหรือปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วน ในแต่ละชุมชนและเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

5.2.3.2 การให้บริการเชิงรุก มีการจัดโครงการ อบต. เคลื่อนที่พบปะประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการบริหารงาน อบต. วังแสง เพื่อบริการประชาชนในงานบริการต่าง ๆ เป็นลักษณะในเชิงรุก ฯลฯ ตลอดจนรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

5.2.3.3 การรักษาความสงบ ปลอดภัยให้แก่ประชาชน มีการซ้อมแผนการปฏิบัติงานของ อพปร. อย่างสม่ำเสมอโดยมีพี่เลี้ยงจากสถานีตำรวจในพื้นที่ จัดงบประมาณให้แก่สถานีตำรวจ เพื่อเจ้าหน้าที่อบรมเจ้าหน้าที่ อพปร. มีการบูรณาการร่วมกับปกครองอำเภอ สาธารณสุข อำเภอในการลงพื้นที่ตรวจคัดกรองผู้ที่ใช้ยาเสพติดและนำเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งในชุมชน

5.2.3.4 การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง ควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลกลุ่มเปราะบางเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต ออกเยี่ยมให้กำลังใจและจัดตั้งกองทุนในการรับบริจาคสิ่งของงบประมาณในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาทุนทางสังคมมีส่วนสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นพัฒนาประเทศ องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนเริ่มจากครอบครัว สังคม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อยู่ในกลุ่มเปราะบางควรได้รับการดูแลจากหน่วยงานภาครัฐและสังคม มีการทำงานเชิงรุกและรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนแต่ละหมู่บ้าน มีการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนและพัฒนาได้ตรงความต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์รัตน์ ภิรมย์รัตน์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ ประกอบด้วย หลักการพัฒนาคุณภาพชีวิตกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่ มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) ด้านหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การมีส่วนร่วม การส่งเสริมดูแลสิ่งแวดล้อม การสร้างสถาบันครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมการดูแลสุขภาพ และการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน 2) ด้านกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การใช้กระบวนการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไขใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแต่ละช่วงวัย นำกระบวนการจิตอาสาใช้ในการพัฒนา ใช้คำขวัญของจังหวัดแพร่ มาเป็นกรอบในการสร้างกระบวนการพัฒนา และ 3) ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ 3.1) ขั้นเตรียมการ มีการดำเนินการโดยให้ความรู้แก่บุคลากรด้านคุณภาพชีวิตเตรียมพื้นที่ที่จะไปพัฒนาคุณภาพชีวิต 3.2) ขั้นการปฏิบัติ มีการดำเนินการโดยการดูแลครอบครัว การส่งเสริมสนับสนุนในครอบครัว ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมสนับสนุนการปลูกพืชสมุนไพร ผักปลอดภัย และการสร้างอาชีพแก่ครอบครัว ดูแลผู้สูงอายุ การสร้างการรับรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3.3) ขั้นการประเมินผล มีการดำเนินการโดยบุคลากรและประชาชน

5.2.4 การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.4.1 การบูรณาการด้านการศึกษา มีการดำเนินโครงการบูรณาการด้านการเรียนการสอนเชิงพุทธและสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยนักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต งานการศึกษาพิเศษ (กรณีถ่ายโอนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษ) การส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ สนับสนุนศูนย์/โรงเรียนการศึกษาพิเศษที่รับถ่ายโอนจากกระทรวงศึกษาธิการ

5.2.4.2 การดำเนินการจัดงานประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณในการจัดงานประเพณี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น การจัดกิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ศีลธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณท้องถิ่นจัดการส่งเสริมเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก

5.2.4.3 การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักเรียนรู้ที่หลากหลายช่องทาง เช่น งานศึกษานอกระบบ การประสานการจัดการศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญ

การศึกษาสานอาชีพ ส่งเสริมการจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริม การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชน ส่งเสริมการจัดห้องสมุด ที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือศูนย์เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลแก่ประชาชน การจัดการกิจกรรมกลุ่มสนใจเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีบริการอินเทอร์เน็ต Wi Fi ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้บริการความรู้หลากหลายสาขาแก่ประชาชน

5.2.4.4 การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชน มีโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน การจัดตั้งศูนย์เยาวชนสนามกีฬา หรือลานกีฬาเพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของเด็กและเยาวชน จัด/สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชนจัดชมรมหรือกลุ่มกีฬา ตลอดจนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาทักษะและหลีกเลี่ยงยาเสพติด ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเยาวชนมีโครงสร้างที่ชัดเจนในการร่วมทำกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการประเมินของกระทรวงสาธารณสุข

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ให้ประชาชนเป็นการมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น Internet การถ่ายทอดประสบการณ์จากผู้รู้ ส่งผลให้ความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี ทองเรือง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผลการวิจัย พบว่า บริบทชุมชนบ้านห้วยใหญ่ที่ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ประกอบด้วย บริบททางกายภาพ มีวิถีชีวิตที่ผูกพันอยู่กับการประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก ความหลากหลายของสภาพนิเวศและอาชีพของชุมชน มีความสมดุลระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ บริบททางสังคม มีความสัมพันธ์ช่วยเหลือแบ่งปันกันแบบเครือญาติ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน สภาพทางประเพณีและวัฒนธรรม วิถีคิดและพฤติกรรมของคนในชุมชนเป็นตัวยึดโยงให้คนในชุมชนมีความรู้สึกผูกพันและใกล้ชิดกันเป็นกลุ่มสังคม ปัจจัยที่เกิดจากพลังทางความสัมพันธ์ของเครือญาติ เพื่อนบ้าน รวมถึงงานประเพณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน จึงเปรียบเสมือนเป็นพลังหนุนเสริมในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ ขึ้นในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรหมพิริยะ พนาสนธิ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการสร้างความรู้พื้นฐานของชุมชนเพื่อการอาชีพทำนาของชาวนาบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า วิเคราะห์เพื่อหาวิธีการเรียนรู้ และรูปแบบการสร้างความรู้ที่เกิดขึ้นในยุคการทำนาแบบอินทรีย์ รูปแบบการสร้างความรู้บนพื้นฐานชุมชน ประกอบด้วย 1) กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบของกลุ่มชุมชน 2) การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนชาวนา มูลนิธิข้าวขวัญ 3) ความรู้จากผู้รู้ภายนอกชุมชน 4) ชุดความรู้การทำนาในอดีตที่เคยมีในชุมชน และ 5) ระบบความสัมพันธ์และระบบวัฒนธรรมของชุมชนที่เกื้อกูลให้ชาวนาบ้านดอนประสบผลสำเร็จในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

5.2.5 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.5.1 การคุ้มครอง ป่าไม้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่จัดโครงการปลูกป่าทดแทนคืนพื้นที่สีเขียวให้แก่ธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการใช้ประโยชน์

จากทรัพยากรจากธรรมชาติอย่างถูกต้อง การดูแลรักษาที่สาธารณะ การบำรุงรักษาความสะอาดทางถนน มีการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง และทางระบายน้ำต่าง ๆ ในชุมชน

5.2.5.2 การจัดการขยะมูลฝอย มีโครงการการป้องกันปัญหาขยะในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาขยะในชุมชน จัดให้มีถังขยะประจำบ้านอย่างเพียงพอ และเป็นถังขยะที่แข็งแรงมีฝาปิดมิดชิดสามารถป้องกันแมลงและสัตว์ รณรงค์การคัดแยกแยกขยะก่อนทิ้ง วัสดุบางชนิดสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ หรือนำไปแปรรูปเพื่อกลับมาใช้อีกได้ เช่น ขวด แก้ว โลหะ หรือกระดาษเป็นต้น รณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคเพื่อลดปริมาณขยะและของเสีย โดยการลดการใช้ (Reduce) การใช้แล้วใช้อีก (Reuse) การแปรใช้ใหม่ (Recycle) และการซ่อมแซม (Repair)

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมและขยะมูลฝอยเป็นปัญหาในชุมชนที่มีการขยายตัวและมีประชากรอาศัยอยู่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันปริมาณขยะในแต่ละชุมชนมีปริมาณมากขึ้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยกันลดปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญ มินคร (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลบางนางลี่ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การนำถุงผ้าหรือภาชนะอื่นไปตลาดเพื่อใส่ของแทนการใส่ถุงพลาสติก ไม่มีส่วนร่วม ในการคิดวางแผน ในกิจกรรมหรือโครงการ มีส่วนร่วมในการประชุมและทราบถึงปัญหาสาเหตุ มีส่วนร่วมการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก มีการคัดแยกประเภทมูลฝอยทำให้สามารถวางแผนในการกำจัดมูลฝอยครั้งสุดท้ายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ หรือชักชวนให้ร่วมทำกิจกรรมเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการ ซึ่งดูได้จากการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมหรือโครงการที่ทางตำบลบางนางลี่เป็นผู้กำหนด เช่น กิจกรรมโครงการจัดรถคัดแยกขยะ ออกให้บริการ กิจกรรมรณรงค์จัดทิ้งขยะให้เป็นที่ทางหรือการคัดแยกขยะที่จัดทิ้ง กิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการจัดการขยะด้วยวิธีต่าง ๆ กิจกรรม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ด้านการคัดแยกขยะ คือ ประชาชนยังมีโอกาสในการเข้าไปร่วมขั้นตอนการค้นหาปัญหา การกำหนดแนวทางแก้ไข

5.2.6 การพัฒนาด้านพัฒนาแหล่งน้ำ อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.6.1 การพัฒนาน้ำประปาเพื่ออุปโภคและบริโภค มีโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ในหมู่บ้าน มีการขยายเขตประปาหมู่บ้านให้ประชาชนได้ใช้สอยอย่างเพียงพอ ซ่อมแซม บำรุง รักษา ประปาหมู่บ้านให้มีคุณภาพตรวจสอบคุณภาพน้ำให้มีความปลอดภัยและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการใช้สอยของประชาชน

5.2.6.2 การขุดลอกอ่างเก็บน้ำ หนองน้ำ ห้วย คลอง ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้สอยในฤดูแล้งเพื่อให้ประชาชนได้ใช้น้ำทำการเกษตรอย่างเพียงพอ จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการใช้น้ำและวางแผนการใช้น้ำให้เหมาะสมพร้อมร่วมบริหารจัดการน้ำ ช่วยกันดูแล บำรุงรักษา ปรับปรุงระบบส่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำโดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสร้างฝาย ส่งเสริมหน่วยงานเอกชนเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมการลอกวัชพืชในแหล่งน้ำ กิจกรรมปลูกป่าแหล่งต้นน้ำเป็นต้น จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านน้ำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

น้ำให้ทั่วถึงทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ธรนรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดในบริเวณแหล่งน้ำ

5.2.6.3 การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินทั้งระบบปิดและระบบเปิด โดยพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เชิญวิทยากรจากกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมาให้เป็นผู้สังเกตการณ์เพื่อให้น้ำไว้ใช้ในหน้าแล้งและป้องกันน้ำท่วมขังในชุมชน

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนเห็นว่าทรัพยากรน้ำอุปโภคและบริโภคเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ประชาชนในพื้นที่ควรมีความสามัคคี มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐกร กาญจนจิรเดช (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนของจังหวัดอุทัยธานี ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำร่วมกันต้องสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีต่อกระบวนการและผลประโยชน์ของการทำวิจัย ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการบริหารจัดการน้ำ สร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการวิจัย โดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและที่สำคัญ คือ ประชาชนในพื้นที่ผู้มีส่วนได้เสียด้วยเพื่อให้ทรัพยากรน้ำมีใช้อย่างทั่วถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการน้ำก็ควรที่จะต้องเป็น “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน” โดยเน้นให้ทุกส่วนของสังคมรู้ถึงคุณค่าของน้ำ ใช้น้ำอย่างพอประมาณ มีเหตุผลเพื่อให้ทรัพยากรน้ำมีใช้อย่างทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ มีความสมดุลทั้งปริมาณและคุณภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้ทรัพยากรอย่างสมดุลและพอประมาณรักษาคุณภาพทางธรรมชาติในลุ่มน้ำไว้ โดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายโดยเฉพาะประชาชนในลุ่มน้ำ ผู้มีส่วนได้เสียด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธร ทิพย์สุวรรณ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเจ้าพระยาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในครั้งนี้ ได้แก่ 1) ข้อตกลงร่วมกัน ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 2) วัฒนธรรมภูมิปัญญา และการจัดการทรัพยากรน้ำโดยชุมชน 3) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียจากการใช้ทรัพยากรน้ำ 4) กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกันตลอดทั้งลุ่มน้ำ 5) หลักคุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล 6) องค์กรหรือหน่วยงานหลักในการบูรณาการ 7) มาตรการและแรงจูงใจในการบริหารจัดการน้ำ 8) ระบบการศึกษาและกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ 9) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ และ 10) ระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุน การจัดการทรัพยากรน้ำ

5.2.7 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.7.1 การจัดเวทีประชาคม ดำเนินการจัดเวทีประชาคมสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เรียนรู้สถานการณ์ที่เป็นจริงของชุมชนให้สมบูรณ์ให้มากที่สุด ได้ร่วมกันระดมและเสนอปัญหาความต้องการที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่ในชุมชนรวมทั้งมูลเหตุที่มีของปัญหานั้น ๆ ร่วมกันพิจารณากำหนดกิจกรรมทางเลือกที่จะแก้ปัญหาหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงพิจารณาตามเหมาะสมและเป็นไปได้ของกิจกรรมทางเลือกที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาของชุมชนที่สอดคล้องกับระเบียบข้อกำหนดทางราชการแนวคิดทางวิชาการ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น โดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม รวมทั้งเสนอแนะแนวทางพัฒนาแผนพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

5.2.7.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการตัดสินใจ เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการ และนำมาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ล่วงหน้า โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนตัดสินใจประชาชนมีส่วนร่วม รับฟังความคิดเห็นกันระหว่างประชาชน ผู้บริหาร และบุคลากร ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง ยื่นข้อเรียกร้องความต้องการ แก้ปัญหาทางการเมือง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานหรือสำรวจความพึงพอใจของประชาชนหลังดำเนินงานโครงการ กิจกรรม จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำชุมชนเพื่อเผยแพร่ รับฟัง และรับข้อเสนอแนะจากประชาชน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และรับรู้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรได้ส่งเสริมแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ประชาชนต้องการสะท้อนความต้องการพื้นฐาน โดยใช้สิทธิขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไปสู่ผู้บริหารที่เป็นนักการเมืองหรือจากล่างขึ้นบน สะท้อนให้เห็นถึงสำนึกความเป็นเจ้าของชุมชนและการมีประชาธิปไตยอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ อุดมก้านตง และอลงกรณ์ อรรถแสง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการบริการสาธารณะของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล: ข้อเสนอการกระจายอำนาจจากล่างขึ้นบน ผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลคานาดีต้องพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการส่วนรวมของประชาชนเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นที่สำคัญ คือ จะต้องใช้กรอบแนวความคิดของการเป็นเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืน คือ มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันและคุณค่าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือ การเน้นหลักการของการให้บริการสาธารณะอันได้แก่ “ความเท่าเทียม ความเพียงพอ ความต่อเนื่อง และความโปร่งใสยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้” ซึ่งหลักการเหล่านี้ยังสามารถนำไปใช้ในการวัดความพึงพอใจ ของประชาชนผู้รับบริการสาธารณะได้ด้วยเช่นกัน ควรเน้นและให้ความสำคัญกับกระบวนการทำประชาคมมากขึ้นเพราะถือว่าเป็นกระบวนการที่เป็นฐานหนุนสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเกิดการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับการจัดบริการสาธารณะนั้น เพราะประชาชนถือว่าพวกเขามีส่วนในบริการสาธารณะและถือเป็นมิติใหม่ของการจัดบริการสาธารณะที่อาจนำมาสู่การปรับปรุงการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น ก็เป็นได้ซึ่งเงื่อนไขแห่งความสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบลคานาดีขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้นำที่เข้ามาทำหน้าที่เชื่อมโยงวัฒนธรรม ระบบการวางแผน การใช้สารสนเทศการเรียนรู้ โดยการเกื้อหนุนในระบบซึ่งกันและกันร่วมกับประชาชนเน้นการจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพคุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไปมุ่งที่ประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนุวัศ สุวรรณวงศ์ และนวิทย์ เอ็มเอก (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ: กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ การศึกษานี้เป็นการวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ: กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ สรุปได้ 7 แนวทาง ได้แก่ 1) การตั้งเป็นคณะทำงานร่วมระหว่างเทศบาล 2) การประสานแผนปฏิบัติราชการภายในระหว่างเทศบาลในพื้นที่ 3) แต่ละเทศบาลมาพูดคุยและวางแผนร่วมกัน

4) มีหน่วยงานกลางมาประสานการทำงานแบบความร่วมมือระหว่างเทศบาล 5) การทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาล 6) หน่วยงานกำกับดูแล มาเป็นที่เลี้ยงหรือมาเป็นหน่วยงานกลางเชื่อมประสาน 7) จัดทำวาระแห่งชาติของนครหาดใหญ่ส่วนปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ: กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัย ได้ทำการสรุปข้อเสนอแนะ กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.1 ข้อเสนอแนะกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

จากภาพที่ 5.1 ข้อเสนอแนะกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 ควรเร่งสร้างถนนภายในหมู่บ้าน ระหว่างหมู่บ้าน และเส้นทางคมนาคมทางการเกษตร อย่างทั่วถึงอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานตามแบบวิศวกรรม เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ถนนจราจรไปมาอย่างสะดวก ปลอดภัย

5.3.1.2 ควรให้ความสำคัญการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชน มีการจัดแหล่งจำหน่ายในชุมชน เช่น จัดตลาดนัดชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพสินค้าชุมชนที่มีศักยภาพและอบรมให้ความรู้ในการศึกษาความต้องการของตลาดในปัจจุบันและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการทำการตลาดแบบออนไลน์

5.3.1.3 ควรจัดทำโครงการส่งเสริมด้านสุขภาพของประชาชนโดย ปรับปรุงสนามกีฬาตำบลและจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้แต่ละชุมชนได้ทำกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อให้ประชาชนได้มีสุขภาพที่ดี

5.3.1.4 มีการจัดทำเพจองค์การบริหารส่วนตำบล และมีการอัปเดตข้อมูลข่าวสารทางราชการใหม่ ๆ เช่น ข่าวการแพร่ระบาดและวิธีการดูแลตนเองจากโรค COVID-19 ข่าวสารนโยบายที่เป็นประโยชน์จากรัฐบาล ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชน

5.3.1.5 ควรจัดโครงการรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกอย่างถูกวิธี โดยเน้นการคัดแยกขยะจากต้นทางในครัวเรือน การนำไปใช้ซ้ำ ตลอดจนการนำขยะไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ เช่น ทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษอาหาร เป็นต้น และจัดกิจกรรมจิตอาสา กำหนดวันทำความสะอาดบ้านเรือน ถนนหน้าบ้าน รอบหมู่บ้าน เพื่อสิ่งแวดล้อมที่สะอาดและช่วยลดภาระการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลทางอ้อม

5.3.1.6 ควรมีการสร้างประปาหมู่บ้านและมีการขยายเขตให้เพียงพอต่อความต้องการ และมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

5.3.1.7 ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สาธารณชนได้ทราบอย่างรวดเร็วในรูปแบบออนไลน์ เช่น การดำเนินโครงการสร้างถนน การขุดลอกแหล่งน้ำ แผนงานในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตลอดจนการเปิดเผยงบประมาณอย่างโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชนมีการสัมภาษณ์เชิงลึกประชาชน ควรมีการจัดตั้งสภาประชาชนขึ้นโดยมีตัวแทนในแต่ละหมู่บ้านเพื่อเสนอแนะและสะท้อนข้อเท็จจริงในการกำหนดแนวทางพัฒนาตำบลต่อไป

5.3.2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนและนำข้อเสนอเทศเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงเพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารและสมาชิกต่อไป

5.3.2.3 ควรศึกษาการสร้างรับรู้ของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล และสร้างช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชนในระบบออนไลน์

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กชพร พุทธจักร. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนของนักเรียนพิการ และนักเรียนด้อยโอกาส จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักการบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2555). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). คู่มือมิติใหม่องค์การปกครองท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน. กรุงเทพฯ: เสนาธรรม.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมืองการปกครอง ส่วนท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- จันทร์เพ็ญ มินคร. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบล บางนางลี่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เฉลิมเกียรติ แก้วหอม. (2555). แนวคิดทฤษฎีการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน. สืบค้นจาก http://sukanrat.blogspot.com/2012/09/blog-post_804.html.
- ชลธร ทิพย์สุวรรณ. (2557). การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำสาขาแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่.
- ช่อมุ่ กรไกร. (2548). บทสรุปคู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- ฐกร กาญจนจิระเดช, มยุรี รัตนเสริมพงศ์ และสมบุญณ์ สุขสำราญ. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการบริหาร จัดการน้ำอย่างยั่งยืนของจังหวัดอุทัยธานีตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์, 6(2), 537-551.
- ธนวิศ สุวรรณวงศ์ และนวนิทย์ เอ็มเอก. (2558). แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ: กรณีศึกษา เทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ต่อสกุล เกียรติเจริญ. (2552). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ตุ๊กตา มาพล. (2560). *การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัด เดชทรัพย์. (2550). *การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึกศึกษาอำเภอกู่เสียม จังหวัดสุโขทัยตามหลักธรรมาภิบาล* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ทวีศักดิ์ สุขกวางทิน. (2550). *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับประเทศ ครั้งที่ 1 เรื่องการถ่ายโอนความสามารถด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์จากองค์การกลาง บริหารงานบุคคลภาครัฐให้กับหัวหน้าส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทศพล ปรีชาศิลป์. (2560). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุก ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ครั้งที่ 1*. (น. 1091-1098). วันที่ 22 มิถุนายน. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณ.
- ทิพาดี เมฆสุวรรณค์. (2541). *การปฏิรูประบบราชการ: ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). *สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 1 แนวคิดพื้นฐานลำดับที่ 1 เรื่องการกระจายอำนาจกับการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- นงค์นารถ พึ่งพร้อม. (2561). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นฤมล กิตตะยานนท์. (2527). *พฤติกรรมในองค์กร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์. (2564). *การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนปีโตย. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 8(12), 204-217.*
- นิตยา เขมะรัง. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2560). *หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา มาจันติก. (2564). *แนวทางการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครไปปฏิบัติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บรรจบ เนียมมณี. (2553). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2553). *ขอบข่ายรัฐประศาสนศาสตร์ยุคโลกาภิวัตน์ Global Paradigm of Public Management*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิเศษ. (2555). *ศักยภาพการบริหารการพัฒนาของเทศบาล:กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บุญส่ง สานไธสง. (2555). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่กต่า อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญอริ ยีหมะ. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2542). *ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประมวล เกตรา. (2550). *ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปราชญา กล้าฉัญญ. (2545). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์. (2551). *การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พงศ์รัตน์ ภิรมย์รัตน์. (2563). *รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแพร่*. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 8(4), 1492-1505.
- พระมหาเดชินท์ สิทธาภิภู (ผกา). (2554). *ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมืองจังหวัดมุกดาหาร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2556). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารพิมพ์.
- ภมร วงษ์ศรีจันทร์. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล อำเภอดาศึก จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- มุกิตา วรกลัยกุล. (2557). *ความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี*. วารสารวิทยบริการ, 24(1), 144-148, มกราคม-มีนาคม.
- ยศวัต จันทรวงศ์. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เยาวภา ปักโคทานัง และจีรวัฒน์ เจริญสุข. (2557). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม*. วารสารการเมืองการปกครอง, 4(2), 280-294, มีนาคม-สิงหาคม.
- รสสุคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2556). *แนวคิด และหลักการบริหารท้องถิ่น ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว. (2537). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: พัทธอักษร.
- รัตนชัย อ่อนทรัพย์. (2553). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2545). *การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ฤทัยทิพย์ โพธิ์อ่อน. (2550). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท วิริยะซัพพลาย จำกัด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ลิขิต ธีรเวคิน (2556). *ความชอบธรรมของรัฐบาล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- วรรัตน์ เขียวโพธิ์. (2542). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- วาสนา คงสกุลทรัพย์ และอนันต์ ธรรมชาลย์. (2560). *การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลนครนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิชัย รูปขำดี. (2542). *การบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิทยา แสนทวีสุข. (2558). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). *การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วิสูตร จงชูวนิชย์. (2549). *การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). *ระบบการปกครองท้องถิ่นประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน: ราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ศิริพร ศรีอำดี. (2559). *การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาล ตำบลบางเต็ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี: กรณีศึกษาด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2542). *องค์การและการจัดการ ฉบับสมบูรณ์ (ปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2549). *การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สถาบันดำรงราชานุภาพ.
- สมคิด บางโม. (2546). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: จูน พับลิชชิง.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2542). *พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลง*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สมใจ ลักษณะ. (2552). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์ การพิมพ์.
- สมพร พูลพงษ์. (2553). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นโดยการจัดองค์การเชิงระบบ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมยศ นาวิการ. (2549). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- สังวร รัตนรักษ์. (2549). *คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี: ระบบการดูแลอำนวยความสะดวกและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ*. นนทบุรี: สหมิตรพริ้นติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ. (2541). *การปฏิรูประบบราชการ: ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ.
- สุนา ยิ้มช้อย. (2561). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม อำเภอกลองखง จังหวัดกำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2549). *การบริหารราชการแบบบูรณาการ*. นนทบุรี: สหมิตร.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2546). *หลักการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง. (2564). *ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง*. มหาสารคาม: องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง.
- อชิวัฒน์ อุดมก้านตง และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2561). ความต้องการบริการสาธารณะของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล: ข้อเสนอการกระจายอำนาจจากล่างขึ้นบน. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 8(3), 79-97.
- อัมพร อ่างลักษณ์. (2553). *การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาทิตย์ ศรีมงคล. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรุษา ไชยบิล. (2559). *การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Barnard, C.I. (1986). *The Function of the Executive*. Cambridge: Harvard University press. Boston, J. and Other. (1996). *Public Management: The New Zealand Model*. Oxford: University Press UK.
- Christopher, H. (1991). A public management for all seasons. *Public Administration*, 69(1), 3-19.
- Denhardt, J.V. and Denhardt R.B. (2007). *The New Public Service: Serving, Not Steering*. Armonk: M.E. Sharpe.
- Fayol, H. (1949). *General and Industrial Management*. London: Sir Isaac Pitman and Sons.

- Follett, M.P. (1941). *Dynamic Administration*. New York: Harper and Row.
- Frederick, W.T. (1911). *The Principles of Scientific Management*. New York: McMillan.
- Gruening, G. (2001). Origin and Theoretical Basis of New Public Management. *International Public Management Journal*, 4(1), 1–25.
- Gulick, L. and Urwick, L. (1937). *Paper on the Science of Administration*. New York: Institute of Public Administration.
- Koontz, H.D. and Cyril, O'Donnell. (1972). *Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions*. New York: MC Graw–Hill.
- Lussier, R.N. (1999). *Leadership: theory, application, skill development* (2nd ed.). Eagan, Minnesota: Thomson-West.
- Luther, G. and Lyndall, U. (1963). *Papers on the Science of administration*. New York: Institute of Public Administration Columbia University.
- Mathiasen, D.G. (1999). The New Public Management and Its Critics. *International Public Management Journal*, 2(1), 90-111.
- Osborne, D. and Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government*. M.A.: Addison-Wesley Publishing.
- Osborne, S. (2006). The New Public Governance. *Public Management Review*, 8(3), 377-387.
- Peter, F.D. (1957). *The Practice of Management*. First Edition, Harper: New York.
- Peters, B.G. and Savoie, D.J. (1995). *Governance in a changing environment*. Montreal: McGill-Queens University Press.
- Pollitt, C. (2003). *The Essential Public Manager*. Maidenhead, Philadelphia: Open University Press.
- Rhodes, R.A.W. (1997). *Understanding Governance*. Buckingham: Open University Press.
- Richard, L.D. (1998). *Organization theory and design* (6th ed.). Ohio: South-Western College Publishing.
- Robbins, S.P. (1990). *Organization Theory: Structure Design and Application* (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Shafritz, J.M. and Ott, J.S. (2001). *Classics of Organization Theory* (5th ed.). United States of America: Wadsworth Publishing Company.
- Steers, R.M. (1977). Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22(1), 46-56.
- Weber, M. (1968). *Economy and Society*. New York: Bedminster.
- Woodrow, W. (1887). *The study of administration*. In Shafritz, Jay, M. and Hyde, Albert C. (2007). *Classic of Public Administration*. Wadsworth: Cengage Learning.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ข้อมูลที่ได้รับถือเป็นผลงานทางวิชาการ และจะใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดทั้งสิ้น

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็นดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

2.2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

1. ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

2. การศึกษา

2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.2 ปริญญาตรี

2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ตำแหน่ง.....

4. วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 2 การศึกษากลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

1. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

6. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการพัฒนาด้านพัฒนาแหล่งน้ำ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

7. ท่านคิดว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

รัตนารณ์ อุดชาชน, ยุภาพร ยุภาศ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2566). กลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 7(1), มกราคม-มีนาคม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางรัตนารมย์ อุดชาชน
วันเกิด	27 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	เลขที่ 116 ถนนแก้วอาสา ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย 42120
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 212 หมู่ที่ 11 ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง หน่วยตรวจสอบภายใน ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่ง	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาบัญชี วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ
พ.ศ. 2558	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
พ.ศ. 2566	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม